

A portrait of Ursie Lambrechts, a woman with short, curly brown hair and blue eyes. She is wearing a dark blue blazer over a red turtleneck sweater. A large, ornate stained glass window is visible in the background, casting a shadow of her head and shoulders onto the wall behind her.

DEMO

WINTER
2006

Jonge
Democraten

Interview met Ursie Lambrechts
Actie voor brede EU-discussie
Uitkomsten van het PI-weekend
Boerkaverbod, voor of tegen?
Publieke Omroep... toekomst?
Charisma en visie in de politiek
YIDLA : Democratie in Colombia

Redactioneel

Door **Gijs ter Haar**

"...en daarmee wil ik het Afghanistan hoofdstuk sluiten voor de partij".

Dat waren de *famous last words* van Boris Dittrich in zijn hoedanigheid van fractievoorzitter. De koning is dood, leve de koningin! Nu wil ik noch oude

koeien uit de sloot halen, noch zout in de wonden strooien, maar doen alsof er niets gebeurd is, is mij toch te gemakkelijk. 'Er zijn fouten gemaakt' ja, zoveel was wel duidelijk, maar welke precies? Of beter, welke niet? Ik krijg namelijk sterk de indruk dat de meeste analyses die we in de media krijgen voorgeschoteld ons willen doen geloven dat D66 niet zo snel stelling had moeten nemen. Alsof dat het voornaamste probleem is geweest; je zegt wat je vindt en dan is er ineens geen weg meer terug. Ik meen mij te herinneren dat het gros van de D66'ers de openheid steunden, en zeker de JD'ers. Zo ook ikzelf.

Ik heb alleen het donkerbruine vermoeden dat de consequenties van zo'n openheid nog niet echt zijn doorgedrongen bij de meeste D66'ers. Als oppositiepartij is openheid natuurlijk zelden een probleem: Boe roepen is makkelijk. Als coalitiepartij heb je echter het probleem dat je nogal eens op het ene punt moet inleveren om

op het ander je zin te krijgen. Wanneer je dit combineert met een openheid van het achterste van je tong laten zien, betekent dit dus ook dat je eventuele verlies pijnlijk zichtbaar wordt. Ook wanneer je niet onverdond verliest, maar wel een compromis moet accepteren, zal dat zichtbaar zijn en zal de oppositie dit altijd aangrijpen om je te beschuldigen van koehandel of slappe ruggengraten. Oprechte openheid is veel meer dan jezelf profileren. Het laat niet alleen zien waar je voor staat, maar ook tot welke prijs. Dat zijn we niet gewend, maar het komt wel de duidelijkheid ten goede wanneer compromissen niet langer worden voorgesteld alsof ze altijd al de inzet zijn geweest. Ik zou graag eens van politici zelf horen wat ze hebben ingeleverd en wat ze er voor terug hebben gekregen, in plaats van dit te moeten horen van Ferry Mingelen.

Niets is zo belangrijk dat het ten koste mag gaan van al het andere, ook Uruzgan niet. Het mag duidelijk zijn dat dit punt voor D66 zo belangrijk was dat de prijs voor de coalitiepartners te hoog zou zijn, maar door het zo hoog op te spelen wekte D66 de indruk dat er überhaupt geen zaken te doen zouden zijn. Dat geeft geen pas voor een pragmatisch ingestelde partij.

Gijs ter Haar,
Hoofdredacteur

Colofon

22^e Jaargang – nummer 1
winter 2006

DEMO is een uitgave van de **Jonge Democraten**, onafhankelijke politieke jongerenorganisatie sinds 1984.

Oplage: 1300 exemplaren

DEMO redactie:

Gijs ter Haar *hoofdredacteur*
Fleur de Groot *adjunct-hoofdredacteur*
Alexander Inia, Charlotte Meindersma,
Michiel Kellner, Peter Fijbes en Rukiye Kaya

demo@jongedemocraten.nl

Deadline DEMO 2:

20 maart 2006

Bijdrages in deze DEMO van:

Anita Vink, Bas Nijboer, Eric Krijgsman,
Hugo van Haastert, Jan Paternotte,
Jeroen Mimpfen, Niels Lestrade, Nienke
Ruijs, Reinout de Vries, Salima Belhaj,
Setse Wijnsma.

Foto voorpagina:

© Charlotte Meindersma

Achterpagina:

© Michiel Kellner

Landelijk Bestuur JD

Postbus 660, 2501 CR Den Haag
fax: 070 – 364 19 17
info@jongedemocraten.nl
www.jongedemocraten.nl

Drukkerij Uleman

Goudstraat 6, 2718 FC Zoetermeer
tel: 079 – 361 40 26
info@drukkerijuleman.nl
www.drukkerijuleman.nl

De JD Gemeenteraadscampagne op stoom!

Door **Bas Nijboer**

Op dit moment is de JD Gemeenteraadscampagne goed op stoom. Over menig stad is het JD promotieteam uitgewaaid om met ludieke acties en goede argumenten het publiek voor zich te winnen. Achter haar heeft ze een spoor aan flyers, antistress poppetjes en verlichte mensen achtergelaten. Het gedraai en geneuzel van de Tweede Kamer Fractie heeft voor de lokale D66 afdelingen niet makkelijker gemaakt. De afdelingen zijn daarom maar wat blij met de schare aan onbevleete jonge helpers die he bijstaan tijdens de lokale verkiezingsstrijd. Het publiek reageert leuk op onze acties. De boksbal krijgt rake klappen en trekt daarmee onder jongeren goed de aan-

dacht. Andere mensen doen hun bijdrage liever in de stellingenbuis. Dankzij dit hele circus krijgen de lokale D66 politici nu eens positieve aandacht en de gelegenheid om hun ideeën uit te dragen.

Wil je weten of de JD Gemeenteraadscampagne nog bij jou in de buurt komt kijk dan op het onderstaande schema. Als je zin hebt om een dagje of langer mee te doen aan de JD gemeenteraadscampagne, mail dan Elze even via elzethart@gmail.com

Wij maken er voor nu een mooie campagne, straks hopelijk een mooie verkiezingsuitslag

JD Gemeentecampagne Roadshow

17 febr.	Kick-off party in Den Haag
18 febr.	Utrecht
21 febr.	Den Haag
22 febr.	Groningen, Stadskanaal
23 febr.	Amstelveen, Leeuwarden
24 febr.	Enschede, Wijk bij Duurstede
25 febr.	Zoetermeer, Zeist
27 febr.	Wageningen, Apeldoorn
28 febr.	Eindhoven
1 maart	Dordrecht, Rotterdam
2 maart	Rotterdam, Leiden
3 maart	Hillegom, Tilburg
4 maart	Zwolle
5 maart	Breda
7 maart	Verkiezingsuitslag & feest in Amsterdam

Koppen uit het zand voor een EU-discussie!

Door Sietse Wijnsma

Het moge duidelijk zijn dat het afwijzen van 'het verdrag tot vaststelling van een grondwet voor Europa' door de Nederlandse bevolking een teleurstelling is voor pro-Europese burgers. Het debat rond de toekomst van de Europese Unie met of zonder 'grondwet' is na de negatieve uitkomst dood en dat is nog teleurstellender. Om even met de woorden van onze minister Bot te spreken: 'In plaats van de reden te achterhalen van deze uitkomst, legt men zich in "die mooiuh stad achtuh düh duinuh" zonder blikken of blozen neer bij een afwijzing.'

Dit is zeer vreemd, omdat de huidige Nederlandse politici zich voornamelijk lijken te leiden door peilingen in plaats van eigen visionaire opvattingen. De peilingen over Europese sentimenten vellen een positief oordeel over de EU. Blijkbaar hebben de komende verkiezingen, zowel op lokaal als nationaal niveau, deze keer meer overredingskracht dan de peilingen. Ook het feit dat ruim een dozijn andere Europese landen wel wil doorgaan met 'de Grondwet' lijkt geen indruk te maken. Als argumenten worden gegeven dat ook Frankrijk tegen heeft gestemd en dat, als Blair niet zo slim was geweest om de volksraadpleging in te trekken, ook Groot Brittannië een 'no-go' zou hebben opgeleverd. Maar als we dan toch gaan vergelijken met bijvoorbeeld onze 'medestander' Frankrijk; waarom is er dan in Nederland geen publiek debat over de toekomst van zowel de EU als de grondwet? In Frankrijk is men namelijk druk bezig om nieuwe wegen te zoeken voor de doorgang van Europese hervorming. Er mogen dan nog geen resultaten zijn, maar er wordt tenminste over gepraat en nagedacht.

Om de discussie in Nederland toch op te starten is het goed dat de JD het koppie er niet bij laat hangen. Nadat de 'hofvijveractie' met een beetje geluk de politici op het Binnenhof heeft wakker geschud, is het misschien handig om hen nog een zetje in de goede richting te geven.

Volgens mij zijn er drie mogelijkheden:

1. Een nieuwe grondwet schrijven, wat meer een theoretische dan een praktische optie is.
2. Cherry-picking: we introduceren alleen de non-controversiële verande-

ringen uit de afgewezen 'grondwet'. Mijns inziens een te kleine pleister op een grote wond.

3. Het opnieuw aanleveren van de afgewezen grondwet, uiteraard pas nadat de Nederlandse burger een positiever en reëler beeld heeft gekregen van zowel het grondwetsverdrag, als de EU.

Het derde punt lijkt misschien op minachting van de burger zoals menig Haags politicus wil laten geloven, maar niets is minder waar. Het afstemmen van de 'grondwet' was eerder een 'nee' tegen de regering Balkende en de uitsluiting van de burger in het Europees-politiek proces dan een inhoudelijke afwijzing. Wat rest te gebeuren is dat nationale politici weer stelling durven te nemen over de Europese Unie en inhoudelijk ingaan op Europese besluitvorming. Liefst als deze nog in

wording is, want over het algemeen komt men pas tot een discussie als er al een besluit is genomen.

De EU is lang genoeg zondebok geweest van nationale lidstaten die de Europese successen claimen als intergouvernementeel, en impopulaire besluiten afdoen als supranationaal. De Nederlandse bevolking moet zich meer bewust worden van de invloed en de mogelijkheden van de EU. En waar kan men dan beter beginnen dan in het onderwijs? Daarom stel ik dan ook voor om 'Europese politiek' te integreren in het lessenpakket. Misschien handig om dit te combineren met het voorstel van onze Haagse rebel Pechtold voor een vak over de Nederlandse grondwet. Dan kunnen beiden gelijk in het juiste perspectief geplaatst worden.

Al met al is het de hoogste tijd voor onze volksvertegenwoordigers om de koppen uit het zand te trekken en een frisse wind te laten waaien. Want de Europese Unie zal niet stoppen vanwege Nederland en dan is het handig om in ieder geval een mening te hebben in plaats van afwachten en het resultaat al klagend te volgen.

Op dinsdag 31 januari protesteerde de JD met rubberbootjes en Europese sterren in de hofvijver om aandacht te vragen voor Europa.

“Het is prachtig om de verzuilde scholen omver te werpen”

Een interview met D66 Tweede Kamerlid Ursie Lambrechts

Door Hugo van Haastert

Ursie Lambrechts is van huis uit kunsthistoricus. Maar haar studie in Nijmegen gaf ze een onderwijstintje door kunst en onderwijs te combineren. Na een aantal jaar lid te zijn geweest van Provinciale Staten Noord Brabant kwam ze in 1994 voor D66 in de Tweede Kamer.

Onze oud-portefeuillehouder onderwijs heeft pas een presentatie gedaan voor de fractie. Hoe vond je die?

Ton heeft zich geweldig ingewerkt en hij heeft ook goede voorstellen. Zijn VMBO voorstellen zijn fantastisch. De vraag hoe je de overgangen tussen scholen zo klein mogelijk kunt maken, zodat niemand afhaakt. Daar had hij vergaande voorstellen voor, zodat mensen ook nog een zijsprong kunnen maken.

D66 heeft tijdens de verkiezingen sterk ingezet op onderwijs. Er is veel geld binnengehaald, maar waar is dat naartoe gegaan?

Een heleboel verschillende zaken, die allemaal te maken hebben met verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Een groot deel is naar hoger onderwijs gegaan omdat dat in de vorige periode een stevige veer heeft afgelaten. We hebben geïnvesteerd in klassenverkleining in het basisonderwijs. Dat betekent concreet extra leerkrachten en meer onderwijsassistenten. Niet meer die klassen van 30, 35 leerlingen. Het heeft het basisonderwijs beter toegerust en het heeft de aantrekkelijkheid van het beroep leraar enorm verbeterd. Ook in het voortgezet onderwijs en het VMBO is geïnvesteerd. Het VMBO moet neergezet worden als kansrijk onderwijs voor leerlingen met talenten. Want als je het VMBO neerzet als onderwijs voor kneusjes wordt het nooit een succes. Je moet het succes van het onderwijs zichtbaar maken, je moet laten zien dat je kunt doorstromen naar het MBO, de HBO of de HAVO. Het VMBO is geen fuik. Stel dat later blijkt dat je toch niet zo beroepsgericht bezig wilt zijn en meer theoretisch aan de slag wil, dan moet ook die poort naar het HAVO open blijven.

Wat is het grootste probleem binnen het VMBO?

De hoge uitval. Het allerergste wat kan gebeuren is als jongeren drop-outs worden. Dat is een groot probleem en je ziet dat probleem vooral in de grote steden. Daar is veel geld voor vrij gemaakt. Bijvoorbeeld om scholen goed toe te rusten met moderne middelen. Ook het bedrijfsleven moet mee investeren. Dat moeten we belastingtechnisch interessanter maken. We moeten maatwerk leveren om die uitval tegen te gaan. Goede trajectbegeleiding en goede relaties met het bedrijfsleven. Leerkrachten scholen zodat ze zelf ook de nieuwste kennis verworven hebben. Mooie gebouwen en goede praktijklokalen zonder achterstallig onderhoud.

Hoe staat D66 tegenover het JD voorstel om van het bijzonder onderwijs af te stappen?

Als je het hebt over het afschaffen van artikel 23, dan is het lastige dat partijen zich meteen in de ideologische loopgraven verschansen. Het zijn de christelijke partijen, CDA, ChristenUnie en SGP die zich fel daartegen verzetten. De VVD is daar dubbel in en heeft twee poten, dus daar hopen we niet erg op. Feit is dat als je de grondwet wilt veranderen je dan vele jaren verder bent en dan nog stuit je op verzet van de christelijke partijen. Je moet dus proberen het te doen met behoud van de grondwet. Zoals wij nu ook samen met de PvdA het initiatief hebben liggen voor een toelatingsrecht. Dat is een vorm van acceptatieplicht. We hebben de PvdA daarin nu gesteund, ook al wilden ze dat niet toen we in Paars zaten. Dat ligt nu bij de Raad van State. Als je een nieuw systeem zou bedenken op dit moment zou je natuurlijk nooit het systeem bedenken van openbare en bijzondere scholen. Dan zou je één type, nationale scholen maken. De vraag is alleen of het heel erg lonend is om al onze energie in afschaffing van artikel 23 te steken. Misschien moeten we juist meer energie steken in het

maximaal oprekken van de interpretatie van artikel 23.

Hoe kunnen we het systeem dan hervormen zonder de grondwet te hervormen?

Het moet mogelijk zijn om bepaalde eisen te stellen aan de bekostiging van scholen. We kunnen zo'n toelatingsrecht als bekostigingsvoorwaarde formuleren. Je kunt zeggen dat zowel openbaar als bijzonder onderwijs publiek is gefinancierd. Daar kun je bekostigingsvoorwaarden aan verbinden, zoals het toelatingsrecht. Daar kun je scholen op uitzonderen die heel zuiver alleen kinderen van bepaalde denominaties hebben toegelaten. Maar voor scholen die heel breed hebben toegelaten geldt dan gewoon dat toelatingsrecht voor alle kinderen. Volgens mij moet dat kunnen, anderen betwisten dat. Er zijn onderwijsjuristen die aan onze kant staan daarin.

“We moeten meer energie steken in het maximaal oprekken van de interpretatie van artikel 23.”

Ik heb liever een systeem waarbij je scholen plant en toelegt te bekostigen zonder dat daar op voorhand een denominatie aan gekoppeld is. In nieuwe wijken moeten basisscholen en middelbare scholen komen. Dan zou je met leerkrachten en ouders in die wijk rond de tafel moeten gaan zitten om te kiezen welke richting die school moet krijgen; willen we een bepaalde pedagogische of religieuze inslag? Dan is het de keuze van de betrokken partijen. Dat is een heel ander systeem dan wij nu hebben waarbij in de planning de richting al een voorwaarde is. Die richting zou je kunnen schrappen en dan ga je kijken met de ouders welke richting die school moet krijgen. Ik denk dat dan ook de kans dat die

school een echte wijschool wordt waar alle kinderen heen zullen gaan heel groot is. Dat systeem kan binnen artikel 23 en ik weet dat het kan omdat de onderwijsraad in het verleden ook een advies heeft gegeven en zei dat het kan. Richtingvrije planning en bekostiging heet dat systeem. Het is prachtig om daarmee de verzuilde wijze van het plannen en bekostigen van scholen omver te werpen.

Is er steun voor deze plannen?

Dat is niet makkelijk te regelen met het CDA. Dat verwacht ik niet meer binnen deze regeringsperiode. Maar deze periode loopt ten einde, dus dan kunnen we dat ook in ons verkiezingsprogramma meenemen. We kijken hoe het beter kan met het stichten van scholen. We moeten daar nu breed draagvlak voor krijgen.

Bij de JD hadden we laatst Lousewies van der Laan op bezoek. Zij sprak over Verdonk als Minister van Desintegratie. Deel je haar conclusie?

Helaas zal deze minister niet de geschiedenis ingaan als minister van integratie. Zij zal de geschiedenis ingaan als minister van het restrictief vreemdelingenbeleid. De hele associatie met integratie en desintegratie zal er niet eens zo zijn. Zij heeft twee potten in haar beleid; het vreemdelingenbeleid en integratie. Maar doordat er zo krachtig wordt ingezet op het restrictief vreemdelingenbeleid wordt de poot integratie ondergesneeuwd. We zijn een land aan het worden dat zich xenofob opstelt. Immigranten merken dat het klimaat verhardt is. Ook diplomaten merken dat. Dat is heel erg jammer, want we moesten het altijd hebben van nieuwkomers en dat dreigt nu verloren te gaan.

Wat is er restrictief aan haar beleid?

Bijvoorbeeld de manier waarop gezinshereniging kan plaatsvinden. We hebben ons daar niet tegen verzet omdat we toch niet helemaal happy zijn met dat er toch eigenlijk alleen maar naar het buitenland wordt gekeken voor partners. Nog steeds huwt het grootste deel van allochtone jongeren met partners uit het land van herkomst. Daardoor herhaalt zich de eerste generatie problematiek. We hebben dat in het verleden verkeerd ingeschat. In dat restrictieve beleid zijn we meegegaan. Zo ook de taaltoets voor gezinshereniging die we ook steunen. Maar het is een grof middel dat ook gaat tellen

voor ontwikkelingswerkers die een partner uit het buitenland willen meenemen, terwijl dat niet de bedoeling kan zijn. We willen ook de kenniswerkers uit het buitenland makkelijker toegang geven tot Nederland en daar heeft Brinkhorst zich voor ingezet. Want anders vertrekken die kenniswerkers naar Engeland of Canada. En er is onvoldoende aandacht voor de succesverhalen onder allochtone jongeren. Allochtone jongeren hebben de grootste moeite om stageplaatsen te krijgen. Dat komt omdat we voeding hebben gegeven aan sentimenten die bijna racistisch zijn. Verdonk is vrij rigide en reageert bijvoorbeeld positief op Rotterdamse voorstellen om het spreken van vreemde talen op straat te verbieden.

Je zegt dat integratie ondergesneeuwd is geraakt. Hoe zou dat anders moeten?

Ik denk dat het geen goede combinatie is geweest om het strenge vreemdelingenbeleid en integratiebeleid onder één persoon te brengen. Asiel vraagt zoveel aandacht dat Verdonk de minister is geworden van het uitzetten van kinderen zonder diploma. Ik zou veel liever een combinatie zien als grote steden en integratie zoals ten tijde van Paars.

Het integratiebeleid komt ook maar niet van de grond. En ik zie de effecten er nog niet van. Maar we zitten al in het derde jaar van deze regeringsperiode. De inburgering binnenland duurt door de rigiditeit van de minister te lang. Het is voor Verdonk alles of niets waardoor het geen praktische aanpak is. 65-plussers zijn bijvoorbeeld lastig een passend aanbod te doen en voor analfabeten geldt hetzelfde. Begin dan met kansrijke groepen waarbij het effect het grootste kan zijn. Maar zo zit deze minister niet in elkaar. En omdat iedereen tegelijk daaraan mee moet doen is nog steeds niemand eraan begonnen.

Er is geen pardon gekomen voor de 26.000 asielzoekers, maar een individuele behandeling. Hoe pakt die nu uit?

De uitkomst is toch

dat er veel verblijfsvergunningen worden gegeven. Tussen de 40 en 50% krijgt een verblijfsvergunning. Dat is veel meer dan we hadden verwacht. Tegelijkertijd is het in individuele gevallen soms heel moeilijk te verkroppen dat het zo onrechtvaardig uitpakt. Kinderen die net een half jaar voor hun eindexamen VWO het land moeten verlaten. We zien ook in dat het bijna niet anders kan en dat de aard van asielbeleid is dat er mensen moeten worden teruggestuurd. Maar laat ze dan in godsnaam niet langer wachten. We willen versnelling van de afhandeling zodat voor de zomer iedereen duidelijkheid heeft. Het mag niet nog langer duren, en dat heeft de minister toegezegd.

Op het D66 congres was er een motie van de leden die vroegen om een breder pardon. De PvdA heeft die motie toen ongewijzigd ingediend. Daar heb je toen tegen gestemd. Waarom?

Aan de ene kant was het hilarisch dat de PvdA die motie indiende. We hebben die route van versnelling ingezet en een generaal pardon hebben we van het begin af aan niet gewild. Wat we wel konden doen was inzetten op die versnelling. We hebben het niet kunnen steunen. En de PvdA heeft eerder de kans gehad om een generaal pardon af te dwingen tijdens Paars II maar was toen tegen.

Maar daarmee leg je wel een motie van het congres naast je neer.

Niet helemaal, want tijdens het congres is door de indiener ook gezegd dat het mag worden opgevat als steun voor de lijn van de fractie. Dus als je de motie goed bekijkt heb ik de motie niet naast me neergelegd, maar heb ik het maximale eruit gehaald en dat is die versnelling.

© Charlotte Meindersma

Identiteit: Wie zijn wij?!

Door **Hugo van Haastert**

Op het P.I.-weekend was er extra veel aandacht voor de beginselendiscussie. Tijdens het Haagse Congres was duidelijk geworden dat de beginselen van de JD geen status hebben in de statuten. Hierdoor is het onduidelijk of, en hoe, ze gewijzigd kunnen worden. Deze lacune wordt aangegrepen om gelijk een grondige discussie te starten over de inhoud van onze beginselen.

Op zaterdag werd de huidige tekst van de beginselverklaring ontleed. Met name de vrijzinnig-democratische en radicaal-democratische uitgangspunten werden ter discussie gesteld. Veel mensen hadden moeite met het streven naar een radicale democratisering van de samenleving. Met name het begrip radicaal werd opgevat als rechtlijnig en fundamentalistisch. Er was veel weerstand tegen het idee van uitgebreide mogelijkheden tot referenda en het kiezen van alle bestuurders. Anderen zagen het radicaal-democratisch beginsel juist als iets waar de wortels van de JD lagen.

Zondagmiddag werd er een vervolg gegeven aan de discussie door in kleine groepen alternatieve beginselen op te stellen. Bij alle groepen sneuvelde het radicaal-democratische beginsel. Toen één groep voorstelde om niet meer door het leven te gaan als vrijzinnig-democratische jongerenorganisatie maar als liberale jongerenorganisatie, kwam de discussie goed los. Sommigen vreesden dat een liberaal uitgangspunt de JD dogmatisch zou maken, omdat dan alle opvattingen van de JD in lijn zouden moeten worden gebracht met het liberalisme. Maar anderen zagen dit risico niet en vonden dat een liberaal uitgangspunt en pragmatisme elkaar niet hoefden te bijten. De opstellers van deze alternatieve beginselen hadden ook gekozen voor een vrijzinnige en pragmatische invulling van liberale politiek.

Peter Luijten was bang dat een liberale JD noodgedwongen allerlei liberalisering zou moeten voorstaan en daar kon hij zich niet in vinden. Hier werd tegen ingebracht dat een vrijzinnige liberale JD zelf invulling zou kunnen geven aan haar liberale politiek en dat dat niet één op één zou staan met een dogmatistische, klassiek liberale politiek.

Uit de twee sessies kwam duidelijk naar voren dat er grote behoefte was om de beginselen en de identiteit van de JD eens grondig tegen het licht te houden. Deze opdracht was ook meegegeven door het Haagse Congres aan het LB. Dit proces gaat de projectgroep Identiteit vormgeven. Allereerst worden er voor het Groninger Congres voorstellen gedaan waarmee de Beginselverklaring status wordt gegeven binnen de Statuten van de JD. Vervolgens zal na Groningen een cursus Politieke Stromingen van start gaan waarin de verschillende uitgangspunten van de JD in perspectief worden geplaatst en alternatieven worden besproken. Dit proces wordt dan afgerond door op het Najaarscongres uitgebreid aandacht te besteden aan de discussie over de beginselen en de verwachte voorstellen tot wijziging daarvan.

Als je graag betrokken wilt zijn bij de projectgroep Identiteit dan kan dat. Meld je dan aan voor de mailinglijst op identiteit@jongedemocraten.nl

Nieuwe & oude zorgen

Door **Anita Vink**

Iedereen die per 1 januari 2006 18 jaar of ouder is heeft te maken met het vernieuwde zorgstelsel. Het onderscheid tussen ziekenfonds en particulier is verdwenen, de basispremie is een duurder geworden en er is een zorgtoeslag ingesteld. Genoeg reden dus voor een workshop op het P.I.-weekend!

Ede draad van de discussie was de rechtvaardigheid van het nieuwe stelsel. Of het nieuwe stelsel rechtvaardig en solidair is, daar lopen de meningen in het land en ook tijdens deze workshop over uiteen. Dat er iets gebeuren moet aan de stijgende zorgkosten is duidelijk, zorg moet natuurlijk wel betaalbaar blijven. Daarnaast wil je dat iedereen toegang heeft tot de zorg, zonder dat ze daardoor droog brood moeten eten. In de workshop wordt het feit dat kinderen tot 18 jaar gratis met hun ouders meeverzekerd dan ook breed gedragen. Kinderen horen altijd toegang tot de basiszorg te hebben is de heersende mening onder de deelnemers. Ook het feit dat mensen door het nieuwe stelsel de kosten van de zorg onder ogen moeten zien is een vooruitgang, al wordt het nut van de "no claim"-korting wel betwijfeld. Want blijven de echt hypochonders niet gewoon hypochonders? Wat ook voor gefronste wenkbrauwen zorgt, is het feit dat de basispremie een stuk duurder is geworden. Om dat op te vangen kun je wel een inkomensafhankelijke zorgtoeslag aanvragen. Deze zorgtoeslag bedraagt maximaal 34 euro per maand. Puntje van discussie in deze workshop is het feit dat de zorgtoeslag rond de twintigste gestort wordt. De premie wordt anderhalve week later pas geïnd. Het risico dat de mensen met geldproblemen hun premie niet kunnen betalen stijgt hierdoor. Het gevolg hiervan kan zijn dat mensen hun premie niet meer (kunnen) betalen.

Hans Wiegel, voorzitter van de zorgverzekeraars in Nederland, gaf al aan dat dit een probleem kon worden. Hij vindt dat mensen bij wanbetaling op een zwarte lijst gezet moeten worden. Daarnaast moeten deze mensen maar een duurdere polis krijgen, of een jaar vooruit betalen. Anders gaan mensen maar hopen van de ene naar de andere verzekeraar zonder hun premie te betalen. Het is jammer dat de heer Wiegel meteen van het zondige in de mens uitgaat. Het is geen wonder dat de ChristenUnie jongeren hem onlangs uitriepen tot "heiden van het jaar". Een betere oplossing zou zijn om de zorgtoeslag meteen over te maken naar de zorgverzekeraars. Dit standpunt wordt door alle deelnemers aan de workshop gedeeld. Niemand ziet het zitten dat mensen door geldgebrek of andere zaken onverzekerd door het leven gaan. Daarnaast is het zo dat zorgverleners verplicht zijn om mensen in nood te helpen, verzekerd of niet. De overheid heeft wel een potje om noodgevallen te vergoeden maar op = op. Om te voorkomen dat zorgverleners hier de dupe van worden besluiten we om op het congres een motie hierover in te dienen. Daarnaast wordt er nog een amendement ingediend die stelt dat de overheid altijd de eerste verantwoordelijkheid moet hebben bij het aanbieden van de basiszorg. Al met al dus een productieve workshop, die duidelijk maakt dat het nieuwe stelsel niet zonder haken en ogen is.

Brede Scholen?

Door Nienke Ruijs

Wat Brede Scholen zijn? “Ehm, ik weet het wel, maar kan het niet zo goed uitleggen...” “Ja, dat was toch iets met VMBO, HAVO en VWO op een school? Of niet?” “Ja, ik geloof dat D66 daar erg voor is. Maar wat het zijn?”

Dit soort antwoorden krijg je erg vaak als je mensen vraagt naar Brede Scholen. Iedereen heeft er wel iets over gehoord, maar wat het nou precies is? Reden genoeg dus om tijdens de onderwijsworkshop op het P.I.-weekend eens beter te kijken naar wat Brede Scholen nou zijn. Om te zorgen dat we in een korte tijd zoveel mogelijk konden leren hadden we Adriana Balke, lid van het Expertisecentrum Brede Scholen uitgenodigd om de workshop te geven.

Aan de hand van drie casussen over verschillende scholen kwamen we er achter dat Brede Scholen gewone scholen

**40 JD'ers, 14 workshops, in 2 dagen...
Wederom een zeer geslaagd P.I.-weekend**

Lees hier de resultaten van vier van die workshops...

zijn, die naast onderwijs in samenwerking met externe partners ook andere voorzieningen aanbieden die met kinderen te maken hebben. Je kan hierbij denken aan samenwerking met een kinderdagverblijf, maar ook met bijvoorbeeld een sportvereniging, een bibliotheek of een peuterspeelzaal. Een behoorlijk brede definitie dus, waar een groot aantal scholen onder kan vallen.

Onder andere D66 en het ministerie van OCW zijn grote voorstanders van deze aanpak. Het aantal Brede Scholen is de afgelopen jaren onder stimulatie van onder andere OCW ook enorm gegroeid.

Veel mensen juichen deze ontwikkeling dus heel erg toe, maar je kan hierbij nog een aantal heel principiële vragen stellen: is het inderdaad wel een goede ontwikkeling? Zijn scholen wel verantwoordelijk zijn voor het organiseren van kinderopvang, waarom regelen ouders dat zelf niet? Maar ook: wat is de taak van de leerkracht in een Brede School, hoe kan je ervoor zorgen dat leerkrachten geen taakverzwaring krijgen?

Tijdens de workshop hebben we een eerste kennismaking gehad met dit onderwerp. Binnenkort gaan we in een werkgroepbijeenkomst nogmaals in op de Brede Scholen. Lijkt het je leuk om mee te discussiëren? Kijk op de website of mail even naar onderwijs@jongedemocraten.nl voor de volgende werkgroepbijeenkomst! ➤

Filosofie in Hulshorst

Door Jeroen Mimpfen & Salima Belhaj

Naast alle politiekinhoudelijke workshops tijdens het weekend, werd er ook een workshop Filosofie georganiseerd door het Filosofieplatform. Een moment van reflectie op meer diepgaande gedachten, even los van de politieke realiteit van alledag.

De workshop startte met een brainstorm over wat filosofie nu eigenlijk in kan houden. Filosofie bleek verschillende facetten te omhelzen. Allereerst werd duidelijk dat filosofie te maken heeft met nadenken, redeneren en (kritisch) vragen stellen: het oneindige ‘maar waarom dan?’ Daarnaast kwamen ook verschillende doelen naar voren: verkennen, verrijken van je denkproces, komen tot centrale waarden, het vinden van een kern of meerdere kernen, en steun vinden bij het maken van keuzes. Tot slot werd het eindeloze en abstracte karakter van de filosofie benadrukt.

Vervolgens werden de belangrijkste filosofische vragen door de deelnemers geïdentificeerd. Hier kwamen onder meer klassieke vragen naar voren met betrekking tot kennis/waarheid, het nut van het leven, de beweegredenen van de mens, en de (ethische) vraag van wat nu eigenlijk het goede is. Gekozen werd om de vragen van de ethiek en het nut of doel van het leven verder uit te diepen.

Startpunt was de vraag van goed en slecht. Hierbij kwamen verschillende visies naar voren. Sommigen vatten de ethische vraag heel instrumenteel op. Belangrijkste hierbij was om een leefbare samenleving te creëren. Anderen waren wel meer op zoek naar waarden of principes, maar gaven aan dat deze erg context- en tijdafhankelijk is. Een interessante dimensie van deze discussie was de vraag of mensen überhaupt in staat zouden zijn tot ‘goede’ dingen voor zover dit voor die mensen zelf geen extra nut oplevert.

Het tweede deel van de workshop, over het nu/doel van het leven, hangt eigenlijk heel erg samen met de ethische vragen over goed en kwaad. Een aantal deelnemers bleek bepaalde waarden centraal te hebben staan die erg overeenkwamen met centrale waarden die de grondslag hebben voor een bepaalde conceptie van het goede. Religie speelde voor de meeste deelnemers geen grote rol, maar toch bleken er grote verschillen te zijn. Waar sommigen voornamelijk een leuk leven wilden leiden zochten anderen meer heil in het neerzetten van een bepaalde prestatie, het doormaken van een bepaalde ontwikkeling, of het krijgen van kinderen. Weer anderen waren juist op zoek naar het doel, zonder deze van tevoren te identificeren.

Ook zin om eens mee te filosoferen bij het Filosofieplatform? Mail dan naar scholing@jongedemocraten.nl ➤

VOOR

Vrijheid van boerka-uiting?

I TEGEN

Voorstander: **Jeroen Mimpfen**

Het dragen van een boerka op straat moet verboden worden, zo liet de Tweede Kamer in december weten. De fracties van CDA, VVD, en LPF steunden de motie van Geert Wilders om deze Islamitische gewaden voortaan geheel uit het straatbeeld te doen laten verdwijnen. Hoewel de uitspraak voorlopig symbolisch was, wordt hiermee alweer afbreuk gedaan aan de individuele vrijheid die men zich in Nederland kan permitteren. Tijd om het liberale gehalte van deze uitspraak eens onder de loep te nemen.

In de Tweede Kamer zijn als voornaamste redenen aangegeven dat het een normaal contact van de dragers van de boerka met de rest van de samenleving in de weg zou staan, en dat het veiligheidsgevaaren op zou leveren. Daarnaast zou het in bepaalde gevallen ook nog eens om een onvrijwillige keuze gaan, omdat men vaak met een culturele en sociale druk te maken heeft. In hoeverre houden deze argumenten nu eigenlijk stand?

Om met de eerste te beginnen, kan meteen het merkwaardige karakter van dit argument naar voren worden gebracht. Men wil eigenlijk zeggen dat men in Nederland verplicht zou moeten zijn om op straat te lopen, en in contact te treden met de rest van de mensen op straat. Er wordt hiermee een poging gedaan om communicatie af te dwingen, terwijl er helemaal geen noodzaak hoeft te zijn tot communicatie en als dat wel het geval is er altijd nog andere manieren van communiceren zijn dan met gezichtsuitdrukkingen.

In de tweede plaats zou het een veiligheidsgevaar op kunnen leveren, want terroristen zouden zich wel eens met hun wapens kunnen verschuilen onder een boerka. Allereerst zou elke terrorist zich er natuurlijk verstandig aan doen zich normaal te kleden, aangezien de boerka tegenwoordig nog zo schaars is dat een dergelijk kledingstuk meer aandacht trekt dan dat het veilige mogelijkheden biedt om dingen te verbergen. En ten tweede leert de geschiedenis dat wapens op tal van plekken verstopt kunnen worden, waarmee de toegevoegde waarde van een boerka voor een terrorist minimaal lijkt te zijn.

Het derde argument is er wel eentje om over na te denken. Immers, als mensen niet uit zichzelf voor een boerka kiezen maar eigenlijk door hun sociale omgeving gedwongen worden om deze te dragen, kun je amper meer van vrijheid van kiezen spreken. Echter geldt deze gedwongen keuze maar voor een gedeelte van de groep mensen, terwijl een algemene maatregel ook de rechten zou schaden van de mensen die er wel zelf voor hebben gekozen. Daarnaast is het ook nog eens waarschijnlijk dat een aanzienlijk gedeelte van de groep mensen die nu (gedwongen) een boerka draagt in het vervolg helemaal niet meer buiten zou komen. Hiermee bereik je een nog gebrekkigere participatie in de samenleving.

Een mogelijk verbod op de boerka schaadt niet alleen individuele vrijheidsrechten, maar levert ook nog eens negatieve effecten op. In plaats van een algemeen verbod op de boerka zou men dus beter in discussie kunnen gaan over de redenen voor en noodzaak tot het dragen van een boerka, en zou men meer aandacht kunnen besteden aan de algemene inburgering en ontwikkeling van allochtone vrouwen. ➤

Tegenstander: **Anita Vink**

De boerka is, als het aan de Tweede Kamer ligt, binnenkort een onwettig kledingstuk in Nederland. De Tweede Kamer heeft op voorstel van Geert Wilders besloten om het dragen van de boerka aan banden te leggen. Stellen dat een bepaald kledingstuk verboden moet worden is niet het makkelijkste wat je kunt doen, zeker niet als je, in tegenstelling tot Geert Wilders, je laat leiden door de principes van het liberalisme. Maar juist een liberaal trekt bij de boerka een grens. Er zijn daar twee argumenten voor, precies de twee kenmerken van een sociaal-liberaal land. Ten eerste: vrijheid voor elk individu, tot daar waar de vrijheid van een ander wordt belemmerd.

Ten tweede: een overheid die de gelijke kansen voor haar burgers garandeert.

De reden dat een vrouw bedekt moet worden door een boerka is haar te beschermen tegen invloeden van buitenaf zodat ze niet voor verleidingen zwicht. Een motie van wettigheid naar de vrouw dus. Tegenstanders van een boerkaverbod claimen dat het de keuze van de vrouw zelf kan zijn om dit kledingstuk te dragen. Er kunnen maar twee redenen zijn waarom de draagster instemt met haar omhulling van de boerka; óf ze is dankzij haar opvoeding overtuigd van haar 'minderwaardigheid', óf ze wordt in de huiselijke situatie gedwongen door dreigementen of geweld.

In het tweede geval is die dwang illegaal, maar controleer maar eens de thuissituatie van iemand die opgesloten zit in een familie binnen een extreem orthodoxe minderheid. In het eerste geval is officieel sprake van vrijheid, een opvoeding is aan de ouders. Daar tegenover staat het liberale principe van de gelijkwaardigheid. Iedere Nederlander zou gelijk moeten zijn voor de wet, en daardoor in geest 'gelijke kansen' geboden moeten krijgen.

Als je een boerka draagt kan je amper naar school (je kan immers geen tentamens maken, niemand kan controleren wie je bent) of een baan vinden. Je kan dus totaal niet communiceren met de samenleving. Desondanks gaat een boerkadraagster daar 'vrijwillig' mee akkoord, wanneer van jongs af aan erin is gestampt dat ze zonder "zondig" is.

Ik vraag me ook af hoe het de integratie bevordert als niemand met de draagster kan communiceren en zij op geen enkele manier kan deelnemen aan onze samenleving. Want communicatie is wel degelijk noodzakelijk om deel te kunnen nemen aan deze samenleving. De integratie van allochtone vrouwen verloopt al zo moeizaam, laten we dit niet nog moeilijker maken.

De boerkavrijheid is een vreemde afwijking op andere wetten die gezichtsbedekking verbieden. Een bivakmuts is op straat en in winkels verboden, en identificatie kan altijd gevraagd worden. Het zou aardig zijn eens de juridische proef op de som te nemen door met een pan spaghetti rond het hoofd door het leven te gaan en je te beroepen op je geloof in 'het Heilige Spaghettimonster'.

In Nederland geldt het principe van gelijkwaardigheid tussen man en vrouw, en dat is een typisch liberale verworvenheid. Daarom gaat die waarde boven het respecteren van religieuze overtuigingen die de vrouw degraderen tot kansloos en onderdanig. Kerk en Staat zijn immers 'officieel' gescheiden, laten we dat ook doen met Sekte en Straat! ➤

Charisma en visie zijn onontbeerlijk bij pragmatische politiek

Door **Peter Fijbes**

Mensen denken in hokjes. Politieke partijen die niet in een ideologisch hokje geplaatst kunnen worden hebben dus een probleem. Alleen een charismatisch leider (M/V) met een duidelijke visie kan zo'n partij herkenbaar maken.

In het Nederlandse politieke bestel is het D66 die het meeste worstelt met haar imago. Dit imagoprobleem is te wijten aan de pragmatische en wetenschappelijke insteek bij het oplossen van politieke vraagstukken. Deze manier van politiek voeren zorgt dan misschien voor de best overwogen oplossing, maar die insteek is een probleem voor de herkenbaarheid van de partij. Het is voor de democraten namelijk heel moeilijk om de keuzes die zij maken te verantwoorden aan de kiezer, zelfs het overtuigen van de eigen achterban lijkt al moeilijk genoeg.

Jongeren hebben steeds minder feeling met oude ideologieën. Ze zijn niet opgegroeid in de verzuiling, zijn niet meer lid van vakbonden of omroepen en de kerk wordt ook niet druk bezocht. D66 gaat als niet-ideologische partij dus een zonnige toekomst tegemoet. Maar als visie en charisma niet terugkeren in D66, dan gaat de partij ten onder aan die zelfde pragmatische politiek.

Visie

Voordat een charismatisch leider de Haagse arena kan betreden, moet D66

eerst een duidelijke visie hebben. Het moet duidelijk worden welke politieke pijlers voor de partij belangrijk zijn.

De gestelde kamervragen en de opgelaten proefballonnetjes moeten vooral te maken hebben met de geformuleerde pijlers. Zo wordt het voor de kiezer duidelijk wat de speerpunten van de partij zijn en dat ze er moeite voor doet.

Wat op dit moment al belangrijk is in de visie van D66 is het pragmatische en niet-ideologische denken. Duidelijke uitleg aan de kiezer is nodig om die visie te kunnen verkopen. Die uitleg moet niet alleen simpel en begrijpelijk voor iedereen zijn, het moet ook in een of twee zinnen te vatten zijn. 'Mensen hebben maar tien minuten per dag over om naar Haagse politici te luisteren. Het is onze taak om onze boodschap in die tien minuten te vatten', zei Alexander Pechtold in Nova, daarmee sloeg hij de spijker op zijn kop.

Charisma

Niet iedereen heeft het in zich om grote groepen kiezers aan te spreken en voor zich te winnen. Zeker bij een pragmatische partij als D66 is een leider met charisma onontbeerlijk. D66 kan zich niet onderscheiden door middel van ideologie, daarom is de noodzaak van een charismatisch leider bij deze partij des te groter.

Maar wanneer ben je dan een charismatisch leider? Dr. Stephen P. Robbins, stelt in zijn boek *Organisational Behaviour* een aantal kenmerken van een charismatisch leider (zie inzet).

Kenmerken charismatisch leiderschap:

1. Visie

Een charismatisch leider heeft een doel voor ogen dat beter is dan de huidige situatie. Bovendien weet hij het in simpele bewoordingen aan iedereen duidelijk te maken.

2. Persoonlijk risico

Charismatische leiders nemen veel persoonlijke risico's, sparen kosten noch moeite en schuwen zelfopoffering niet om hun visie tot werkelijkheid te maken.

3. Open vizier

Ze hebben geen oogkleppen op, waardoor ze een realistische inschatting kunnen maken welke obstakels uit de weg geruimd moeten worden om het gestelde ideaal te verwezenlijken.

4. Oog voor de kiezer

Charismatische leiders weten wat er bij de kiezers speelt. Hij weet goed op hun gevoel in te spelen en tegemoet te komen aan de behoeften van zijn volgelingen.

5. Onconventioneel gedrag

Het gedrag van charismatische mensen wordt gezien als vernieuwend en onconventioneel. Ze passen dus niet in het hokje 'leiders'.

Stephen P. Robbins, organisational behaviour ed. 9, 2001

Volgens Robbins voelen mensen zich bijzonder aangesproken door leiders die deze vijf karaktertrekken bezitten. Hij noemt onder andere John F. Kennedy en Martin Luther King als schoolvoorbeeld van charismatische leiders. Ook Pim Fortuyn voldoet aan alle vijf de kenmerken en is daarmee het beste Nederlandse voorbeeld.

Vernieuwing

D66 is aan het vernieuwen en dat is nodig ook. Als de partij op deze manier doorgaat zullen er bijzonder weinig zetels overblijven.

Om D66 werkelijk te vernieuwen moeten er nieuwe, duidelijke pijlers geformuleerd worden. Nog belangrijker voor de democraten is leiderschap. Er moet een charismatisch leider aan het roer komen te staan van de partij, een persoon met een duidelijk verhaal en een goede visie.

De Jonge Democraten zouden het voortouw moeten nemen in de vernieuwingen. Ze moeten spijkerhard zijn en met de vuist op tafel slaan, want zij zijn de toekomst van D66.

Terug naar de gevonden voorwerpen

Door Alexander Inia

"Dames en heren, let op uw eigendommen. Laat uw eigendommen niet onbeheerd achter, ook niet in een voor vertrek gereedstaande trein..." De irritant deftige stem van de stationsomroeper doet het volle perron opschrikken uit mijmeringen over welke pizza er straks moet worden gekocht, mogelijke vertragingen of die leuke collega op het werk. Na de verontrustende mededeling blikken de wachtende reizigers heimelijk om zich heen. Langzaam schuift een aantal van hen enigszins angstig weg van een potentiële terror....eeh een bebaarde man die zoals zoveel anderen een zwarte tas mee had genomen naar het werk.

Deze overspannen sfeer op de stations is het gevolg van het zogenaamde "oranje terreuralarm", dat in Nederland was afgekondigd. Het is de ongedefinieerde, op één na hoogste alarmfase in ons land. Het enige waar we zekerheid over hebben, is de grote hoeveelheid waarschuwingen in het openbaar vervoer waarmee de overheid de reizigers ervan wil doordringen in wat voor gevaarlijk land we wel niet leven.

Het liberale gegeven van een weldenkende burger is terzijde geschoven ten faveure van een feitelijk "schrikbewind", afgekondigd door een overheid die er slechts op gebrand lijkt in het geval van een daadwerkelijke terreuraanslag bij voorbaat alle verantwoordelijkheid van zich af te schuiven. Alle schijn van nalatigheid probeert de overheid weg te nemen door het starten van websites, het fortificeren van bepaalde ambassades en dus de frequente omroepberichten op stations.

Pijnlijke missers als het gevolg van deze omroepberichten zijn er genoeg geweest de afgelopen tijd. Het Centraal Station van Utrecht urenlang afsluiten om een achtergelaten laptoptas is er een van. De andere overspannen overheidsactie die nadrukkelijk het nieuws haalde, was het incident in de ICE uit Keulen eind vorig jaar. De politie werd door inzittenden gewaarschuwd voor twee "verdachte medereizigers" (lees: mensen in islamitische kledij die nota bene de wc bezochten!), waarna de trein aan de rand van Amsterdam stil werd gezet. De twee mannen werden geblinddoekt afgevoerd door een arrestatieteam, waarna bleek dat ze niets kwaads in de zin hadden.

Na deze fout, die de verhoudingen tussen de allochtone en autochtone bevolking uiteraard geen goed deed, zou je verwachten dat de overheid de twee mannen publiekelijk excuses aan zou bieden en de Nederlandse burgers

voor zou houden dat oplettendheid van de burgers ook niet overdreven moet worden. Maar niets was minder waar: de bange inzittenden van de trein werden geprezen voor hun actie, en de overheid liet weten dat mensen vooral oplettend moesten blijven, ook al zou het af en toe dit soort pijnlijke situaties tot gevolg hebben. Met andere woorden: "waar gehakt wordt, vallen spaanders".

Alle waarschuwingen op de stations zijn gericht op het voorkomen aanslagen waarbij onschuldige burgerslachtoffers vallen. Hoewel het bijna lijkt dat we daar zeer recent mee te maken hebben gehad, was de laatste keer in Nederland toch echt op 11 juni 1977, toen er slachtoffers vielen bij de Mollukse treinkaping bij Smilde.

De dreiging in Nederland lijkt nu vooral aanslagen op prominente Nederlanders te betreffen. De Hofstadgroep, voor zover bekend het belangrijkste terreurnetwerk in Nederland, had de laatste tijd politici en een bestuurlijke gebouwen als het Binnenhof op de korrel en was dus minder gericht op het aanrichten van een inferno met zoveel mogelijk onschuldige slachtoffers. Het bewijs ervan is de moord op Theo van Gogh: Mohammed B. liep gewoon langs de geschokte getuigen, terwijl hij alle gelegenheid had om ook hen dood te schieten. De vraag is daarom zelfs of zijn gruwelijke daad eigenlijk wel onder de noemer "terreur" valt.

Poel van der Molen-Maessen was jarenlang als landelijk terreurofficier bij het Openbaar Ministerie de belangrijkste pion in het anti-terreurebeleid van Nederland. Ook zij stelt (in de Leeuwarder Courant van zaterdag 28 januari) dat de moord op Theo van Gogh geen terroristische aanslag was, maar "een eenmansactie die maatschappelijk een enorme shock teweeg heeft gebracht." Hoe groot is de dreiging van een echte

terreuraanslag in Nederland momenteel? De inmiddels gepensioneerde Van der Molen-Maessen zegt in het interview nooit bang te zijn geweest voor een aanslag op Nederlands grondgebied: "Ik denk dat het zo'n vaart niet zal lopen, al zeg ik niet dat er geen dreiging is. Ik heb nooit gedacht: nu gaat het fout." Het feit dat de "gevaarlijkste persoon van Nederland", Samir A. dus, in de eerste instantie niet veroordeeld kon worden, omdat hij geen werkende bom kon produceren, bevestigt haar gelijk nog maar eens.

Het is jammer dat het kabinet, en dus ook D66, een andere mening is toegedaan. Juist deze liberale partij had zich met hand en tand moeten verzetten tegen het nutteloze en kostbare bewaren van de e-mails van alle Nederlanders, omdat het indruist tegen de burgervrijheid waar onze voorgangers in de voorgaande decennia en eeuwen zo fel voor gestreden hebben.

Dat die vrijheid nu wordt ingeruild voor een schijnveiligheid op een gebied waar de kans op slachtoffers een stuk kleiner is dan bijvoorbeeld het verkeer, is een moeilijk te vergeven zonde. En ook wat betreft de verontrustende boodschappen van de stationsomroeper zouden de regeringspartijen beter moeten weten: juist door de continue herhaling raken mensen geïrriteerd, en zullen na verloop van tijd juist minder alert worden.

Niet alle maatregelen zijn onzin natuurlijk. Dat de AIVD meer geld heeft gekregen is alleen maar goed. Met dat geld kunnen hun experts bijvoorbeeld radicale websites bezoeken, en beoordelen of er daar individuen aanwezig zijn die bijna letterlijk tikkende tijdbommen zijn. Dat e-mails en telefoongesprekken van die potentiële terroristen bewaard kunnen worden is logisch, maar dat was altijd al zo. Op die manier kunnen de rotte appels uit de maatschappij gevist worden, zonder dat de gehele maatschappij in een wurggreep van angst wordt gehouden. De burgers moeten met andere woorden zo weinig mogelijk merken van het contraterroreisme. Hopelijk realiseert de politiek zich dat binnen afzienbare tijd ook en keren we daarna terug naar de tijd waarin behulpzame medereizigers achtergelaten tassen gewoon brengen waar ze horen: bij de gevonden voorwerpen.

Maak echte keuzes voor de toekomst van de publieke omroep

Door **Eric Krijgsman**

De afgelopen maanden is veelvuldig gesproken over de toekomst van de publieke omroep. In juni kwam staatssecretaris Medy van der Laan met haar hervormingsplannen waar door iedereen reikhalzend naar werd uitgekeken.

Het is onmiskenbaar dat de organisatie van de publieke omroep grondig dient te worden herzien. Echter de teleurstelling na het lezen van de plannen in het rapport *'Met het oog op morgen...'* was groot. De voorgestelde veranderingen lijken niets anders dan een slecht doordacht compromisvoorstel van de drie regeringspartijen.

In november kwam de Raad van Bestuur van de publieke omroep met een plan voor de herinrichting van de programmering van de drie publieke televisienetten. Hierop kwam veel kritiek van voornamelijk van de programmamakers van de omroepverenigingen. Echter lijken de plannen van de Raad van Bestuur een goede opmaat te zijn voor daadwerkelijke veranderingen van het publieke bestel.

Om de publieke omroep in de toekomst bestaansrecht te geven moet de politiek echte keuzes voor hervorming durven maken. Met de plannen van de staatssecretaris gebeurt dit onvoldoende. Wat is er mis met de plannen van Medy van der Laan en welke keuzes moeten gemaakt worden om de publieke toekomst een echt toekomstperspectief te geven?

Terug naar gisteren

Kernpunt van het plan van de staatssecretaris is dat de publieke omroep drie kerntaken heeft die elk op hun eigen wijze ingevuld worden.

De eerste taak is de nieuws- en sportvoorziening, deze taak zal exclusief weggelegd zijn voor de NOS en dat is een logische keuze.

Als tweede moet de publieke omroep voorzien in programma's voor opinie- vorming en debat. In de plannen wordt dit een exclusieve taak voor de omroepverenigingen, die vanuit hun eigen ideologie programma's dienen te maken. Verdeling van zendtijd en budget wordt gebaseerd op slechts één criterium, namelijk het ledenaantal van de omroepvereniging. Dit onderdeel van

de plannen is een stap terug in de tijd. Samenwerking tussen de omroepverenigingen wordt tenietgedaan waardoor aan bestaande actualiteitenprogramma's als Nova en Netwerk een einde zal komen. De omroepverenigingen zullen weer net als tijdens de verzuiling elk hun eigen actualiteitenprogramma maken. Bovendien zal een omroepvereniging als de EO door haar grote ledenaantal een onevenredig groot deel van het totale budget voor opinie- en debatprogramma's, in vergelijking met de samenstelling van de Neder-

Echter zit er ook een negatieve kant aan deze taak. Want als dit werkelijk uitgevoerd wordt, zal dit tot grote problemen leiden bij de omroepverenigingen. Doordat zij geen zekerheid meer hebben óf en welke programma's zij mogen produceren en uitzenden zullen zij een groot deel van hun personeel geen zekerheid kunnen geven.

Weg met de omroepverenigingen

In november kwam de Raad van Bestuur van de publieke omroep met het besluit om vanaf september 2006 de

Sommigen vinden het smakeloos dat de omroepen Pino inzetten om hun protesten kracht bij te zetten...

landse bevolking. Andere bevolkingsgroepen, die een veel lagere bereidheid hebben om lid te worden van een omroepvereniging zullen sterk ondervertegenwoordigd zijn.

De derde taak die de publieke omroep van Medy van der Laan krijgt toebedeeld is het voorzien in programma's voor cultuur en educatie. Hier krijgt de Raad van Bestuur van de Publieke Omroep een belangrijke taak. Zij kiest uit programmavoorstellen van zowel de omroepverenigingen als van onafhankelijke "buitenproducenten". Positief aan dit deel van de plannen is dat het de monopoliepositie van de omroepverenigingen doorbreekt en mogelijkheden biedt voor meer concurrentie.

programmering van de drie televisienetten te herstructureren. De programmering zal gebaseerd worden op kijkerprofielen in plaats van het huidige systeem van thuisnetbepalers.

Van de omroepverenigingen is hierop grote kritiek geuit omdat zij hun thuisnet kwijt zouden raken en zich hierdoor onvoldoende zouden kunnen profileren. Echter door de drie zenders elk een duidelijk eigen profiel te geven zal het voor de kijker een stuk overzichtelijker worden en zullen de publieke zenders niet elkaars concurrenten zijn. Een tweede argument waarom de plannen van de Raad van Bestuur goed zijn is juist omdat een einde wordt gemaakt aan het thuisnetmodel. Hier-

door lijkt een eerste stap naar afschaffing van de omroepverenigingen te zijn ingezet.

Afschaffing van de omroepverenigingen als onderdeel van de publieke omroep is noodzakelijk als je de publieke omroep toegankelijk wilt houden voor alle maatschappelijke groepen in de Nederlandse samenleving. Om dit te bereiken dient de publieke omroep te voorzien in een divers aanbod aan programma's. Het concept van de omroepverenigingen stamt uit een tijd waarin sprake was van een verzulde Nederlandse samenleving. Deze omroepverenigingen kunnen niet meer gezien worden als representatief voor de tegenwoordige maatschappij.

Bij de hervorming van de publieke omroep in 2008 zou dan ook moeten worden uitgegaan van één centrale programmastichting die beslist over de programmering van de publieke omroep. Deze programmastichting moet ervoor zorg dragen dat er zowel programma's komen die een bepaalde maatschappelijke doelgroep aan zich weet te binden, als programma's die voor een breder publiek dan alleen een doelgroep toegankelijk zijn. Het bestuur van deze programmastichting dient te functioneren als een muur tussen overheid en omroep. De regering dient, in overleg met het parlement, een raad van bestuur te benoemen van de publieke omroep die een afspiegeling is van verschillende beroepsgroepen en domeinen die relevant zijn voor de publieke omroep, zoals de culturele sector en de journalistiek. De raad van bestuur dient het

parlement elke vier jaar een plan voor te leggen met daarin de doelstellingen voor de publieke omroep voor de komende periode. Aan het eind van de periode controleert het parlement of de raad van bestuur heeft voldaan aan de doelstellingen.

Wie maakt de programma's?

Door eindelijk van het concept van omroepverenigingen die zelfstandig hun zendtijd mogen invullen af te stappen en dan een centrale programmastichting te laten bepalen welke programma's worden uitgezonden zal er op twee punten verbetering komen. Ten eerste kan een betere programmering tot stand komen die meer recht doet aan de huidige samenstelling van de Nederlandse bevolking. Bovendien kan dat de lacunes opvullen van programma's die niet door commerciële zenders worden gemaakt.

Ten tweede zal de programmering van de publieke zenders een stuk efficiënter worden, bijvoorbeeld doordat niet meer elke omroepvereniging haar eigen spelletje of consumentenprogramma hoeft te maken. Daarom zal één publieke zender in het open bestel opgeheven kunnen worden.

Door twee zenders op het open bestel een volledige programmering te geven zal dit juist door het afschaffen van de omroepverenigingen een positieve bijdrage leveren aan de pluriformiteit van programma's op de publieke netten.

De programma's op de publieke netten kunnen geproduceerd worden door onafhankelijke producenten, of door

de centrale programmastichting van de publieke omroep.

De huidige omroepverenigingen zullen kunnen blijven bestaan als vereniging en als bedenkers voor programma's vanuit hun eigen levensvisie.

De programmastichting van de publieke omroep zal zelf programma's gaan produceren die ongeschikt zijn om door de vrije markt geproduceerd te worden, en programma's waar vanuit de markt geen of onvoldoende aanbod komt. Het zal dan vooral gaan om de nieuwsvoorziening.

Om de publieke omroep ook in de toekomst betaalbaar te houden dienen de huidige regels voor reclame gehandhaafd te blijven. Ongeveer een vijfde van de totale kosten van de publieke omroep wordt momenteel uit reclame-inkomsten betaald. Reclame-opbrengsten dienen echter niet te worden gezien als doel, maar als middel om mooie publieke programma's te kunnen maken.

De toekomst

Met deze veranderingen kan de toekomst van de publieke omroep daadwerkelijk zeker gesteld worden. Dat lukt niet met de door de staatssecretaris voorgestelde plannen, omdat ze een stap voorwaarts lijken, maar eigenlijk een stap terug zijn en er geen eenduidige keuze is gemaakt.

Pas als je kiest voor de afschaffing van de omroepverenigingen kies je voor een publieke omroep die daadwerkelijk de taken invult die een publieke omroep in een democratische samenleving dient te hebben. ➤

Uit het ledenbestand: Geeske Bearding

Door Fleur de Groot

Een dag na haar geslaagde afstudeerverdediging van de Hottelschool Den Haag spreek ik Geeske in Amsterdam. Ze staat op het punt te verhuizen naar Londen, waar ze een laatste stage zal lopen als duty-manager in the Cadogan. Binnen de Jonge Democraten is ze actief in de Balkancommissie van de INCO. Een gesprek over een studie en een commissie die nog niet veel bekendheid hebben verworven binnen de JD volgt.

De manier waarop ze bij de JD werd betrokken is het resultaat van het actieve bestuur van Amsterdam. "Hoewel ik in september 2005 pas lid ben geworden, was ik al wel eerder actief. Norbert Mul belde mij voor de zomervakantie met de vraag of ik misschien zin had naar de laatste borrel van de afdeling Amsterdam voor de zomervakantie te komen. Ik ging er heen met een vriendin, Antoinella Mondeel, met het idee dat ik maar even zou kijken en altijd weer weg kon als het niet leuk was. Het liep anders: als een van de laatste verliet ik de borrel. De borrel was gezellig en informeel, maar had

ook de nodige inhoud. Wel kwam er toen veel op me af. Zo werd er rond die tijd bekend dat Reinout zich kandidaat wilde stellen als voorzitter, iets wat vreemd is om te horen als je net actief wordt."

Al snel heeft ze het op afdelingsniveau gezien, en trekken de landelijke activiteiten haar aandacht. Zo wordt ze na het Najaarscongres actief in de Balkancommissie van de INCO. "Mijn interesse voor de Balkan is eigenlijk gewekt door een vriendin die uit Bosnië komt. Ik had van haar al veel verhalen gehoord, en daardoor wilde ik ook meer van de politieke situatie weten. Tijdens

het Balkandiner leerde ik meer mensen kennen, en zo is de bal gaan rollen.”

Omdat overkoepelende organisatie DIDE (the Dutch Initiative for Democracy in Eastern Europe) budget geeft voor langere tijd is de Balkancommissie vooral bezig met plannen op de lange termijn. “End vorig jaar ben ik met nog twee JD’ers naar Zagreb gegaan om over jeugdparticipatie te praten en te discussiëren. Dat zal de komende tijd worden uitgewerkt. Daarnaast ontwikkelen we het idee om iets met jeugdwerkloosheid te doen. Denk bijvoorbeeld aan het uitwisselen van ideeën, maar dat moet nog nader worden bekeken. En naar mensenrechten in verschillende landen gaat nu ook veel aandacht uit, daar zal de vereniging nog wel van op de hoogte worden gesteld.”

Op het seminar in Kroatië heeft ze veel contact gehad met de lokale politici. Wat is haar opgevallen? “Wat direct opviel waren de grote cultuurverschillen; corruptie, sterke hiërarchie en een nadruk op status en macht. Het is ook voornamelijk een mannenpolitiek. Door de hiërarchie is het voor jongeren lastig door te dringen tot de politiek, tot de gevestigde orde. Daarnaast is geld erg verward met macht. Er is op politiek gebied dus nog veel te leren. Kroatië is erg welwillend, dus het moet goed kunnen komen op lange termijn. Aan de economie moet ook gewerkt wor-

den. Kroatië is een land dat momenteel hard groeit. Er is veel vraag naar industrie, en wanneer de export uitgebreid zou worden, betekent dat een grotere economie. Hun markt is nog niet transparant, daarvoor zouden zij zich beter naar de Europese richtlijnen kunnen bewegen. Ik zeg daarmee niet dat die ideaal zijn, je kan je natuurlijk de vraag stellen of wij goed bezig zijn, maar het is in ieder geval een begin. Daarbij moet Kroatië wel Kroatië blijven voor een divers Europa, en moet geen eenheidsworst ontstaan.”

Via de Balkan komen wij op een ander belangrijk onderwerp waar de INCO zich mee bezig houdt: Europa. “Hoevel ik er zelf niet direct bij betrokken ben binnen de INCO, heb ik er natuurlijk wel een mening over. De geografische regelingen en mensenrechten zijn belangrijk; daar moet goed op gelet worden. Import en export zijn ook erg belangrijk, maar wat dat betreft moeten we uitkijken met landen als Taiwan. Vanwege hun belangen zijn zij maar deels loyaal aan Europa, Azië vormt een soort machtsblok. Daarbij moet er gewoon goed binnen de grenzen gekeken worden, er kan nog veel worden veranderd.” En de Europese Grondwet is voor veel JD’ers toch een verhaal apart. Zo ook voor Geeske. “Ik ben voor één Europa, en als dan de bevolking tegenstemt, is dan heel jammer.

Maar dan moet je niet alsnog de mening van de regering doordrukken, vooral een democratische partij als D66 moet dat niet doen. Zie het als punten om van te leren: geen grote, te massale issues meer in referenda, maar bijvoorbeeld delen van de grondwet waar mensen wel overzicht over kunnen houden of belangrijke afspraken. Mensen moeten meer bij Europa betrokken worden, laat ze zich afvragen waarom Europa zo belangrijk is. Het kan zoveel invloed hebben op de maatschappij. Neem bijvoorbeeld mijn hotelstage in Londen, of mijn vorige stage in Berlijn. Natuurlijk kan je daarvoor ook buiten Europa kijken, maar de verbanden tussen landen onderling zijn uitstekend en waarom zouden wij daar voor het onderwijs geen gebruik van maken?”

In Londen zal Geeske de taak van duty-manager krijgen: ze zal verantwoordelijk zijn voor afdelingshoofden en de veiligheid van het hotel. Eerst een maand met ondersteuning, daarna zal ze het zelf moeten opknappen. Na de praktijkstage in Berlijn zal dit de managementstage zijn van de opleiding, en voltooid ze hiermee haar opleiding. Volgend jaar start ze met een overgangsmaster op Nijenrode, waarna ze de master Marketing Management gaat doen. “De Hotelschool heeft mij een goede marketingbasis gegeven, maar toch miste ik een beetje de verdieping van een WO- studie. Hoewel ik eerst psychologie wilde studeren ben ik er na een ‘jaar werken na de middelbare’ en een professionele beroepskeuzetest achtergekomen dat de commerciële kant mij ook wel ligt. Eigenlijk zou men betere beroepskeuzetests moeten invoeren, vooral op het VMBO. Met daarin onder meer een interview naast de gewone testen. Misschien neemt de uitval dan af. En het is ook nog eens goed voor de kenniseconomie: VMBO’ers zijn nodig in het bedrijfsleven, er is zoveel vraag naar.”

Tenslotte natuurlijk de vraag wat ze dit jaar gaat doen buiten haar stage en studie: blijft ze politiek actief? “In Londen zitten de Liberal Democrats, min of meer vergelijkbaar met een partij als de Jonge Democraten; ik denk dat ik daar wat informatie ga zoeken over hun activiteiten. En ik houd me natuurlijk op de hoogte van de gebeurtenissen binnen de INCO. Misschien dat ik in de tijd dat ik terug ben uit Londen, mij verkiesbaar stel voor een functie binnen de INCO.” ➤

Geslaagde lancering YIDLA

Door Niels Lestrade en Jan Paternotte

In de ochtend van woensdag 7 december 2006 lanceerden de Jonge Democraten, samen met zusterorganisaties LUF uit Zweden en de Union Colombianas Juventud Democratas (UCJD) uit Colombia, het Youth Initiative for Democracy in Latin America (YIDLA). Hiermee is een parapluorganisatie van uiteenlopende multi-, en bilaterale projecten in het leven geroepen die allen ten doel hebben om jongeren in Latijns Amerika beter te betrekken bij de politiek. Naast de oprichtingspartners werd de tiendaagse startconferentie in Bogotá ook bijgewoond door twee Venezolaanse partijen; de Centro por una Democracia Moderna y Solidaria en de Fundación Gerencia, Educacion y Liderazgo (FUNDAGEL).

Doel van de startconferentie was het vaststellen van duidelijke plannen voor het kersverse YIDLA. Omdat hiervoor de problemen van de Latijns-Amerikaanse democratieën eerst in kaart moesten worden gebracht is uitgebreid het politieke landschap van Colombia en Venezuela verkend.

Speciale aandacht ging uit naar de positie van jongerenorganisaties. De deelnemers spraken met de president van het Colombiaanse Constitutionele Hof over staatsgezag, bezochten voormalige guerrilla's, hoorden een rapporteur van het VN ontwikkelingsprogramma, en spraken over corruptie met de burgemeester en wethouders van Melgar, een Colombiaanse gemeente van de grootte Den Helder.

Ook de jongerenorganisaties zelf lieten zich horen. Op uitnodiging van UCJD becommentarieerden vijf partijen uit Colombia een wetsontwerp waarin het kabinet Uribe de mogelijkheid tot een tweede ambtstermijn voor de president voorstelt. De Colombiaanse president en wettelijk gebonden aan maximaal één ambtstermijn. De conservatieve Uribe heeft zich echter populair gemaakt met een hard beleid tegen de linkse guerrillatroepen en wil graag herkozen worden. De UCJD en de linkse partijen keerden zich tegen dit plan. Volgens hen is in Colombia de armoedekloof de afgelopen jaren alleen maar gegroeid. "Er moet niet worden gewerkt aan presidentieel machtsuitbreiding, maar juist aan meer inspraak van zwakke bevolkingsgroepen", stelt één van hen. Uribe schendt volgens hen de mensenrechten in zijn strijd tegen guerrilla's en paramilitairen, en verzuimt te werken aan verdeling van welvaart, terwijl daar volgens de socialistische hoogste prioriteit ligt. De UCJD ziet in de slagkracht van de president voornamelijk een bedreiging van de constitutioneel verankerde machtsbalans: "We believe in institutions, not

in charismatic leaders', is het adagium van de Colombiaanse democraten. Voorstanders van het wetsontwerp zien in Uribe's leiderschap juist een versteviging van het democratisch bestel. Zo prijst de centrumrechtse Youth Party of Liberal Change Uribe's *war on terrorism*: "Zolang terrorisme en corruptie in Colombia de boventoon voeren is het voor een regering onmogelijk om te voldoen aan alle positieve verplichtingen die sociale en politieke grondrechten met zich meebrengen", stellen zij. De conservatieve jongeren vinden het naïef om te veronderstellen dat de gehele constitutie kan worden nageleefd in het moeizaam verlopende vredesproces. In het pacificatie-, en democratiseringsproces is rechten-schending nu eenmaal onvermijdelijk.

Dat mensenrechten niet kunnen worden nageleefd in een land waar regering en guerrilla's bijna dagelijks hun krachten meten wordt impliciet zelfs bevestigd door het hoogste juridische orgaan van Colombia. Aanleiding vormde een werkbezoek dat de Europese YIDLA-partners vooraf brachten aan de Colombiaanse ambassade in Stockholm. Daar vroegen zij de ambassadeur naar het functionele overheidsgezag in regio's die feitelijk onder controle staan van paramilitairen en guerrilla's. Uitgestrekte landbouwgebieden worden van boeren afgenomen of aan het regenwoud onttrokken voor illegale cocaplantages. Een gevoelige kwestie, bleek al snel. Op de vraag aan de ambassadeur of de guerrilla's niet feitelijk in sommige gebieden de controle hebben in plaats van de overheid antwoordde hij: "Those regions are not under control of the guerrilla's", aldus de ambassadeur, "they are just *affected* by paramilitaries and guerrilla's". In Bogotá, bij het Hof, vroegen de jongeren naar de effectieve rechtsmacht in deze '*affected regions*'. "Elke ontvankelijke aanklacht wordt door het Hof in

behandeling genomen. Wat het Hof echter niet kan garanderen is of aan die vonnissen in de praktijk ook gehoor wordt gegeven", antwoordde het Hof.

Veel duidelijker kan de Colombiaanse paradox zich niet manifesteren. De regering werkt in een democratische rechtstaat, maar wordt gedwongen om autoritair op te treden in het krachtenspel met paramilitairen en guerrilla's. Colombia heeft sinds 1991 een voorbeeldige, liberale Constitutie. Maar zolang coke en corruptie de maatschappij in een greep houden kan het Hof haar rechtsmacht niet volledig uitoefenen.

De belangrijkste vraag van de startconferentie was als gezegd: welk verschil kunnen de jonge Europeanen hier maken? Uiteraard zit dat niet in het stimuleren van vredesonderhandelingen of het bestrijden van corruptie, de belangrijkste problemen van Colombia. De Jonge Democraten van Colombia (UCJD) en de Venezolaanse organisaties waren het er desondanks over eens dat samenwerking met West Europa hun positie op meerdere vlakken kan versterken. Allereerst door het verspreiden van informatie over andere toepassingen van een democratisch bestel, zoals in West Europa. Vooral waar het regionaal en lokaal niveau betreft is er grote behoefte aan wederzijds inzicht, met name in de methodes van controle op de macht en op corruptie.

Het tweede aspect is wellicht nog veel belangrijker. Waar de Europese landen hun jeugd met flinke subsidies en alerhande mogelijkheden de politieke arena in lokken, worden jongeren in Latijns Amerika categorisch buitengesloten. De samenwerking met, en de aanwezigheid van Westerlingen opent deuren. Momenteel wordt binnen de Jonge Democraten op een eerste vervolgproject gebroed. Waarschijnlijk komt er een voorstel om twaalf Nederlandse jonge democraten volgend jaar, in de zes maanden na de Colombiaanse presidentsverkiezingen, in het land te stationeren om cursussen 'train-de-trainer' op te zetten, zelf trainingen te geven en door middel van lezingen ervaringen over te dragen en de stem van Colombiaanse jongerenpartijen kracht bij te zetten. Het motto van YIDLA geldt hierbij als leidraad: "Let the youth create their future" ➤

De Voorzittershamer

Door **Reinout de Vries**

Over een paar maanden wordt er op het D66-congres gesproken over de toekomst van D66. Er zal een manifest gepresenteerd worden, waarover nog gediscussieerd zal worden en er zal duidelijkheid worden gegeven over wat de lijn is van de partij voor de komende twintig jaar. Een flinke opgave, want D66 is veranderlijk.

Op het vorige congres van D66, het zogenaamde Toekomstcongres in Delft, werd mij namelijk door veel journalisten gevraagd wie ik graag zou zien als lijsttrekker voor de Tweede Kamerverkiezingen in mei 2007. Ik had in 99 van de 100 gevallen de keuze tussen Boris Dittrich en Alexander Pechtold. Nu Boris Dittrich na het Afghanistan-debat in de Tweede Kamer afgetreden is als fractievoorzitter, zou je verwachten dat de keuze simpel was voor de journalisten, maar niets is minder waar. Ik mag nu kiezen tussen Lousewies van der Laan en Alexander Pechtold. De toekomst van D66 werd de afgelopen tijd veelvuldig in twijfel getrokken. Zo'n manifest voor over twintig jaar, zou de partij die tijd nog wel halen? Zou de partij niet bij de volgende verkiezingen worden gedecimeerd en opgeheven?

Als het aan mij ligt, absoluut niet! Het sociaal-liberale gedachtegoed is meer in trek dan ooit, want ook de Partij van de Arbeid en GroenLinks proberen het in hun standpuntinname naar buiten te brengen. Met onderwerpen als Onderwijs, Milieu, Burgervrijheden en Europa laten wij zien nog altijd van belang te zijn voor de politieke discussie.

Mensen die op D66 stemmen zijn toch andere mensen dan de mensen die stemmen op de PvdA of GroenLinks, hoeveel die partijen ons gedachtegoed ook overnemen. D66'ers vinden milieu wel belangrijk, maar zullen altijd de afweging maken tussen milieu en economie. D66'ers wil-

len ook niet koste wat kost de verzorgingsstaat in ere houden, maar kijken naar de lange termijn. Kortom, D66 is een partij die verder kijkt, nadenkt en daar de standpunten op baseert. D66 is ook de enige partij die ziet dat de wereld internationaliseert, en dat die internationale context, en dus ook Europa, niet weggedacht kan worden uit de Nederlandse politiek.

Ook de Jonge Democraten doen regelmatig een duit in dat zakje. Op 31 januari konden oplettende politici een aantal rubberbootjes op de Hofvijver tegenkomen, voorzien van in totaal twaalf sterren om de discussie over Europa open te breken. In het parlement wordt amper aandacht besteed aan de situatie na de afstemming van de Europese Grondwet, en het lijkt wel of politici bang zijn om het E-woord in de mond te nemen. Na het H-woord van Hypotheekrente-af trek lijkt het E-woord in datzelfde straatje te vervallen. Dat mag nooit gebeuren! Europa is verschrikkelijk belangrijk voor onder andere onze economie!

Dat we het bij het rechte eind hadden, bleek wel toen Rein Jan Hoekstra, lid van de Raad van State in NRC Handelsblad opmerkte dat hij onze actie vanuit zijn kantoor had gade geslagen. Hij gebruikte dit als aanleiding om eens een interview te geven waarin hij precies onze punten aangaf. De politiek moest maar eens gaan spreken over de toekomst van Europa. Samen met de Raad van State zullen we uiteindelijk zorgen dat de politiek hierover gaat nadenken!

Van de toekomst van Europa, weer terug bij die van D66. Want over enkele weken zijn de gemeenteraadsverkiezingen en na alle geharrewar over de missie naar Afghanistan en de wisseling van de wacht in de fractie, moet dit het keerpunt zijn waarop D66 stemmen gaat winnen. De Jonge Democraten zullen daar actief mee bezig gaan, door in de afdelingen, samen met veel jonge kandidaten en lokale afdelingen, campagne te voeren op thema's die jongeren aangaan, zoals studentenhuisvesting, starterswoningen, onderwijs en milieu. We zullen het hele land doortrekken met veel foldermateriaal, een alternatieve stemwijzer en natuurlijk leuke acties. Want het echte sociaal-liberale gedachtegoed mag niet verdwijnen uit de gemeenteraad. Doe daarom zoveel mogelijk mee met de campagne van de Jonge Democraten! Ik hoop jullie allemaal te zien in een van de steden in het land!

Leg HOOG die lat!
Het is toch ook úw stad?

www.neemjedaargenoegenmee.nl

© Michiel Kellner

Wat? Ben jij nog nooit naar een JD introweekend geweest? Je weet niet wat je mist!

Professionele trainingen...

Uitdagende workshops...

Spetterende debatten...

Haute Cuisine...

Fileer een kamerlid...

...en kans op je eigen bordesfoto!

Een JD introweekend is dé manier om op een ontspannen manier kennis te maken met de JD. Ben je pas lid, of denk je er over om lid te gaan worden? Kom dan ook!

Je eerstvolgende kans is het weekend van 24 tot 26 maart. Schrijf je nu in via www.jongedemocraten.nl, of mail naar organisatie@jongedemocraten.nl

**Jonge
Democraten**

www.jongedemocraten.nl

A photograph of two young men sitting at a wooden table in a room with a brick wall. The man on the left, wearing a dark blue sweater, is gesturing with his right hand raised. The man on the right, wearing a light-colored sweater, is looking at him. On the table are papers and a pen. The background shows a brick wall and a shelf with various items.

DEMO

**LENTE
2006**

*Jonge
Democraten*

Protesteren in Wit-Rusland
Overleeft D66 2007?
PvdA: 'New & improved'?
Beter rosse buurt dan grijs circuit
Introweekend 2006 revisited
De boel bij elkaar houden
Preview op het voorjaarscongres

Redactioneel

Door **Fleur de Groot**

In tegenstelling tot de lente is de VVD er vroeg bij dit jaar. Koud na de bekendmaking van kandidaatstellingen voor het lijsttrekkerschap wordt er halverwege april al volop met modder gesmeten.

En ik vind het leuk, want een campagne en de media-aandacht die daarbij komt kijken kan wat mij betreft niet vroeg genoeg beginnen. De VVD is een goede weg ingeslagen: twee in programma tegengestelde politici strijden om de eerste plaats op de lijst. Hoewel het een grote discussie in de eigen partij betekent, zou D66 bijvoorbeeld in hun eigen campagne Verdonk indirect kunnen stimuleren de lijst aan te voeren. Rechts-liberaal krijgt een gezicht in Nederland, en het links-liberale gat zou perfect opgevuld kunnen worden door D66 en hun links-liberale lijsttrekker. Kansen D66, kansen...

Kansen staan ook centraal binnen deze nieuwe Demo. Peter introduceert met zijn stuk de woorden kansenverschillen en kansenklimaat in de Nederlandse taal, en PvdA-voorzitter van Hulten wordt geïnterviewd over de meest kansrijke partij bij de volgen-

de Kamerverkiezingen. Natuurlijk is er ook een verslag van het intraweekend, waar de kansen voornamelijk bij het winnen van debatten en bij het andere geslacht lagen.

In het begin van deze redactioneel haalde ik al de lente aan. En de lente betekent ook een nieuw voorjaarscongres, met zeer veel kansen en keuzes. Zo wordt er onder meer een nieuw bestuur voor de INCO gekozen, een algemeen bestuurslid en een voorzitter voor de CPZ en er staan twee functies binnen het LB vacant. Maar buiten dat is het leukste orgaan van de JD ook nog op zoek naar een nieuwe hoofdredactie. Gijs en ondergetekende stoppen na een jaar cq een half jaar met heel veel plezier voor de Demo te hebben gewerkt. Helaas, maar het zal leuke verkiezingen opleveren in Groningen.

Om het even wie volgende week worden verkozen in de openstaande functies, zij zullen een eigen stempel drukken op hun deel van de vereniging en hopelijk ook de kansen grijpen die hun worden aangeboden. Verder maken alle leden natuurlijk gebruik van die mogelijkheid tot het uiten van je mening: dus geniet van de lente en tot in Groningen!

Fleur de Groot
Adjunct-Hoofdredacteur

Colofon

22^e Jaargang – nummer 2
lente 2006

DEMO is een uitgave van de **Jonge Democraten**, onafhankelijke politieke jongerenorganisatie sinds 1984.

Oplage: 1.500 exemplaren

DEMO redactie:

Hoofdredacteur: Gijs ter Haar
Adjunct-hoofdredacteur: Fleur de Groot
Redactie:
Alexander Inia, Charlotte Meindersma, Michiel Kellner, Peter Fijbes

demo@jongedemocraten.nl

Deadline DEMO 3:
20 mei 2006

Bijdrages in deze DEMO van:

Hugo van Haastert, Irene van den Broek, Jan Sjerps, Jeroen Schrama, Joris van Winssen, Menno van der Land, Michel de la Vieter, Tim de Ruiter, Timothy Drenthe

Foto voorpagina:

© Michiel Kellner

Achterpagina:

© Michiel Kellner

Landelijk Bestuur JD

Postbus 660, 2501 CR Den Haag
fax: 070 – 364 19 17
info@jongedemocraten.nl
www.jongedemocraten.nl

Drukkerij Uleman

Goudstraat 6, 2718 RC Zoetermeer
tel: 079 – 361 40 26
info@drukkerijuleman.nl
www.drukkerijuleman.nl

Butsje in het Glas

Politieke rap van Dirty Tim (Secr.Promo - JD Haaglanden)

Dit is die authentieke Jonge Democraat

Die specifiek door Hip-hop op de wereld is geplaatst

Wie? Dirty Tim; fataal mondiaal betaal ik die Weisglas
anaal in zijn verhaal.

Je bent een der politici,

maar neresitilop doe je niet

„Neresitilop is dat een woord? Ik heb het nooit gehoord“

Nee misschien niet,

Tenzig je wat creatief liegt

„dan kom je tot een akkoord en weet je wat 't verwoord“

Je bent de eerste politicus

Die niet weet wat kunst is

Wat intellectueel is.

Je bent een schele mus,

Ofwel een politicus

Die, zich meer of min niet kan verwoorden in akkoorden

Zodast de bevolking je serieus kunt aanhoren

Feedback kan aanhoren,

van achter en van voren,

tot welke levensstijlen onze mensen ook behoren

Je vond 't dure spreken van Donner niet interessant

Je trok een zure neus zonder 't gebruik van je verstand

Rap begon en is niet de taal van de straat,

't begon als de taal van een verdwaalde democraat

in een Amerikaanse staat.

Slavernij is en was een serieuze politieke zaak

Nu? Rap is uitgegroeid tot een, alles wat je maar kunt
noemen:

commercieel apparaat, nieuwe poëzie, een bloesje bloemen,

behalve een schande van onze koninklijke politieke staat

Heer, Heer, ik alerteer,

In de bevolking broeit al een revolutie

Respect voor het momentum van de minister van justitie

Crea Ben's brengen de wereld in een vooruitgang

Economische nota's brengen ons in de achteruitgang

Een nieuw haastolf fenomeen is al in proces

Jij weet niet waarheen omdat je de realiteit verzet,

tot in je eigen wereld, in een werkelijkheid zonder pret

met zure neuzen

linkse rechtse leuzen

waar ambtenaren te lang in moeten neuzen voor het maken

van een politiek correcte keuze,

waarbij de hele oogst met de wind mee blijft waaien

't is tijd om 't dode gras kort te maaien

Heer, Heer ik afconcludeer,

Ik blijf DU met JE aanspreken

Tot dat JE DU butsje hebt verweken

Als je 't jaartal erkend zal 't glas zeker breken

Zonder een teken van medeleven,

Zo hard dat de jenever je niet meer erkent

En voor verdere interesse over de wereld van 't jaarlijkse

Lowlands

Strijk je Timberlands, breek het glas,

Loop te pas, begin te ballen

en haal die laatste plaat van Opgezwolle

Mission to Minsk

Door Irene van den Broek

Eind maart reisde Irene van den Broek, lid van de Jonge Democraten, met drie andere studenten naar Wit-Rusland om daar een brief aan de Wit-Russische president Lukashenko te bezorgen. In die brief roepen ze Lukashenko op mensenrechtenverdragen te respecteren en gearresteerde demonstranten vrij te laten.

Op de vrijdagavond van het JD-introductieweekend word ik door de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) gebeld of ik mee wilde gaan naar Wit-Rusland. Tatiana Khoma, bestuurslid van de Europese studentenvakbond en voorzitter van de verboden Wit-Russische studentenvakbond BSA is één van de mensen die is opgepakt bij de demonstraties die volgden op de herverkiezing van Alexander Lukashenko. Naast Tatiana zijn nog honderden mensen vastgezet, louter en alleen omdat ze demonstreerden tegen de oneerlijke verkiezingen. "Hooliganism" luidt het verdict. Iemand die koekjes uitdeelde aan de demonstranten werd veroordeeld tot vijf dagen in het Wit-Russisch gevang.

Het is tijd voor actie. En dus pak ik mijn tas en vertrek in de vroege zaterdagochtend van Hoenderloo naar Amsterdam. In Amsterdam vindt er op het Museumplein een actie plaats waarbij solidariteit werd betoond met de Wit-Russen. De neergezette tentjes in het Amsterdamse gras symboliseren de tentjes waarin de demonstranten op het Oktoberplein in Minsk overnacht-

ten. Zij werden echter met harde hand van het plein geveegd; wij mogen na wat onderhandelingen met de politie nog een week blijven staan.

Ik zal echter niet op het Museumplein blijven. Ik maak deel uit van de "Mission to Minsk": onze missie is het afleveren van een brief aan dictator Lukashenko. In de brief, op het Museumplein ondertekend door verschillende Europarlementariërs en Tweede Kamerleden waaronder Boris van der Ham, roepen wij Lukashenko op om de opgepakte demonstranten vrij te laten en mensenrechtenverdragen te respecteren. Die mensenrechtenverdragen zijn immers óók door Wit-Rusland ondertekend!

"Democratisch" gekozen

Op 19 maart 2006 werd de dictator Lukashenko op overtuigende wijze voor zijn derde termijn herkozen. Het laatste dictatoriale regime van Europa, op 23 uur rijden van Nederland, kreeg 82,6% van de kiezers achter zich. Vraag is echter hoe eerlijk deze uitslag tot stand is gekomen. Hoewel de meeste verkiezingswaarnemers, waaronder

Foto: © Joeri Oudshoorn

ook JD'er Anja de Vries, de toegang tot het land is geweigerd, wijst alles erop dat de verkiezingen frauduleus zijn verlopen. Behalve onregelmatigheden in de stemmingen, krijgt de oppositie geen enkele kans om campagne te voeren. De media worden beheerst door het regime, flyeren of demonstren voor de oppositie kan je in de gevangenis doen belanden, en zoiets als lijsttrekkersdebatten hebben ze al helemaal niet in Wit-Rusland.

Zijwegen

Op zaterdagavond vertrekken we in een busje richting Minsk. Maar eerst stoppen we nog in Berlijn en Warschau. Op zondagmiddag komen we aan in Berlijn. Vandaag zijn er ook "landtags"-verkiezingen, en we horen dat de CDU haar uitslagenavond in Berlijn houdt. We gaan er direct op af en bluffen ons binnen. En niet alleen dat: iedereen is enthousiast over ons plan en de Bundesgeschäftsführer, zeg maar de voorzitter van de CDU, zet zelfs zijn handtekening onder onze brief.

Maandagmiddag komen we aan in Warschau. Helaas is de Wit-Russische ambassade al gesloten, maar toch gaan we erheen: bij de Wit-Russische ambassade staat namelijk al wekenlang een tentenkamp om te demonstreren tegen de gang van zaken in Wit-Rusland. We sluiten ons hierbij aan en zetten ons tentje bij de andere tenten op het groenstrookje voor de ambassade. We spreken veel Wit-Russische studenten die in Warschau zijn komen studeren omdat hun Universiteit in Minsk gesloten werd. De "European Humanities University" in Minsk stond bekend als vooruitstrevende en Europa-gezinde universiteit; de regering besloot in 2004 plotseling het huurcontract van alle universiteitsgebouwen op te zeggen waardoor de Universiteit gedwongen werd te sluiten.

Visa van Kafka

Op dinsdagochtend staan we weer bij de ambassade, maar dan om ons

Foto: © Joeri Oudshoorn

visum aan te vragen. Eenvoudig een formuliertje invullen is er niet bij. We hebben een extra medische verzekering nodig. Zodra we die hebben en onze paperassen over de balie schuiven, blijken we ook een adres nodig te hebben van een hotel waar we kunnen overnachten. Om kwart voor twaalf lopen we de ambassade in met alle benodigde gegevens. We moeten even wachten op iemand die Engels spreekt, wordt naar ons gebaard. De enige Engelssprekende medewerker typt op de achtergrond echter rustig door. Om vijf over twaalf komt ze achter haar computer vandaan en vertelt dat de ambassade om twaalf uur gesloten is en dat we morgen kunnen terugkomen.

De volgende ochtend staan we weer met goede moed op de stoep van de ambassade. Dat is makkelijk, als je 's ochtends uit je tentje kruipt ben je gelijk waar je zijn moet. Met al onze papieren staan we weer voor de balie. Nee, we hebben ook een adres in Minsk nodig van iemand die ons uitnodigt. Na enig heen en weer gebel weten we ook dat te regelen. Eindelijk worden onze visa-papieren, en overigens onze paspoorten, ingenomen.

Twee dagen duurt de aanvraagprocedure, wordt ons toegezegd. In de middag hebben we nog een gesprek met een of andere hoge pief van de ambassade. We willen graag toelichten wat we willen gaan doen in Minsk. Hij antwoordt dat ons verzoek nu bij de Minister van Buitenlandse Zaken van Wit-Rusland ligt; en omdat wij hún staatshoofd willen spreken, spreken zij nu met óns staatshoofd: your queen. Wij zien Bea al haar telefoontje opnemen...

Foto: © Joeri Oudshoorn

Ondertussen zitten we niet stil. Donderdagmiddag wonen we een bijeenkomst bij in de Universiteit van Warschau. De Poolse premier Marcinkiewicz en Wit-Russische oppositieleider Milinkiewicz ondertekenen daar een contract waarin staat dat Wit-Russische studenten die zijn opgepakt bij de demonstraties en nu niet meer verder mogen studeren aan de Universiteit van Minsk, kunnen doorstuderen aan de Universiteit van Warschau.

Het is een indrukwekkende bijeenkomst, met veel gejuich en geklap en de kreet "Wolna Bialorus" – Bevrijd Wit-Rusland – wordt regelmatig door het hele publiek gescandeerd. Het is net alsof een revolutie voor je eigen ogen plaatsvindt. Wij krijgen ook nog even tijd met Milinkiewicz en Marcinkiewicz te praten. Ook zij zijn enthousiast en ondertekenen onze brief.

Op vrijdagochtend staan we weer voor de ambassade, nu om onze visa op te halen. Maar het loopt anders. De Engelstalige medewerkster die we inmiddels goed kennen smijt de paspoorten op de balie. "You have no visa" zegt ze. Op elke vraag die we stellen over het hoe en waarom krijgen we hetzelfde antwoord: "No comment". Gedesillusioneerd stappen we uit de ambassade.

We zijn nog niet buiten of één van onze telefoons rinkelt: bij een demonstratie bij de Wit-Russische ambassade in Den Haag op diezelfde dag heeft de ambassadeur toegezegd dat iedereen die maandag daar op de stoep staat een visum krijgt. Volgens hem is het onzin wat de media beweert, dat het zo onrustig is in Wit-Rusland en dat het zo moeilijk is een visum te krijgen. Wij twijfelen geen seconde en springen in ons busje: op naar Nederland!

Hoe nu verder...

Op maandag staan we dan ook werkelijk op de stoep. Helaas, de procedure in Nederland is verzaamd en dat we nu ook een individuele uitnodiging van een persoon of organisatie in Wit-Rusland. Dat is niet zo makkelijk en we willen niemand in gevaar brengen: op contacten met "criminele" organisaties staat vijf jaar. We zijn nu bezig op andere manieren een visum te verkrijgen. Ondertussen slapen we in tentjes voor de Wit-Russische ambassade in Den Haag en proberen we opvang te regelen voor Wit-Russische studenten in Nederland. Wil je weten hoe het daarmee staat? Kijk dan even op onze website: www.missiontominsk.com

Foto: © Joeri Oudshoorn

Overleeft D66 de verkiezingen van 2007?

Door **Menno van der Land**

Komend najaar, om precies te zijn: op 14 oktober, bestaat D66 veertig jaar. De organisatoren van het partijcongres dat op die datum plaats vindt, zullen er ongetwijfeld alles aan doen om er een feestelijke verjaardag van te maken. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er allesbehalve reden is voor een feestje.

Op 7 maart jl. leed D66 immers haar tiende verkiezingsnederlaag op rij. Al twaalf jaar lang verliest de partij aanhang. Terwijl D66 een potentieel electoraat heeft van ongeveer 10-15% van het electoraat en de afgelopen decennia beschikte over een loyale kern van 4-5% van de kiezers, weet D66 anno 2006 nog maar 2,6% van de kiezers te trekken. Dit betekent een nieuw dieptepunt voor de partij die al twee keer eerder in haar geschiedenis in een electorale crisis verkeerde (in 1974-75 en 1982-84). Het feit dat de partij zich wonderwel steeds weer wist te herstellen, mag geen reden zijn tot optimisme. Na veertig jaar D66 doet zich serieus de vraag voor of D66 de eerstvolgende verkiezingen zal overleven. Vier factoren staan electoraal herstel – vooralsnog – in de weg.

Besmet

Integriteit, geloofwaardigheid en betrouwbaarheid vormen het fundament waarop de relatie van politici met hun kiezers is gebaseerd. Maar de strategische en tactische fouten die de afgelopen tijd door de partijtop zijn gemaakt, hebben het imago van D66 juist op deze fundamentele punten ernstig aangetast. De merknaam D66 is – hoezeer dat ook te betreuren valt – synoniem geworden aan draaikonterij, opportunisme en machtsspelletjes. En dat is precies waar D66 zich juist altijd tegen gekeerd heeft. D66 heeft zich altijd van de andere partijen onderscheiden door haar manier van politiek bedrijven: integer, pragmatisch, wars van taboes en heilige huisjes, door een zakelijke beoordeling van de feiten en los van partijpolitieke belangen. Deze D66-mentaliteit is de afgelopen jaren buiten beeld geraakt.

Voormalig fractievoorzitter Dittrich wilde af van het imago van D66 als de partij van de politieke, bestuurlijke en democratische vernieuwing. In plaats

daarvan moest D66 een 'gewone' sociaal-liberale partij worden en, misschien nog wel belangrijker dan dat, een regeringspartij. De afgelopen drie jaar is het belang van regeringsdeelname dan ook consequent boven het belang van de partij gesteld – met steun overigens van het partijcongres. De keuzes die daarbij zijn gemaakt, hebben D66 een serieus geloofwaardigheidsprobleem bezorgd. De merknaam D66 is besmet. In een tijd waarin verkiezingen vooral een moment zijn waarop ontevreden kiezers afrekenen met de zittende regeringspartijen, is het bijstellen van zo'n negatief imago buitengewoon moeilijk.

“De merknaam D66 is synoniem geworden aan draaikonterij, opportunisme en machtsspelletjes”

Vertrouwenscrisis

En daarmee dient zich meteen een tweede probleem aan. Het profiel van D66 is momenteel nauw verbonden met het zeer impopulaire kabinet-Balkenende II. D66'ers worden overal in het land aangesproken op het kabinetsbeleid en het beeld van D66 wordt voornamelijk bepaald door wat de D66-bewindslieden in het kabinet presteren en door het optreden van de Tweede Kamerfractie. Bovendien houdt D66 een kabinet in het zadel dat door steeds minder mensen wordt gewenst. Daar kan je als partij goede redenen voor hebben, maar je moet niet verbaasd zijn als mensen je daar bij de verkiezingen op afrekenen.

In 2002 is onmiskenbaar duidelijk geworden hoe een groot deel van de Nederlandse bevolking tegen die ene vierkante kilometer in Den Haag aankijkt: wantrouwend, cynisch en soms

zelfs onverschillig. De massale onvrede over het politieke systeem en de politieke cultuur kwam tot uiting in de massale steun voor *outsider* Pim Fortuyn. De vertrouwenscrisis die toen in alle hevigheid zichtbaar werd, is nog altijd niet voorbij.

Maar over een kloof moet je niet klagen, die moet je overbruggen. En als er één politieke partij is van wie je mag verwachten dat die zich daarvoor inspannt, dan is het D66. Maar het verminderde vertrouwen in 'de politiek' speelt ook D66 in hoge mate parten. D66 is voor kiezers al lang niet meer het alternatief van weleer. D66 is – om het even negatief te stellen – dubbel deel van het probleem: deel van de gevestigde orde en deel van het minst geliefde kabinet sinds jaren. Vanuit die positie is herstel zeer moeilijk.

Onderscheidend vermogen

Het derde probleem dat herstel momenteel in de weg staat, is dat D66 te weinig onderscheidend vermogen heeft. Een politieke partij ontleent haar bestaansrecht aan haar onderscheidend vermogen ten opzichte van andere partijen. Waar sta je voor, wat wil je bereiken? D66 staat van oudsher voor een andere politieke cultuur, waarin politici in heldere bewoordingen uitleggen welke standpunten ze innemen, waarom ze dat doen en waarin die standpunten verschillen van die van andere politici.

Juist op dat punt heeft D66 het de afgelopen jaren laten liggen. De noodzakelijke oriëntatie op de post-paarse periode heeft niet of onvoldoende plaatsgevonden. Na de succesvolle totstandkoming van het eerste paarse kabinet is niet gewerkt aan een nieuw profiel, een nieuw verhaal, met als gevolg dat D66 de kiezers die zich in 1994 tot de partij bekeerden, niet konden worden vastgehouden. Het resultaat van die ommissie werd reeds in 1998 zichtbaar en zette zich in 2002 en 2003 door. Vooral omdat met de diverse analyses over de verkiezingsnederlagen, rapporten over de toekomst van de partij en signalen vanuit de achterban niets werd gedaan.

Een herkenbaar profiel staat of valt bij de boodschap die de meest gezichtsbepalende D66'ers uitdragen, de thema's die de partij als kernthema's

kiest en de wijze waarop de partij communiceert. Alles dient erop gericht te zijn ervoor te zorgen dat mensen weten waar D66 voor staat, wat de partij op het terrein van de gekozen thema's heeft gedaan en wat zij op die punten wil bereiken. Natuurlijk, D66 beschikt over een partijprogramma met tal van goede ideeën en voorstellen en zelf weten D66'ers ook wel waarin ze zich onderscheiden van andere partijen, maar men slaagt er al jaren niet meer in om de kiezers daarvan te overtuigen.

D66 heeft ernstig behoefte aan een nieuw 'groot verhaal', een nieuwe 'reden van bestaan'. Een toekomstvisie, gekoppeld aan vooruitstrevende voorstellen, creatief, onorthodox en vernieuwend. Maar daar doet zich wel een probleem voor: links en rechts van D66 is het politieke spectrum volop in beweging. Alle partijen lijken op te schuiven naar het 'veilige' politieke midden. Van links tot rechts wil iedereen sociaal-liberaal zijn. Met Wouter Bos en Mark Rutte hebben zowel PvdA als VVD sociaal-liberale lijsttrekkers. De ruimte voor D66 wordt daardoor kleiner. D66 kan alleen overleven als ze erin slaagt voor zichzelf een eigen 'niche' op de electorale markt te claimen. Wachten totdat anderen het politieke landschap hebben hervarkeld betekent per definitie het einde van je eigen voortbestaan. Een fundamentele oriëntatie op de toekomst van D66 is dan ook noodzakelijk.

Leiderschapsprobleem

Een politiek leider heeft een visie op de toekomst van Nederland die helder, herkenbaar en onderscheidend is. Hij of zij beschikt over het charisma om grote groepen kiezers aan te spreken, kan rekenen op draagvlak binnen de eigen partij en is in staat de koers van de partij te bepalen en de achterban daarin mee te krijgen. Deze vereisten in beschouwing nemend, moge duidelijk zijn dat D66 een leiderschapsprobleem heeft.

De generatiewisseling die in het afgelopen decennium binnen D66 heeft plaats gevonden, heeft vooralsnog geen nieuwe politiek leider opgeleverd. De Graaf trad af na twee verkiezingsnederlagen, Dittrich wist zich gedurende drie jaar niet tot politiek leider te ontwikkelen en moest aftreden na het Afghanistan-debacle. Het feit dat Van der Laan nu fractievoorzitter is, heeft het leiderschapsprobleem niet opge-

lost. Het is zeer de vraag of zij over het draagvlak, het gezag en de inhoudelijke visie beschikt om zich tot politiek leider te ontwikkelen. Voorlopig kleefde de collectieve verantwoordelijkheid van het Afghanistan-debacle ook aan haar.

Veertien maanden voor de verkiezingen ontbreekt het D66 aan een charismatische leider die de partij op sleeptouw neemt, de partij haar 'reden van bestaan' teruggeeft en D66 voor kiezers weer een aantrekkelijke partij weet te maken. In een tijd waarin kiezers in toenemende mate op personen stemmen, is dat een groot zorgpunt.

De zelfgenoegzame houding van de partijtop: "wat wij doen is goed, alleen de kiezers begrijpen het niet"

Hoe nu verder?

Op de avond van de gemeenteraadsverkiezingen verklaarde Van der Laan op televisie het volgende: "Veel kiezers weten niet waar D66 voor staat. We moeten eens goed bij onszelf te rade gaan om het tij te keren en duidelijke keuzes maken over de koers en het karakter van de partij". Ik ben het volledig met deze woorden eens, maar deze conclusie had Van der Laan, en met haar alle andere mensen die het momenteel binnen D66 voor het zeggen hebben, al moeten trekken na de verloren verkiezingen in 2002 en 2003.

In plaats daarvan is volstaan met bijstellingen in de marge en vooral veel retoriek. De houding die de partijtop de afgelopen tijd heeft aangenomen kenmerkt zich door zelfgenoegzaamheid: wat wij doen is goed, alleen de kiezers begrijpen het niet. Dergelijke hoogmoed is in 2002 keihard afgestraft, maar blijktbaar is dat in de top van D66 nooit doorgedrongen. De bestaande koers wordt onder Van der Laan gewoon voortgezet, zij het met enkele eigen accenten. Maar dat is volstrekt onvoldoende: *too little, too*

late. Daarmee gaat D66 de verkiezingen niet overleven.

De reden waarom D66 de eerdere crises te boven kwam, is dat de partij beide keren in staat was zich aan te passen aan de veranderde omstandigheden. D66 heeft zichzelf als het ware twee keer opnieuw moeten uitvinden. Voor die taak staat de partij anno 2006 opnieuw. De komende maanden zal duidelijk moeten worden of D66 in staat is met een nieuwe boodschap en een hernieuwd vertrouwen de toekomst tegemoet kan treden, of dat een nieuwe existentiële crisis de partij in zijn greep krijgt. D66 zal zich moeten profileren als de partij die niet meedoet aan het zaaien van angst en het creëren van valse tegenstellingen. Als een partij die zich niet voegt naar de Haagse mores, maar trouw blijft aan haar eigen principes en gevestigde structuren en belangen durft te doorbreken. En vervolgens: eenduidigheid in de uit te dragen boodschap, een goede slogan, een assertieve, pro-actieve manier van politiek bedrijven, durf, consequentheid en standvastigheid. Alleen op die manier kan D66 er in de komende maanden in slagen om het vertrouwen van een deel van de verloren kiezers terug te winnen.

Er resten slechts veertien maanden tot de Tweede Kamerverkiezingen en dat is kort, héél kort. Zelfs als D66 ervoor kiest om het roer radicaal om te gooien, is het de vraag of de partij voldoende tijd heeft om haar vernieuwde profiel tijdig vorm en inhoud te geven. Ik ben daar niet erg optimistisch over. Het zal voor D66 – zelfs met een grootscheepse imagocampagne – buitengewoon moeilijk worden om in mei 2007 een redelijke verkiezingsuitslag te halen. Het beperken van het verlies lijkt het hoogst haalbare. En dan zal de dag na de verkiezingen ongetwijfeld de vraag gesteld gaan worden of D66 in haar huidige vorm wel moet blijven bestaan, of dat het tijd is om te komen tot een nieuwe sociaal-liberale beweging. ➤

Menno van der Land is politicoloog en auteur van

Tussen ideaal en illusie

De geschiedenis van D66, 1966-2003

512 p. paperback, ISBN 90-12-09573-5

Meer politieke artikelen van zijn hand zijn te vinden op www.mennovanderland.nl

D66 moet vooral het kansenklimaat verbeteren

Door **Peter Fijbes**

80% van de VMBO drop-outs komt uit laag opgeleide gezinnen, allochtone Nederlanders komen nauwelijks aan de bak en vrouwen ervaren nog steeds een glazen plafond. De tijd van klassenverschillen is misschien voorbij, maar daarvoor zijn kansenverschillen in de plaats gekomen.

D66 zou gelijke kansen voor iedereen als belangrijkste strijdpunt moeten aannemen voor de komende Tweede Kamerverkiezingen. De partij kan alleen liberalisme voorstaan als iedere Nederlander evenveel kansen heeft om van zijn vrijheid te genieten en zich optimaal te kunnen ontplooiën.

Huidig kansenklimaat

Op dit moment is het kansenklimaat in Nederland niet optimaal. Zo komen er veel leerlingen op het VMBO terecht omdat ze thuis onvoldoende gestimuleerd worden om kennis te ontwikkelen. Laag opgeleide ouders stellen andere prioriteiten en vinden bijvoorbeeld een vaste baan belangrijker dan aan de universiteit studeren. Dat is hun goed recht, maar kinderen moeten in hun schooltijd optimaal gestimuleerd worden om kennis te vergaren en verder te studeren. Hierdoor presteren veel kinderen onder het niveau dat ze werkelijk aankunnen. Hier ligt een duidelijke taak voor de overheid.

Ook op het gebied van werk kan er veel verbeterd worden aan het kansenklimaat. Als een autochtone- en een allochtone Nederlander met hetzelfde CV solliciteren maakt de autochtoon meer kans op een baan. Hetzelfde geldt, weliswaar in mindere mate, ook voor vrouwen en vijftigplussers.

Een kans schept echter ook een verplichting. Als een werkloze de kans heeft om een baan te krijgen en zijn kans niet pakt, dan mogen daar conse-

quenties aan verbonden worden, namelijk een korting in de uitkering. Aan de andere kant moeten werklozen die echt niet aan het werk kunnen maar zich toch nuttig maken door het doen van vrijwilligerswerk extra beloond worden. Bewuste bankzitters krijgen dan dus een basis-min uitkering en actieve werklozen een basis-plus uitkering, eerlijk is eerlijk. Maar voordat een eerlijk uitkeringssysteem gerealiseerd kan worden moet iedereen dezelfde kansen op de arbeidsmarkt hebben.

Profilering

Een visie van gelijke kansen is broodnodig. Niet alleen omdat er nog veel verbeterd kan worden aan het kansenklimaat, maar ook omdat D66 zich moet profileren. Het is nu voor te veel kiezers onduidelijk waar D66 voor staat. Daarom moeten de democraten een andere invalshoek kiezen om hun beleid aan de burger uit te leggen.

Het klinkt misschien afgezaagd, maar D66 heeft moeite met profileren omdat er geen keuzes gemaakt worden. Alle standpunten van de partij lijken even belangrijk. Dit zorgt voor veel verwarring onder de kiezers en voor veel negatieve publiciteit.

In tegenstelling tot D66 slaagt het CDA er wél in om zich duidelijk te profileren, namelijk als gezinspartij. Het CDA richt zich op de jonge gezinnen en probeert deugdelijkheid, respect, normen en waarden terug te brengen in de maatschappij. Je kunt het met deze visie eens zijn of niet, maar het lukt het CDA wel om zich herkenbaar te maken voor de kiezer. Omdat het CDA kiest voor één ding wordt het direct duidelijk wat de partij belangrijk vindt.

Dit voorbeeld zou D66 moeten volgen en zich richten op één specifiek punt: de bevordering van gelijke kansen op onderwijs en werk. Ook dit punt is voor iedere kiezer begrijpelijk. En daarmee kan D66 ook kiezers aanspreken die niet in de huidige doelgroep van de partij passen. Het is tegelijkertijd een sociaal en een liberaal uitgangspunt, omdat én gelijkheid én

vrijheid én eigen verantwoordelijkheid gestimuleerd worden.

Huidig uitgangspunt

Het huidige uitgangspunt van D66 luidt:

D66 stelt de mens centraal: vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig. Wij streven naar een democratische, duurzame en open samenleving, waarin individuele vrijheid even vanzelfsprekend is als sociale cohesie; een samenleving waarin burgers verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen voor zichzelf en hun omgeving; een samenleving waarin arbeid, persoonlijke ontwikkeling, vrije tijd en zorg goed te combineren zijn.

D66 wil actief kansen scheppen voor mensen om hun talenten te benutten en hun kennis toe te passen.

D66 heeft vertrouwen in de beslissingen die mensen nemen over wat hen aan het hart gaat.

Zoals er in de voorlaatste alinea te lezen is vindt D66 het kansenklimaat al belangrijk! Daarom is het bijzonder betreurenswaardig dat D66 politici hun beleid niet uitleggen aan de hand van dit korte, bondige en simpele uitgangspunt.

Ik wil daarom pleitten voor een herschrijving (lees: herordening) van het uitgangspunt van D66:

D66 stelt kansen centraal: er moeten gelijke kansen zijn voor mensen om hun talenten te benutten en hun kennis toe te passen.

D66 ziet de mens als vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig. Wij streven naar een democratische, duurzame en open samenleving, waarin individuele vrijheid even vanzelfsprekend is als sociale cohesie; een samenleving waarin burgers verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen voor zichzelf en hun omgeving; een samenleving waarin arbeid, persoonlijke ontwikkeling, vrije tijd en zorg goed te combineren zijn.

D66 heeft vertrouwen in de beslissingen die mensen nemen over wat hen aan het hart gaat.

Dit veranderde uitgangspunt biedt veel kansen voor D66 en is in tijden van vernieuwing meer dan alleen een redelijk alternatief. ➔

Heb jij ook een eigen mening over de toekomst van D66? Meng je dan in de vele discussies hierover in de afdelingen, bij de CPZ of op het forum

De muziekkeuze van Tomas en andere belangrijke issues

Verslag van het introductiekamp van de Jonge Democraten

Door Alexander Inia

Na wekenlange voorpret was het dan op 24 maart zover: de (aspirant-)leden van de Jonge Democraten verzamelden zich in het pittoreske Hoenderloo voor het halfjaarlijkse introkamp. 'Groepsaccommodatie Krimdal', een verzameling ijskoude huisjes en een betonnen schuur, bood ons onderdak tijdens wat in mijn ogen een onvergetelijk introweekend is geworden.

Weertechisch zag het er slecht uit: de meestal vrij nauwkeurige voorspellingen van het KNMI hadden al in een vroeg stadium het weekend van 25 en 26 maart aangemerkt als een nieuw dieptepunt in de klimatologische misère die ons mooie land de eerste maanden van dit jaar al in zijn greep had gehouden. Tijdens mijn lange rit vanuit het Hoge Noorden betrok de lucht, en al kort na aankomst gingen de hemelssluisen inderdaad open.

Gelukkig is het weer tijdens een JD-kamp hooguit van secundair belang, daar de beweging van zelfs de meest sportieve JD'ers grotendeels beperkt blijft tot het wegbrengen van zakken snoep naar de slaapzalen. Enige uitzondering is de fameuze wandeling onder bezielende leiding van Jeroen 'The Beast from the East' Adema op de zaterdagochtend, maar daarover later meer.

Na om 19:00 uur keurig opgehaald te zijn bij de bus-

aan elkaar vastgekleefde macaroni met waterige tomatensaus in combinatie met beschimmelde kaas die men tijdens andersoortige introkampen nog wel eens op tafel denkt te kunnen zetten. Hulde voor de keukenploeg!

Danske Folkeparti in Stockholm

Na het diner volgde een simulatiespel over de Deense verkiezingen. De aanwezigen werden in zes groepen ingedeeld, die allen een partij uit de Deense politiek voorstelden. Zo kwamen sommigen bij de nationalistische Dansk Folkeparti terecht, waar anderen iets minder omstreden partijen moesten vertegenwoordigen. Doel van het spel was via

Deense Socialisten in Stockholm, een oh nee meneer Scholtes, Kopenhagen werd geïnstalleerd. De Folkeparti werd zelfs de grootste partij van de zes. De standvastige promotie van het anti-boerka programmapunt in combinatie met de grootste en meest continue bieraanvoer hadden er blijkbaar voor gezorgd dat de jury zich als een stel hersenloze Tokkies liet inpakken door de populistten.

De D66 van Denemarken, Radikale Venstre, mede door ondergetekende vertegenwoordigd, eindigde als vijfde. Een realistisch spel dus, dat ons Jonge Democraten maar weer eens met de neus op de feiten drukt: presentatie is tijdens verkiezingen belangrijker dan inhoud.

Het spel duurde wat langer dan gepland, rond 1 uur was het tijd voor de borrel. Na wat gezellig gekeuvel was het tijd om de sponde in te duiken.

Onmenselijke beproeving

Na een paar uurtjes slaap in een nog net niet met ijspegels versierd huisje kwam een door mij niet herkend persoon met supersoaker ons iets te vrolijk wekken. Met kleine oogjes zat iedereen aan de ontbijttafel. De oogjes groeiden echter uit tot grote kijkers toen de argeloze deelnemers zich wendden tot de her en der opgeplakte velletjes met het dagprogramma: er stond een wandeling van anderhalf uur op het programma!

Toen het eenmaal zover was, werd

Foto's © Michiel Kellner

het de onschuldige deelnemertjes al snel duidelijk wie deze onmenselijke beproeving had ingepland: met een duivelse grijns kwam Jeroen Adema op de groep af en dirigeerde iedereen vastbesloten naar buiten. Hier kwam zijn Arische afkomst goed van pas. Uiteindelijk was alle paniek onder de minder fitte JD'ers nergens voor nodig. Het eveneens ingeplande bezoek aan de supermarkt duurde langer dan de daadwerkelijke boswandeling.

Na al dit fysieke geweld was het tijd voor de eerste van twee workshops die op de zaterdag was ingepland. Er

drie rondes waarin twee teams tegen elkaar streden, dus A tegen B, B tegen C en C tegen A. De rondes bestonden uit drie onderdelen: voor-tegen team-debat open debat en 1-op-1 debat. In een erg spannende finale moest team A het uiteindelijk afleggen tegen team B, dat hiermee een halve chocolade-taart

Proefcongres

De afsluiting van de dag en daar-

mee van het kamp als geheel bestond uit een proefcongres.

Nadat iedereen voor het eten in groepjes had gewerkt aan moties, werd een groot deel van deze moties na de lunch besproken. De meeste moties waren in de ludieke categorie, zoals 'Snurkers moeten schoonmaken' en 'Tomas moet zich niet meer bemoeien met de muziek', maar ook serieuzer zaken kwamen aan de orde. Het belang van de moties bleek wel uit het duw- en trekwerk bij de intekenlijst om te kunnen reageren, waar een bepaalde persoon altijd haantje de voorste was. Zoals de bekende uitdrukking luidt: "ein Verein, ein Adema."

Na alle hilariteit restte er niets anders dan snel schoon te gaan maken en de overgebleven etenswaren verdelen (vijf kilo mie, anyone?). Degenen die aan het OV waren overgeleverd, werden weer keurig naar de bushalte gebracht, waarna ook deze zielen de in sommige gevallen lange terugreis konden aangaan.

Kort samengevat: een enorm leuk introductieweekende, dat mijn verwachtingen ruimschoots overtrof. Ik wil Anita Vink en de rest van de organisatie hartelijk danken voor het goede programma en het lekkere eten. Verder hoop ik dat iedereen het net zo naar zijn of haar zin gehad heeft als ik, en dat ik een groot deel van jullie op het JD-congres in Groningen zie. ➔

waren 's ochtends drie keuzes: terrorisme, multiculturele samenleving en debattraining.

Ik volgde de workshop over terrorisme, gegeven door Alexander Scholtes en Elze 't Hart. Een onderwerp dat absoluut mijn interesse heeft, en het is erg interessant om met andere JD'ers over dit onderwerp te praten.

Met een goede lunch als pauze volgde een tweede keuzeworkshop. De opties waren het conflict tussen Israël en Palestina, Europa en een debattraining. Ik besloot alsnog een debattraining te volgen. De training, onder leiding van Jeroen Mimpfen, was erg nuttig en kwam me goed van pas bij het 1-op-1 debat later die avond.

Het eten overtrof weer alle verwachtingen: McDonalds-style frietjes, lekkere salade en groente in een wijnsaus (Coq au vin voor de niet-vegetariërs - Red.), de ideale bodem voor een actieve avond en lange nacht.

Een avond is zo gevuld...

Hierna was het tijd voor een debatwedstrijd tussen drie teams. Er waren

en natuurlijk de eeuwige roem verwerfde.

Vervolgens was er feest. Tomas slingerde skihutmuziek de zaal in, de Twistermat werd uitgerold en iedereen kon flink losgaan. Het was weer een topavond, getuige het feit dat de laatste verregende alcoholisten zich pas rond 6 uur in de slaapzalen meldden.

Ongelukkigerwijs hadden hogere heren bepaald dat net dit weekend de zomertijd in moest gaan, waardoor alle partyanimals gebukt gingen onder nog een uur extra slaapttekort. Als een buitenstaander zondag rond 10 uur een blik in de gemeenschappelijke ruimte had geworpen, had hij na het aanschouwen van de verzameling bleke zombies alle reden om zich ernstig zorgen te maken over wat de toekomstige politieke elite van ons land schijnt te zijn.

Fileer een kamerlid...

Hierna werden we vereerd met een bezoek van Kamerlid Boris van der Ham. De oud-voorzitter van de Jonge Democraten beantwoordde vriendelijk alle vragen, maar naderhand was er wel voorzichtige kritiek op het feit dat hij zelfs na heel lang aandringen van onze kant niet wilde zeggen of nou Alexander Pechtold of Lousewies van der Laan zijn voorkeur had. Jammer.

De redactie verontschuldigd zich ervoor dat de verslaggever te betrokken is geraakt bij zijn onderwerp, en daarmee de objectieve berichtgeving uit het oog verloor. Wij kunnen u alleen maar aanraden volgende keer zelf naar het introweekende te gaan om een eigen mening te vormen...

'One man one vote' is onhaalbaar en onwenselijk

Een interview met PvdA voorzitter Michiel van Hulten

Door **Hugo van Haastert**

Michiel van Hulten heeft de helft van zijn leven in het buitenland gewoond, omdat zijn vader ontwikkelingswerk deed. Na een studie bestuurskunde in Engeland gaat hij bij de FNV aan de slag als beleidsmedewerker. Hij komt later in Brussel te werken als ambtenaar en wordt vervolgens gekozen als Europarlementariër voor de PvdA. Sinds een paar maanden is hij de voorzitter van de Partij van de Arbeid.

Wanneer ben je lid geworden van de PvdA?

In 1988. Toen studeerde ik in Londen ten tijde van het tweede kabinet Lubbers. Eigenlijk een hele vergelijkbare situatie met nu. Toen had je ook een rechts kabinet dat met de botte bijl hakte in de sociale voorzieningen. Ik wilde een bijdrage leveren aan een ander beleid. Toen ben ik lid geworden van de PvdA en de Jonge Socialisten.

De situatie is sterk vergelijkbaar, maar misschien is de huidige situatie nog erger. Het kabinet Lubbers had tenminste een duidelijke missie en wist wat het perspectief was. Dat mis ik nu een beetje. Er worden maatregelen genomen waarvan je je af kunt vragen of ze ergens toe leiden behalve een heleboel ontevreden, arme mensen.

Heeft Balkenende geen missie?

Het is heel belangrijk bij hervormingsmaatregelen dat mensen het gevoel hebben dat het ze ook iets oplevert. Dat ze er op termijn beter van worden, ook al moeten ze nu de broekriem aanhalen. Maar als je niet een duidelijk toekomstperspectief schetst en aangeeft wat de plek is van mensen in dat Nederland dan maak je mensen alleen maar onzeker en boos.

Daarom hebben zoveel mensen op 7 maart op de PvdA gestemd. Dat is geen kwestie van slechte communicatie. De situatie van nu doet een beetje denken aan de laatste jaren van Paars. Men riep toen ook voortdurend dat het aan de communicatie lag en dat het beter moest worden uitgelegd. Dat is een uiterste vorm van arrogantie. Want de kiezers zeggen dat ze het beleid niet willen en het kabinet zegt dat het aan de communicatie ligt.

De PvdA is na de dreun van Fortuyn een hervormingstraject ingegaan. Hoe kijk je daar naar terug?

Er is veel op papier veranderd, maar het allerbelangrijkste is dat onze men-

taliteit is veranderd. De PvdA heeft nu een open, onderzoekende houding als het gaat om problemen in de samenleving. Er wordt niet meer geredeneerd vanuit een ideologisch dogmatisme, maar een idealistisch pragmatisme. Streven naar idealen en tegelijkertijd openstaan voor nieuwe inzichten en bereid zijn je standpunten aan te passen. Dus de PvdA stelt zich kwetsbaar op en dat is een krachtige houding voor een grote politieke partij.

Daarnaast is er het nieuwe beginselmanifest. We zijn niet meer democratisch socialistisch maar sociaal-democratisch. Op een hele reeks beleidsterreinen, waar we het in 2002 moeilijk mee hadden, zijn rapporten geschreven en nieuwe standpunten ontwikkeld. Alles bij elkaar staat de partij er een stuk beter voor.

“Door zo duidelijk te kiezen voor het kabinetsbeleid zeg je tegen de links-liberale kiezers dat ze bij D66 niet meer welkom zijn”

De PvdA is dus van dogmatisch naar pragmatisch gegaan. Maar tijdens Paars was de PvdA een pragmatische middenpartij terwijl de PvdA nu in het gepolariseerde klimaat naar links is opgeschoven.

De PvdA had inderdaad een technocratisch imago gekregen. Maar als je kijkt naar de standpunten, met name op het gebied van integratie, dan was dat een onwrikbaar standpunt. Met de PvdA viel niet te praten over het vraagstuk multiculturalisme. Dat kon je niet ter discussie stellen. De houding was dogmatisch, de uitstraling technocratisch. Dat is geen prettige combinatie.

Hoe wil je het voorzitterschap invullen?

Ruud Koole heeft het geweldig gedaan. Doe dat maar eens na. Er is een begin gemaakt met rechtstreekse inspraak voor leden. Ik ben de eerste rechtstreeks gekozen voorzitter van de PvdA. Ik wil op die ingeslagen weg doorgaan. Ik wil op congressen van de PvdA het stemrecht voor leden invoeren. Maar dan niet zoals bij D66, GroenLinks of de VVD dat mensen die komen opdraven de uitkomst bepaalt. Maar een mix van leden die zelf hun stem komen uitbrengen en afgevaardigden die stemmen namens de leden die er niet zijn. Daarmee zorg je dat de mensen die zelf willen meedoen die gelegenheid ook hebben. Maar je zorgt ook dat het regionale draagvlak binnen de partij intact blijft. Dat je niet krijgt dat bij een congres in Maastricht de Maastrichtse PvdA leden de koers bepalen. Dat systeem van 'one man one vote' kan makkelijker bij kleinere partijen. Maar bij grote partijen is dat systeem onhaalbaar en onwenselijk. Dus ik kies voor een mengvorm.

De PvdA verzet zich heftig tegen de hervormingen van de verzorgingsstaat van het huidige kabinet. De PvdA weigert daarin te bewegen.

Dat is niet helemaal waar. Bij de plannen vonden wij een aantal aanpassingen nodig. Wij vinden het bijvoorbeeld niet rechtvaardig dat iedereen dezelfde premie gaat betalen in het nieuwe zorgstelsel. Dat heeft niks te maken met veranderingsgezindheid. Het is de vraag van hoe verdeel je de lasten in de samenleving zonder dat de laagste inkomens het meeste bijdragen. Die zorgtoeslag vinden we een idiote bureaucratische rompslomp. Ook de no-claim vinden wij niet nodig. De WAO is een ander voorbeeld. Je kunt niet zomaar een heleboel mensen afkeuren zonder perspectief te bieden op een baan. Dit kabinet heeft bezuinigd op de Melkertbanen die het juist makkelijk maakten om te reintegreren. Dat is geen gebrek aan hervormingsgezindheid. Wij zijn ook bereid om te hervormen als daardoor de toekomst van de solidariteit wordt veilig gesteld.

Maar de PvdA stond op het Museumplein.

Wij zien ook in dat je maatregelen moet nemen voor de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat. Het probleem met de maatregelen van het kabinet is dat je de lasten eenzijdig neerlegt bij één groep, zonder andere maatregelen te nemen. Bijvoorbeeld de fiscalisering van de AOW. Lasten worden eenzijdig neergelegd bij mensen die het toch al niet zo breed hebben. Wij zeggen in ons rapport over sociale zekerheid ook dat maatregelen nodig zijn, maar dat doe je door in de eerste plaats te zorgen dat er meer mensen aan de slag

ben veel mensen de kosten zien stijgen. Er zijn betere manieren om hervormingen door te voeren en mensen perspectief te bieden.

Hoe vindt je dat D66 zich opstelt in het kabinet?

Ik las dat Lousewies zaterdag in de Volkskrant de aanval opende op Wouter Bos. Dat maakt de verkiezingen weer wat makkelijker, dat is een middenpartij minder. D66 kiest duidelijk voor rechts. Het heeft me verbaasd, want ik ken D66 vooral als links-liberale

politiek gezien staat. Je kunt er ook voor kiezen om kritische accenten te leggen als coalitiepartner, maar die zag ik niet terug. Ik stel vast dat D66 achter het kabinetsbeleid staat, en de PvdA wil een ander beleid. D66 staat nu iets verder van ons af dan enkele jaren geleden.

Met welke boodschap gaat de PvdA in 2007 de verkiezingen in?

Wij willen een ander beleid onder leiding van de PvdA. Wij willen bindend leiderschap in plaats van polarisatie, en we willen kansen bieden in plaats van hakken met de botte bijl in voorzieningen. Veel mensen hebben de grootste mogelijke moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. Armoede en sociaal isolement is toegenomen. Werkloosheid, ook onder jongeren, is toegenomen. De zorg verschaald en de tweedeling in de samenleving neemt toe. Nieuwkomers krijgen de zwaarste klappen en zijn steeds minder geneigd om deel te nemen aan de samenleving.

“Er is veel op papier veranderd”

Voor die mensen moet je perspectief bieden. Dan moet je niet alles zetten op lastenverlichting, verlaging van de staatsschuld of het financieringsstekort. Je moet investeren en dat heeft het kabinet nagelaten. In een Lagerhuis debat zei de oud-leider van Labour Kinnock “Why is it that to make the rich work harder we have to give them more money, and for the poor to work harder you have to give them less money.” Dat is toch een beetje de mentaliteit. We moeten de bedrijfstop honderdduizenden euro's betalen, en tegelijkertijd pak je de lagere inkomens keihard aan door de lasten te verhogen. Dat is onrechtvaardig.

Kiest de PvdA in 2007 voor een links kabinet?

We gaan dan kijken met wie we ons programma het beste kunnen uitvoeren. De kans op een linkse meerderheid is het grootst als we ieder onze eigen campagne voeren. Samenwerken waar dat kan, maar ook een eigen verhaal en de eigen kiezers aanspreken. Als er straks een linkse meerderheid is, dan versterkt dat onze onderhandelingspositie en kunnen we meer van ons programma gaan uitvoeren. ➤

gaan. Dit kabinet heeft kinderopvang duurder gemaakt en dat is volstrekt contraproductief.

Zouden jullie veel hervormingen van het kabinet terugdraaien?

Ja, de korting op de huursubsidie draaien we terug. De no-claim in de zorg zouden wij afschaffen. Dus een aantal punten draaien we terug. We moeten ons verkiezingsprogramma nog schrijven, maar ook de PvdA is hervormingsgezind. De vraag is; hoe doe je dat en waar leg je de lasten. Als het gaat om de kinderopvang, de hogere huren en ziektekosten, dan heb-

partij. Door zo duidelijk te kiezen voor het kabinetsbeleid zeg je tegen de links-liberale kiezers dat ze bij D66 niet meer welkom zijn.

Lousewies positioneert D66 daarmee rechts van het midden. Ik kan me niet voorstellen dat leden van D66 daar blij mee zullen zijn. Zeker niet na de raadsverkiezingen van 7 maart. Volgens mij willen veel leden van D66 dat de partij een meer progressieve koers gaat varen.

Lousewies wil vooral het negatieve imago van het kabinet tegengaan.

Dat geeft wel duidelijk aan waar D66

VOOR | Beter een rosse buurt dan een grijs circuit | TEGEN

Voorstander: **Michel de la Vieter**

Politiek Secretaris **Jonge Democraten** Rotterdam

Prostitutie gaat vaak met overlast gepaard. Door velen wordt het daarom gezien als iets onwenselijks dat dient te worden teruggedrongen of zelfs geheel moet worden uitgebannen. Om het in ieder geval uit het zicht van de brave burger te houden, wordt er vaak voor gekozen om tippelzones aan de rand van de stad te gedogen en tot op zekere hoogte zelfs te faciliteren. Plekken zoals de Keileweg in Rotterdam en de Theemsweg in Amsterdam bleken in het verleden echter onbeheersbaar en zijn gesloten wegen overlast. Bovendien werden op deze plekken dames door hun verslaving gedwongen om zich onder erbarmelijke omstandigheden te prostitueren. Een dergelijke chemische slavernij is simpelweg onaanvaardbaar en de sluiting van zowel de Keileweg als de Theemsweg is dan ook een goede zaak!

Een oplossing voor het prostitutieprobleem is deze sluiting echter zeker niet. Een serieus alternatief voor zowel prostituee als prostituut (hoerenloper) wordt namelijk niet geboden. De verslaafde prostituees zouden kunnen afkicken, maar blijken in de praktijk over het algemeen gewoon (illegaal) door te blijven tippelen. Gevolg is dat de onwenselijke praktijken in een grijs circuit van 06-prostitutie en illegale tippelplekken blijft voortbestaan. De arbeidsomstandigheden zijn hier veelal nog slechter dan op de tippelzones het geval was. Bovendien trekken de prostituees de wijken in, wat weer voor veel overlast zorgt. We kunnen er op wachten tot er weer stemmen opgaan om nieuwe tippelzones te openen om deze problemen te clusteren. Dan kunnen we weer van voren af aan beginnen.

Om tot echte oplossingen te komen, moeten we bereid zijn om het probleem in zijn geheel te willen zien. Prostitutie is een kwestie van vraag en aanbod. Het is een markt met verschillende segmenten waarin op basis van prijs en kwaliteit geconcurrereerd wordt. Het topsegment van deze markt (sexclubs, luxe escortservices etc.) zorgt voor weinig serieuze problemen. Hier hoeft dus in principe ook niets aan gedaan te worden. Het laagste segment van de markt is voor (niet criminele) ondernemers echter weinig interessant en wordt daarom ingenomen door verslaafde dames die geen andere uitweg zien. Wanneer deze dames wordt aangeboden om af te kicken, blijken ze dat vaak niet uit zichzelf te willen. Zolang zij door voldoende vraag naar goedkope prostitutie in hun verslaving kunnen voorzien, geven zij hier meestal de voorkeur aan. De enige manier om deze dames tot een menswaardig bestaan te bewegen, is door de hoerenlopers een alternatief te bieden.

Dit alternatief moet naar mijn idee vorm krijgen in goedkope (zo nodig gesubsidieerde) en beheersbare rosse buurten. Hierin mogen de prostituees pas werken als zij weer gezond zijn. We moeten onze uiterste best doen om prostitutie weer los te zien van verslaving. Vrouwen die in de prostitutie werken, moeten hier voor gekozen hebben en er niet door hun verslaving toe gedwongen zijn. In een grijs circuit is dit vrijwel nooit het geval. Als een rosse buurt op de juiste manier beheerd en gecontroleerd wordt, moet dit wel mogelijk zijn. ➤

Tegenstander: **Jan Sjerps**

Politiek Secretaris **Jonge Socialisten in de PvdA** Amsterdam

De Wallen in Amsterdam zijn opgericht in 1492. Ze zijn dus, om het politiek incorrect te zeggen, zo oud als Amerika. Sinds het jaar 2000 is prostitutie in Nederland ook legaal. Het doel van de legalisatie was volgens toenmalig minister Korthals "wel uitbating, maar geen uitbuiting." Van dat doel is bijzonder weinig terecht gekomen.

Daarom was het ook dat Lodewijk Asscher, de lijsttrekker van de PvdA Amsterdam, geroepen heeft dat hij liever ziet dat de Wallen sluiten dan dat de systematische uitbuiting van vrouwen in Amsterdam doorgaat. Asscher kiest niet voor het verbieden van prostitutie, maar heeft liever dat er nog maar tien vrouwen op een goede, geregleerde manier achter de ramen zitten dan dat er op de huidige weg doorgegaan wordt. In dit betoog sluit ik me aan bij die gedachte.

Allereerst is het zo dat de raamprostitutie die nu gelegaliseerd is nog steeds niet voldoet aan de wetgeving die voorwaarde was voor legalisatie. Ten tweede heeft legaliseren het grijze circuit allesbehalve weg genomen. Het mag niet zo zijn dat in door de overheid erkende panden, waar erkend werk wordt verricht waar belasting over wordt betaald, uitbuiting van vrouwen plaats vindt.

De heilzame werking die legalisering de Wallen zou moeten hebben valt tegen. Alleen exploitatie van vrijwillige prostitutie is op dit moment in Nederland legaal. De realiteit is dat veel van de vrouwen tot prostitutie gedwongen worden door loverboys. Een groot deel van de prostituees die achter legale ramen zitten zijn illegaal in Nederland. De panden waarin de vrouwen zitten is voor een groot deel in handen van een kleine groep criminelen. Vier procent van de raamprostituees is met het HIV-virus besmet (NRC Handelsblad).

Legalisering heeft ook gefaald vrouwen uit het illegale circuit te halen. Sterker nog, het grijze circuit is groter dan ooit. Meer dan de helft van de prostituees in Nederland verblijft hier illegaal. Steeds meer vrouwen werken in duistere escortbedrijven, die gewoon in de krant adverteren maar nauwelijks gecontroleerd worden. Straatprostitutie bestaat nog steeds en is in Amsterdam nog volop aanwezig rond het centraal station. Van de straatprostituees is negen procent besmet met het HIV-virus.

De overheid moet vrouwenmisbruik bestrijden, maar het legaliseren van de prostitutie heeft binnen en buiten het legale circuit niet haar doel bereikt. Het mag niet zo zijn dat de overheid vrouwenmisbruik legaliseert. De overheid kan pas zeggen dat prostitutie een legale branche is als alle misstanden zijn aangepakt, en niet eerder. De Wallen mogen dan voor Amsterdam zijn wat het vrijheidsbeeld voor New York is, maar zo lang vrouwenmisbruik in legale panden niet stopt, mogen ze van mij dicht. ➤

De multiculturele boel bij elkaar houden

Door **Hugo van Haastert**

De discussie over de multiculturele samenleving is sinds de aanslagen van 11 september, de opkomst van de LPF en de moord op Pim Fortuyn en Theo van Gogh dramatisch omgeslagen. Het was met name Pim Fortuyn die taboes rondom het onderwerp doorbrak. In de periode daarvoor werd de keerzijde van multiculturalisme door de politieke elite doodgezwegen. Broeiend ongenoegen kwam in een electoraal geweld tot uitbarsting en voedde de opkomst van de Lijst Pim Fortuyn en Leefbaar Rotterdam. De gepolariseerde discussie over integratie is echter blijven steken in een verzuurd discours en een klimaat van angst. Tijd voor een redelijke beschouwing.

Achterstanden onder de mantel

De achterstand van veel immigranten is hoogst zorgelijk. Er vormt zich in Nederland een gekleurde onderklasse die het gevolg is van decennia lang weggijken door de politieke elite. Politici die het probleem durfden te benoemen, zoals Frits Bolkestein, werden weggehoond. Sinds Fortuyn is het onderwerp uit de taboesfeer gehaald. De achterstanden kunnen worden besproken en problemen mogen worden benoemd.

Maar door alles op tafel te leggen zijn veel immigranten in een hoek gedrukt. Problemen worden veralgemeend en er is veel angst en onbegrip over en weer. De problemen moeten gericht worden aangepakt en de politieke discussie zoals die nu wordt gevoerd moet minder gepolariseerd. Kortom, het is tijd voor de emancipatie van immigranten.

Kansen om mee te doen

Onder immigranten spelen vele factoren mee die emancipatie in de weg staan. De cijfers liegen er niet om; achterstanden in taal, onderwijs en werkgelegenheid concentreren zich bij allochtonen. De vicieuze cirkel van achterstand moet worden doorbroken, want elk individu moet de kans krijgen het meeste uit zich te halen. Voor de Jonge Democraten gaat dan extra veel aandacht naar jongeren. Die moeten de kans krijgen om volwaardig mee te doen in de samenleving. Daar horen kansen bij, zoals de kans op een stageplek en een baan.

Gespreide verantwoordelijkheid

Allochtonen hebben primair de verantwoordelijkheid om zelf al het mogelijke te doen om hun kans op een baan en een stageplaats te vergroten. Als dat betekent dat een stageplaats twee

uur reizen met de trein vereist, dan moet dat maar. Ook beheersing van de Nederlandse taal en begrip voor Nederlandse omgangsvormen is een vereiste.

Daarnaast mag van het bedrijfsleven worden gevraagd om niet te discrimineren. Als dat toch gebeurt, dan moet de overheid ingrijpen. Bijvoorbeeld door anoniem solliciteren verplicht te stellen. Daardoor wordt de eerste selectie niet gemaakt op basis van naam, maar op basis van de merites van de sollicitant.

Ook de politiek heeft een verantwoordelijkheid, want zij bepalen het maatschappelijke klimaat door hun taalgebruik. Dit vereist 'management by speech'. Zodra Verdonk groepen immigranten in een hoek drukt door ze een 'lager incasseringsvermogen' toe te schrijven draagt de minister bij aan het wij/zij-denken.

"Er vormt zich in Nederland een gekleurde onderklasse"

Uitkering nieuwe stijl

De werkloosheid onder allochtonen is met 16% ruim drie keer zo hoog als onder autochtonen. Het sociale stelsel kan een deel van de oorzaak zijn. Door de arbeidsmarkt te flexibiliseren, uitkeringen te verkorten en een leerplicht in te bouwen kan dit worden bestreden.

In Amsterdam wordt bijvoorbeeld aan jongeren onder de 27 jaar geen bijstand meer uitgekeerd. In plaats daarvan worden jongeren een opleiding, stage of werk aangeboden. Ook andere gemeenten, zoals Roosendaal, experimenteren met het omzetten van een uitkering in een leer of werkverplichting.

Al deze ontwikkelingen zijn het gevolg van de nieuwe Wet Werk en Bijstand, waardoor gemeenten zelf verantwoordelijk zijn geworden voor de uitkeringen. Ze kunnen bijdragen aan het bestrijden van de overmatige werkloosheid onder immigranten.

Huwelijksmigratie ontmoedigen

Vandaag de dag is het onder veel migranten gewoonte om de partner uit het land van herkomst te halen. Zo'n 60% van de Turken en Marokkanen haalt hun partner uit Turkije en Marokko, waardoor problemen die bestonden rondom de eerste generatie migranten zich herhalen.

Daarom heeft het huidige kabinet beperkingen geïntroduceerd om huwelijksmigratie, waaronder jaarlijks 9.000 Turkse en Marokkaanse migranten behoren, te beperken. Een leeftijdseis van 21 jaar en een inkomenseis van 120% minimumloon zullen naar verwachting het aantal huwelijksmigranten met de helft hebben teruggebracht. Ook zullen huwelijksmigranten in het land van herkomst een taalcurcus met goed gevolg moeten afronden alvorens ze naar Nederland mogen komen.

Dit beleid ontmoedigd huwelijksmigratie en daar valt veel voor te zeggen. Het is ten slotte niet wenselijk dat de eerste generatie problematiek van gebrekkige integratie zich kan blijven herhalen. Kinderen die in Nederland opgroeien, maar worden opgevoed door een ouder uit Turkije of Marokko, lopen een taalachterstand op en krijgen Turkse of Marokkaanse normen en waarden mee.

Daarnaast is huwelijksmigratie vaak een manier om familieleden die in armoede leven toegang te geven tot het rijke Westen. De nieuwe voorwaarden maken gezinshereniging niet onmogelijk, maar stellen redelijke eisen die de zelfredzaamheid van migranten in Nederland bevordert.

Culturele opvattingen

De culturele opvattingen van allochtonen staan soms lijnrecht tegenover de Nederlandse normen. De manier waarop bij sommigen wordt gekeken naar kwesties als uithuwelijken, eerwraak, homoseksualiteit en de positie van de vrouw is daarom zorgwekkend. Ruim de helft van de vrouwen in Blijf-

van-mijn-lijf huizen is van niet-Westerse afkomst. En in Amsterdam zijn een aantal gevallen bekend van homo's die in elkaar zijn geslagen door Marokkanen. In de Rotterdamse Jeugdmonitor 2005 van de GGD komt naar voren dat de tolerantie van allochtonen ten opzichte van homoseksuelen zeer laag is. 84% van Turkse en Marokkaanse mannelijke derdejaars scholieren zegt dat homo's niet tot hun vrienden mogen behoren, tegenover 25% van de autochtone jongens. Ook de tolerantie naar homoseksuele leraren is onder allochtone scholieren beduidend lager.

Deze culturele spanningen ondermijnen een jarenlange strijd voor homonen vrouwenemancipatie in Nederland. Over tien jaar is de helft van de bevolking van de vier grote steden allochtoon, en daarmee verschuiven ook de culturele opvattingen in de grote steden. Bewustwording van deze spanningen en gerichte actie is dan ook hoognodig.

Cultuurrelativisme

De opvatting dat alle culturen gelijk-

waardig zijn wordt ook wel cultuurrelativisme genoemd. Culturen worden in die visie gerelativeerd, omdat iedereen naar een andere cultuur kijkt met zijn eigen, culturele bril. Daardoor zou een objectief oordeel over een andere cultuur niet mogelijk zijn.

Deze opvatting wordt vooral in linkse kring gehuldigd, maar heeft gevaarlijke gevolgen. Want zodra de eigen normen en waarden worden gelijkgeschakeld aan alle andere normen en waarden in de wereld dan is er geen noodzaak om de eigen normen te verdedigen. Dat terwijl liberale beginselen als vrijheid en gelijkwaardigheid het verdedigen waard zijn. De gelijke positie van man en vrouw, homo en hetero maakt onze Nederlandse cultuur beter dan culturen waar die gelijke positie minder vanzelfsprekend is. Dat mag best benoemd worden, zonder dat het nodig is daarvoor schaamte te voelen. Het is niet nationalistisch of bekrompen als we trots zijn op de Nederlandse cultuur en die willen verdedigen. Pas als we ons zelfverzekerd voelen bij de Nederlandse identiteit kunnen we immigranten vragen om zich daaraan aan

te passen.

De schouders eronder

De uitdagingen van de multiculturele samenleving zijn enorm. Maar de kansen zijn eveneens gigantisch. Een diverse, kleurrijke samenleving waarin verscheidenheid mensen inspireert en de blik verbreedt blijft een ideaal om na te streven. Maar dan moet er werk worden gemaakt van de emancipatie van immigranten. De economische achterstanden, het politieke klimaat en de culturele spanningen moeten beantwoord worden door de politiek.

Het is belangrijk dat ook D66 zich in dit debat gaat mengen en het niet overlaat aan PvdA, CDA en VVD. Als Jonge Democraten kunnen we daar de voorzet voor geven door de discussie binnen onze gelederen alvast los te laten barsten.

Ook geïnteresseerd in de immigratie- en integratieproblematiek? Zoek je ook liever naar oplossingen dan problemen? Kom dan de CPZ werkgroep 'Multiculturele Samenleving' versterken. Mail naar multiculti@jongedemocraten.nl

Afdeling Maastricht weer terug op de kaart

Door **Tim de Ruiter** en **Joris van Winssen**

Op het vorige JD-congres leek het erop dat Maastricht een ingeslapen afdeling was. Ze was zelfs uit de begroting verwijderd. Sommigen meenden zelfs dat Limburg maar afgestaan moest worden aan België. Nu is deze afdeling, mede dankzij Bram Fokke, weer terug op de JD-kaart van Nederland! Met een kersvers bestuur en een aantal geslaagde activiteiten is deze afdeling als een feniks uit zijn as herrezen.

Het begon allemaal op een decemberavond in Maastricht. Daar wist Bram een aantal leden bijeen te brengen om de afdeling weer op de rails te krijgen. Op deze avond is de basis gelegd voor onze afdeling. Dat er in Zuid-Limburg belangstelling bestaat voor JD activiteiten is direct bewezen bij de eerste activiteit, een debattraining. De opkomst was onverwacht groot: drieëntwintig leden lieten zich door Jeroen Mimpen en Bram meevoeren in de kunst der retorica. Deze geweldige opkomst inspireerde de orga-

nisatoren om een AAV uit te roepen waar een zeven koppig bestuur is aangetreden onder leiding van voorzitter Joris van Winssen.

De kersverse voorzitter mocht een week later al meteen flink van zich laten horen. Hij mocht het in een debat rond de gemeenteraadsverkiezingen opnemen tegen de ervaren voorzitters van de andere PJO's. Desondanks wist hij, met slechts een sticker op zijn jasje om duidelijk te maken van welke PJO hij was, de JD goed neer te zetten in het debat.

Inmiddels hebben we ook Sophie in 't Veld mogen verwelkomen in het zon-nige zuiden. Op 10 maart hebben bestuur en een aantal leden nog meer inspiratie opgedaan met betrekking tot Europa; van dienstenrichtlijn tot burger-vrijheden, we zijn helemaal op de hoogte. In 2006 zullen we dan ook meer activiteiten organiseren rond het thema Europa. Het streven van het nieuwe bestuur is om nog meer enthousiastelingen te betrekken bij de JD en daarmee op termijn weer uit te groeien tot een flinke afdeling.

Vijf voor twaalf

Door Jeroen Schrama

De grootste uitdaging van de éénnentwintigste eeuw is niet religieus terrorisme. De paar honderdduizend doden die deze lui maximaal kunnen veroorzaken deze eeuw zijn treurig, maar vallen in het niet bij de paar honderd miljoen mensen die kunnen blijven leven als het geld in goed gerichte ontwikkelingshulp wordt gestoken.

Maar ook de bestrijding van de armoede, analfabetisme en (besmettelijke) ziektes zal niet de grootste uitdaging blijken te zijn. Juist het bestrijden van armoede, analfabetisme en (besmettelijke) ziektes zorgt ervoor dat het grootste gevaar voor de mensheid nog grotere proporties aanneemt. Het grootste gevaar voor de mensheid is namelijk de mensheid zelf. En hoe meer mensen er komen, hoe groter het gevaar wordt en hoe moeilijker de oplossingen zijn.

Want wat is er in het kort aan de hand? De mensheid is in de twintigste eeuw gegroeid van anderhalf miljard mensen naar meer dan zes miljard mensen. Daarnaast is de industriële productie in de twintigste eeuw meer dan vervijftigvoudigd, wat in een ontwikkeld land als Nederland vanaf 1950 heeft geleid tot een vergroting van het besteedbaar inkomen met een factor vijftien.

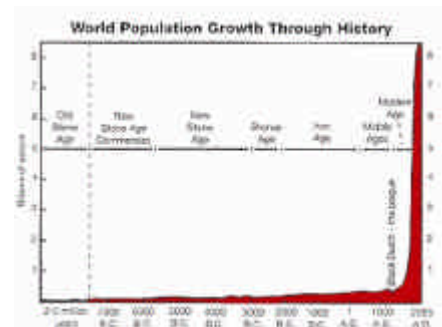
Verder is de verwachting dat de wereldbevolking nog zal groeien tot negen miljard mensen in 2050 en als iedereen op deze aarde het dan zo net goed heeft als wij nu, hebben we nog acht miljard koelkasten, acht miljard auto's, tien biljoen stuks vee en negen miljard gasmaskers en andere beschermende kleding nodig.

Deze groei, gecombineerd met het gewenste welvaartsniveau is namelijk niet op te brengen. Want wat bijna niemand zich lijkt te willen realiseren, is dat in tegenstelling tot de wereldbevolking, de economie en de bijbehorende vervuiling, de aarde niet groeit. We hebben maar één planeet en daar moeten we verdomd zuinig op zijn.

Zie het als een bankrekening. Vroeger stond er voldoende geld op de rekening om van de rente alleen te leven. Momenteel teren we in op het saldo zelf, wat tevens inhoudt dat ook de rente elk jaar kleiner wordt. Met als gevolg overbevising, ontbossing en verwoestijning van eens vruchtbaar gebied. Zo was er in Spanje honderd jaar geleden nog geen woestijn te vinden, terwijl nu een derde van heel Spanje wordt bedreigd door woestijnvorming.

Om de problematiek aan te pakken zijn er drie mogelijkheden: minder mensen, minder consumptie en vergroening van de productie.

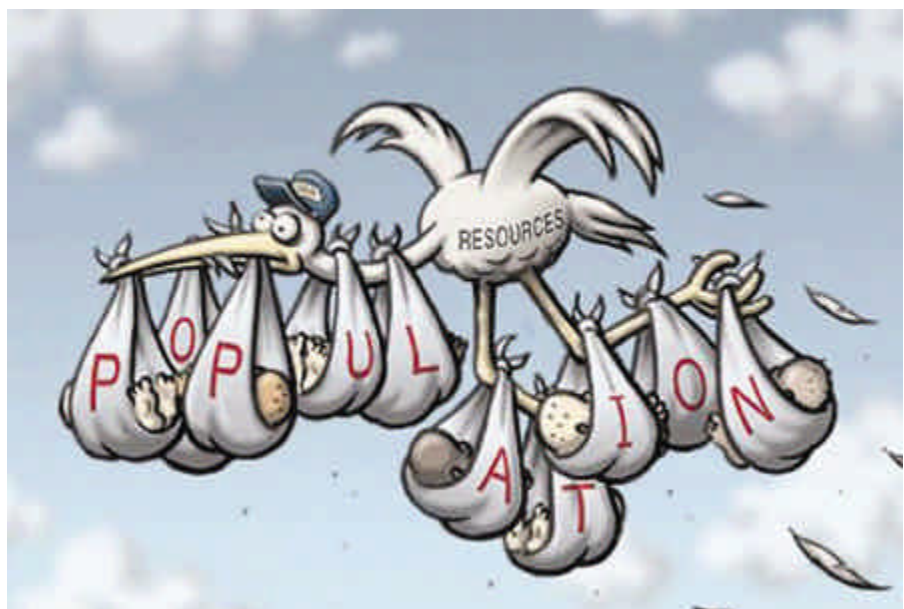
In de politiek richt men de pijlen enkel op technologische ontwikkelingen. En dan voornamelijk als er veel (media) aandacht voor een onderwerp is, want voor de rest scoren milieuonderwerpen slecht. Het duurt nu eenmaal voor de meeste politici te lang eer ze kunnen pronken met de resultaten. De natuur- en milieuorganisaties durven soms wel een stap verder te gaan. Maar ook hier durft men de laatste mogelijkheid niet bespreekbaar te maken. Het melden dat de wereld en Nederland in het bijzonder wel eens overbevolkt kan zijn, kost ze namelijk leden. Want eerlijk is eerlijk. De gewone burger is over het algemeen net zo kortzichtig en egocentrisch als de meeste politici.

Maar laten we wel wezen. In een wereld met één miljard mensen kunnen we allemaal in welvaart leven, terwijl in een wereld met negen miljard mensen armoede, chaos en oorlog troef zullen zijn.

Heel cynisch gezegd. Stuur bij de volgende tsunami of ramp geen geld maar condooms. En als je dan toch bezig bent, gebruik er zelf ook één. ➔

Ook zo betrokken bij de wereld? Wordt dan lid van de CPZ werkgroep milieu & duurzaamheid via het e-mailadres milieu@jongedemocraten.nl Ook kan je dit congres al je stem laten horen bij de behandeling van de nieuwe resolutie Milieu.

Hyves: het middel om “de kloof” te dichten?

Door **Fleur de Groot**

Waarschijnlijk behoeft Hyves voor de gemiddelde JD'er geen uitleg meer, gezien de hoeveelheid leden in de Jonge Democraten hyve. Maar toch wat uitleg voor de mensen die het afgelopen jaar onder een steen hebben gezeten of mensen zonder internet: Hyves is een zogenaamde profielsite waar men een netwerk kan opbouwen, en lid kan worden van een soort fanclubs, “hyves”. Zo zijn er Hyves voor hockeyers, witte wijnliefhebbers, de denimrevolutie in Wit-Rusland en van je basisschool.

Het bijzondere aan Hyves is dat niet alleen de doelgroep zijn netwerk heeft opgebouwd, maar dat ook politici Hyves hebben ontdekt. Tijdrovende en ergerniswekkende telefoontjes naar landelijke secretariaten zijn verleden tijd: als je een politicus wil aanspreken over zijn beleid of over zijn favoriete film zet je een krabbel in zijn profiel en vaak is antwoord gegarandeerd.

Direct contact = directe democratie?

Politici schrijven blogs om hun standpunten te promoten, lezers een blik te geven in hun dagindeling en misschien wel het belangrijkste: om contact houden met de kiezer die niet zo snel met de gevestigde media wordt bereikt.

Dat Hyves gelegenheid biedt contact te onderhouden met de jongere kiezer blijkt wel uit de discussie naar aanleiding van blogs en vragen die gesteld worden op de profielenpagina zelf. Discussies over politieke stromingen, verkiezingen en lijsttrekkers laaien op.

Natuurlijk speelt hetriendenaantal ook mee. Het toont aan hoe populair je bent, en (ook) politici verschaffen zichzelf zo status!

Echtheidskeurmerk

Om te voorkomen dat iedereen zo maar een profiel van een politicus of

bekende Nederlander aanmaakt, deelt Hyves keurmerken uit. Boven de gegevens van de persoon in kwestie komt dan “politicus/a gecheckt door de Hyves headquarters” te staan.

Gecheckte politici zijn onder meer de hele D66 fractie, waarvan Boris van der Ham zich ontplooit als een fanatiek blogger, Wouter Bos en Jeroen Dijsselbloem.

Hyves	
PJO (moederpartij)	
JOVD (VVD)	Aantal leden 272
JS (PvdA)	206
JD (D66)	144
CDJA (CDA)	99
Dwars (GroenLinks)	70
Perspectief (ChristenUnie)	47
Rood (SP)	geen landelijke hyve
SGPJ (SGP)	geen landelijke hyve

Online meningsvorming

Een ander kenmerk van de profielen-site is het fenomeen waar de naam vandaan komt. Hyves zijn de fanclubs waar iedereen al dan niet met toestemming lid van kan worden. Er zijn ook politieke hyves, zo bestaat er een hyve van alle politieke jongeren organisaties en hun moederpartijen.

Maar ook minder standaard hyves komen voor, zoals de immer groeiende “Wouter Bos als premier: nee!”. Opvallend veel Jonge Democraten zijn lid van deze hyve.

Maar ook “Mark Rutte for president” en juist de hyves voor Wouter Bos trekken meer en meer mensen naar de politiek, zij het passief.

De gemeenteraadsverkiezingen van maart hebben zeker bijgedragen aan de popularisering van het netwerk. Lokale kandidaten voor de verkiezingen zorgden dat ze hun netwerk achter zich kregen, en riepen op massaal te gaan stemmen. Ook landelijke politici mengden zich in de verkiezingsstrijd op Hyves en probeerden zo hun lokale afdelingen te ondersteunen.

Digitalisering van de democratie

Dat Hyves een factor is die met behulp van nieuwe media de politiek opnieuw onder de aandacht brengt bij jongeren is dus duidelijk. Maar het hangt ook af van de politici zelf.

Blogs bijhouden en antwoorden op krabbels kost tijd, maar het publiek dat je ermee kan bereiken is groot. Het contact wordt directer en Hyvers hebben het idee dat er naar ze geluisterd worden, want een niet te verwaarlozen punt is natuurlijk ook dat partijen goed op de hoogte blijven van wat er onder hun kiezers speelt.

Netwerksites, en op dit moment dus Hyves, zijn dus zeker een fenomeen met toekomst.

Zoals je ziet is de JD hyve op dit moment de derde qua grootte. Is dit de grootste non-confessionele politieke jongerenorganisatie waardig? Dat dachten wij ook. Join de Jonge Democraten hyve op <http://jongedemocraten.hyves.nl/>

Vooraankondiging wijzigingsvoorstellen op de Statuten

Te behandelen op de 47^e Algemene Ledenvergadering der Jonge Democraten
Op 22 en 23 april 2006 te Groningen

De dagen worden langer, de vogeltjes maken je 's ochtends wakker met hun teringherrie, je moeder neemt in haar voorjaarsschoonmaak oerdrift zelfs je computer af met een citroenfris sopje... Jawel hoor, het is weer lente. Maar de lente biedt ook mooie dingen: het JD voorjaarscongres komt er weer aan! En om al die winterliefebbers te plezieren, strijkt de JD in het weekend van 22 en 23 april neer in het noordste der noorden: Groningen!

Neem alvast een voorproefje op de lijsttrekkersverkiezing bij D66, want zowel Alexander Pechtold als Lousewies van der Laan zullen jullie stem proberen te winnen. Ook is er weer een interessant debat, dit maal over de EU en internationale machtsblokken.

Daarnaast natuurlijk weer de verkiezingen voor het Landelijk Bestuur, de Commissie Politieke Zaken, de Internationale Commissie en de DEMO-redactie. Ook zijn er vier gloednieuwe resoluties, en een mooie berg moties en amendementen. Nog niet genoeg voor je? Dan ken je de befaamde congresfeesten van de JD nog niet!

Kortom, een heel weekend gezelligheid, politieke betrokkenheid en entertainment, inclusief diner en hotel voor slechts 35 euro. Wat wil je nog meer?

Om je in ieder geval alvast op de hoogte te stellen van de allerbelangrijkste voorstellen (de wijzigingsvoorstellen op de statuten) worden deze hier in de DEMO gepubliceerd. Maar er is nog veel meer! Ga dus snel naar de site: www.jongedemocraten.nl/congres en download het congresboek. Daarin staat alles wat je maar moet weten. Ook kan je je daar aanmelden voor het congres. Als je snel bent kan je nog profiteren van de vroegboekkorting!

WV01 Artikel 5, lid 3

Wijzigen: "... Van een tot ontzegging strekkend besluit staat beroep open bij de Algemene Ledenvergadering, in gevolge de bij het Huishoudelijk Reglement vast te stellen procedure."

in: "... Van een tot ontzegging strekkend besluit staat beroep open bij de Algemene Ledenvergadering, hierna in de Statuten aan te duiden als Algemene Ledenvergadering, in gevolge de bij het Huishoudelijk Reglement vast te stellen procedure."

WV02 Artikel 6, lid 1 & 3

Wijzigen: Lid 1: "de vereniging kent reünisten en begunstigers"

Lid 3: "Begunstigers zijn zij die jaarlijks aan de vereniging een geldelijke bijdrage verlenen, waarvan de minimale hoogte door de Algemene Ledenvergadering wordt vastgesteld."

in: Lid 1: "de vereniging kent reünisten en donateurs"

Lid 3: "Donateurs zijn zij die jaarlijks aan de vereniging een geldelijke bijdrage verlenen, waarvan de minimale hoogte door de Algemene Ledenvergadering wordt vastgesteld."

WV03 Artikel 6, lid 2

Wijzigen: "Reünist is degene wiens lidmaatschap is geëindigd op grond van artikel 9 lid 1 letter b of e der statuten, die minstens drie jaar lid is geweest van de vereniging en die een schriftelijk verzoek bij de algemeen secretaris van de vereniging heeft ingediend om reünist te mogen worden. Beleid ten aanzien van reünisten wordt vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering. Op het beëindigen van het reünistenschap is artikel 9 der statuten, voorzover mogelijk van toepassing."

in: "Beleid ten aanzien van reünisten wordt vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering"

WV04 Artikel 7, lid 2b & 3

Wijzigen: Lid 2b: "lid van de door het Landelijk Bestuur of de Algemene Ledenvergadering in te stellen commissies, werkgroepen of themagroepen."

Lid 3: "De samenstelling en werkwijze van de commissies, themagroepen of werkgroepen worden geregeld bij Huishoudelijk Reglement en nadere reglementen."

in: Lid 2b: "lid van de door het Landelijk Bestuur of de Algemene Ledenvergadering in te stellen commissies of werkgroepen."

Lid 3: "De samenstelling en werkwijze van de commissies of werkgroepen worden geregeld bij Huishoudelijk Reglement en nadere reglementen."

WV05 Artikel 9, lid 3

Schrappen: "een lid is niet bevoegd door opzegging van zijn lidmaatschap een besluit waarbij de verplichtingen van de leden zijn verzwaaard te zijnen opzichte uit te sluiten."

Achterstallige verwerking van eerder aangenomen statutenwijzigingen:

In de afgelopen jaren zijn de statuten diverse malen gewijzigd tijdens algemene ledenvergaderingen. Vanaf 1996 zijn deze wijzigingen echter niet meer doorgevoerd bij de notaris en dus zijn de wijzigingen ook niet gedeponeerd bij de KvK. Wel zijn de wijzigingen doorgevoerd in het zogenaamde blauwe boekje, welk een overzicht geeft van de statuten en alle reglementen van de vereniging.

Deze constatering werd door het huidige bestuur gemaakt en mondeling overlegd met de KvK. In overleg daaruit is besloten om de 'veilige' route te kiezen, waarbij alle wijzigingen in de afgelopen jaren, vanaf 1996, worden voorgelegd aan de ALV. De wijzigingen zullen na goedkeuring door de ALV worden bijgewerkt in de statuten bij de notaris, waarna ze gedeponeerd zullen worden voor de volgende ALV bij de KvK.

Dit betreft wijzigingsvoorstellen WV01 t/m WV17. Vervolgens vind je in wijzigingsvoorstellen WV18 en WV19 nog twee opties om de beginselverklaring een plek te geven in de statuten, zoals op het vorige congres gevraagd was van het Landelijk Bestuur.

Voor alle wijzigingsvoorstellen geldt dat ze zijn ingediend door het Landelijk Bestuur, en de woordvoerder is Thijs Brandenburg.

WV06 Artikel 10, lid 1a

Wijzigen: "De geldmiddelen van de vereniging bestaan uit:

a. de jaarlijkse bijdragen."

in: "De geldmiddelen van de vereniging bestaan uit:

a. de jaarlijkse bijdragen van de leden."

WV07 Artikel 10, lid 2

Wijzigen: "Ieder lid is een jaarlijkse bijdrage verschuldigd aan de vereniging, waarvan de hoogte wordt vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering."

in: "Ieder lid is een jaarlijkse bijdrage verschuldigd aan de vereniging, waarvan voorafgaand aan ieder jaar de hoogte voor de periode van dat jaar wordt vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering."

WV08 Artikel 11, lid 1

Wijzigen: "Het Landelijk Bestuur van de vereniging wordt door de Algemene Ledenvergadering benoemd voor een periode van twee jaar. Onder een jaar in dit artikel wordt verstaan de periode tussen twee opeenvol-

gende jaarlijkse Algemene Ledenvergaderingen."

in: "Het Landelijk Bestuur van de vereniging wordt door de Algemene Ledenvergadering benoemd voor een periode van maximaal twee jaar in dezelfde functie."

WV09 Artikel 11, lid 2

Wijzigen: "Het Landelijk Bestuur bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste negen leden en wordt door de Algemene Ledenvergadering in functie gekozen. Een bestuurslid is slechts voor één periode van twee jaar herbenoembaar."

in: "2a. Het Landelijk Bestuur bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste negen functies en wordt door de Algemene Ledenvergadering in functie gekozen. Een lid van het Landelijk Bestuur is slechts voor één periode van twee jaar herbenoembaar."

2b. Een functie in het Landelijk bestuur kan slechts door één lid worden vervuld."

WV10 Artikel 11, lid 5

Wijzigen: "Het Landelijk Bestuur is niet bevoegd tot het nemen van besluiten, indien minder dan drie leden van het Landelijk Bestuur in vergadering aanwezig zijn, danwel het Landelijk Bestuur uit minder dan vier in functie zijnde leden van het Landelijk Bestuur bestaat."

in: "Het Landelijk Bestuur is niet bevoegd tot het nemen van besluiten, anders dan het uitroepen van een Algemene Ledenvergadering, indien minder dan drie leden van het Landelijk Bestuur in vergadering aanwezig zijn, danwel het Landelijk Bestuur uit minder dan vier in functie zijnde leden van het Landelijk Bestuur bestaat."

WV11 Artikel 12, lid 2

Wijzigen: "De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee gezamenlijk handelende bestuurders, onder wie in elk geval hetzij de Voorzitter, hetzij de Algemeen Secretaris, hetzij de Penningmeester."

in: "De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee gezamenlijk handelende leden van het Landelijk Bestuur, onder wie in elk geval de Voorzitter, de Algemeen Secretaris of de Penningmeester."

WV12 Artikel 13, lid 3, 4, 5

Wijzigen:

lid 3: 'betrokken' in 'betrokkene'

lid 4: 'desbetreffende besluit' in 'daartoe strekkende besluit'

lid 5: 'bestuursleden' in 'leden van het Landelijk Bestuur'

WV13 Artikel 14, lid 2

Wijzigen: "Jaarlijks wordt tenminste één Algemene Ledenvergadering gehouden en wel binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de Algemene Ledenvergadering. In deze Algemene Ledenvergadering

brengt het Landelijk Bestuur zijn jaarverslag uit en doet het onder overlegging van een balans en een staat van baten en lasten en overigens van de nodige bescheiden rekening verantwoording van zijn in het afgelopen verenigingsjaar gevoerde bestuur, tenzij de Algemene Ledenvergadering voor 1 april wordt gehouden, in dat geval wordt een tweede Algemene Ledenvergadering gehouden voor het afleggen van de boven omschreven verantwoording."

in: "Jaarlijks wordt tenminste één Algemene Ledenvergadering gehouden en wel binnen zes maanden na afloop van het boekjaar. Op deze vergadering wordt de jaarrekening over het afgelopen jaar behandeld."

WV14 Artikel 14, lid 3b

Wijzigen: "De Kascommissie heeft tot taak het controleren van de financiële administratie, gevoerd door de Penningmeester van de vereniging."

in: "De Kascommissie heeft tot taak het controleren van de door de Penningmeester gevoerde financiële administratie."

WV15 Artikel 14, lid 3d

Wijzigen: "De controle vindt tenminste twee maal per jaar plaats, in ieder geval in maart en september. De controle resulteert in een eindverslag, dat op de in lid 2 bedoelde jaarlijkse Algemene Ledenvergadering behandeld wordt."

in: "De controle vindt tenminste eenmaal per jaar plaats, in ieder geval voorafgaand aan de Algemene Ledenvergadering waarop de jaarrekening wordt goedgekeurd. De Kascommissie doet daar verslag van haar bevindingen."

WV16 Artikel 15, lid 4

Schrappen: "Indien werd gehandeld in strijd met het bepaalde in het vorige lid (de bijeenroepingsprocedure, red.), kan de Algemene Ledenvergadering niettemin rechtsgeldig besluiten, tenzij een zodanig aantal der aanwezigen als gerechtigd is tot het uitbrengen van een/twintigste gedeelte der stemmen van die aanwezigen zich daartegen verzet."

WV17 Artikel 16, lid 4

Wijzigen: "Staken de stemmen bij verkiezing van personen, dan beslist het lot. Indien bij een verkiezing tussen meer dan twee personen door niemand een volstreekte meerderheid is verkregen, wordt herstemd tussen de twee personen, die het grootste aantal stemmen kregen, zonodig na een tussenstemming."

in: "Bij verkiezing tussen personen kunnen de stemmen niet staken. De exacte procedure wordt geregeld in het Huishoudelijk Reglement."

De status van de beginselverklaring:

Op dit moment heeft de beginselverklaring geen officiële status, noch in de statuten, noch in het huishoudelijk reglement. Omdat de beginselverklaring wel in het algemeen wordt gezien als een van de pijlers van de vereniging, is het belangrijk om een discussie hierover in goede banen te laten lopen. Dit betekent dat de beginselverklaring genoemd moet worden in de statuten, alsmede de procedures die gelden ten aanzien van de beginselverklaring. Het congres wordt daarbij de mogelijkheid geboden om de beginselverklaring met 50% of met twee derde van de uitgebrachte stemmen te kunnen wijzigen.

Het huidige artikel 20 wordt hernummerd naar artikel 21

WV18 en WV19 worden geclusterd behandeld. Indien WV18 aangenomen wordt, vervalt WV19

WV18 Artikel beginselverklaring (1)

Toevoegen: "Artikel 20"

1. De vereniging kent een beginselverklaring, welke als bijlage onderdeel uitmaakt van het huishoudelijk reglement.
2. In de beginselverklaring staat omschreven wat de uitgangspunten van de vereniging zijn, en vanuit welke overtuigingen de vereniging handelt. De beginselverklaring mag geen bepalingen bevatten, die strijdig zijn met de wet of deze Statuten.
3. De Algemene Ledenvergadering kan slechts besluiten tot wijziging van de beginselverklaring en de onderhavige bepaling met tenminste de meerderheid van het aantal uitgebrachte stemmen op een ledenvergadering, waar tenminste vijf procent van het totaal aantal stemgerechtigde leden aanwezig is."

WV19 Artikel beginselverklaring (2)

Toevoegen: "Artikel 20"

1. De vereniging kent een beginselverklaring, welke als bijlage onderdeel uitmaakt van het huishoudelijk reglement.
2. In de beginselverklaring staat omschreven wat de uitgangspunten van de vereniging zijn, en vanuit welke overtuigingen de vereniging handelt. De beginselverklaring mag geen bepalingen bevatten, die strijdig zijn met de wet of deze Statuten.
3. De Algemene Ledenvergadering kan slechts besluiten tot wijziging van de beginselverklaring en de onderhavige bepaling met tenminste twee derde meerderheid van het aantal uitgebrachte stemmen op een ledenvergadering, waar tenminste vijf procent van het totaal aantal stemgerechtigde leden aanwezig is."

Wil jij ook een stem hebben in de koers van de vereniging, zowel organisatorisch als politiek? Kom dan ook naar het congres en laat je stem tellen!

De Voorzittershamer

Door **Reinout de Vries**

De uitslag is pet. En niet gewoon pet. Nee, volgens Lousewies van der Laan is het ronduit pet. Daar zijn we mooi klaar mee.

Maar het klopt wel. De gemeenteraad verkiezingen zijn slecht verlopen en de 144 mensen die D66 nog in de gemeenteraden in den lande vertegenwoordigen moeten roeien met de riemen die ze hebben. Met een goed verhaal moet dat goed komen; inhoudelijk is er namelijk in veel gemeenten niet zo veel mis.

Het gaat vooral om het imago van D66 dat gecreëerd is, en aan dat imago heeft D66 de afgelopen jaren zelf ook flink gewerkt. Afghanistan is maar één voorbeeld, D66 heeft zich ook te weinig geprofileerd op thema's die typisch sociaal-liberaal zijn, zoals de burgersvrijheden, maar ook mag er meer op jongeren-thema's ingezet worden.

Zo is er een minister van Volkshuisvesting die graag zou zien dat de huurwoningen geliberaliseerd worden. Op zich is dat een goed streven, mits dat gepaard gaat met het voldoende bouwen van woningen. Er zijn op dit moment namelijk te weinig woningen, met name voor starters. Ook zouden de huurliberaliseringën prachtig in een pakket gevat kunnen worden met de afschaf van de hypotheek-renteaftrek. Op die manier wordt de huizenmarkt open gegooid, zodat de prijs zal dalen en starters makkelijker een woning kunnen bemachtigen.

Dat gebeurt echter niet. Het gaat puur om de huurliberalisering en dan wordt er ook nog eens een compromis bereikt dat mensen die in woningen zitten, mogen blijven zitten zonder dat hun woning geliberaliseerd wordt. Zo blijven mensen natuurlijk langer zitten, zodat je als starter de komende jaren helemaal niet meer op de woningmarkt kunt instromen. Ronduit pet, als je het mij vraagt.

Maar we moeten verder naar de volgende verkiezingen. In oktober wordt op het D66-congres een nieuwe lijsttrekker verkozen en de twee grootste kanshebbers lijken op dit moment – mits ze zich kandidaat stellen – Lousewies van der Laan en Alexander Pechtold. Beiden kunnen aan de tand gevoeld worden op het congres van de Jonge Democra-

ten, volgende week in Groningen. Welke richting willen zij eigenlijk met D66 uit en welke koers staan zij voor? De Jonge Democraten vinden al heel lang dat D66 van zijn kreunjuwelen van de bestuurlijke vernieuwing af moet en zich moet richten op de toekomst. En D66 moet die toekomst durven te vertellen in concrete thema's in het heden. Zorg nu dat je niet alleen gezien wordt als die partij die de gekozen burgemeester wil en die verder klakkeloos het kabinetsbeleid volgt.

Het is weer april, de lente is aangebroken, de terrasjes lopen weer vol en de Jonge Democraten sluiten alweer een halfjaar af. In het afgelopen halfjaar is er veel gebeurd op het gebied van Europa, de Gemeenteraadsverkiezingen en natuurlijk ook om ons op andere onderwerpen te profileren, zoals het afzetten tegen minister Verdonk. Zij kwam met een plan om de Nederlandse taal verplicht te stellen op straat.

Maar ook het komend halfjaar wordt weer heel boeiend. Zo heeft de JD subsidie gekregen om een halfjaar een project in Colombia te gaan uitvoeren. Dat project is volledig gericht op politieke jongerenparticipatie en er zullen vijf teams van twee mensen ieder zes weken in Zuid-Amerika zitten om dit project uit te voeren. Ook komen de Tweede Kamerverkiezingen eraan en daardoor zal de politiek niet minder interessant worden. We zullen ons goed moeten laten roeren, ook gezien de toekomst van D66 die sommigen nogal somber inzien.

Jan Blokker bijvoorbeeld schrijft in de Volkskrant regelmatig over 'Kereltje Pechtold' en recentelijk sprak hij de verwachting uit dat mensen over vijftien jaar D66 zullen herinneren als 'dat partijtje waar je in de vorige eeuw nog wel eens op stemde'. Laten we dat proberen te voorkomen: door met alle Jonge Democraten D66 scherp te houden en proberen de sociaal-liberale politiek in ere te herstellen, met een partij die in de Kamer een noemenswaardig aantal zetels heeft.

Op het congres in Groningen zal dit ook ongetwijfeld gespreksonderwerp zijn, net als vele andere politieke moties en amendementen. We hebben resoluties over Milieu, Asielbeleid, Europa en Kunst, Cultuur en Media. Ook hebben we nog een debat over Internationale Machtsblokken. Ik hoop jullie daarom allemaal 22 april in Groningen te treffen. Voor de inhoud, maar natuurlijk ook voor het geweldige feest in de studentenstad Groningen.

Jonge Democraten

Voorjaarscongres

22 & 23 april 2006

Groningen

Kom naar het Voorjaarscongres!
Op 22 en 23 april 2006 wordt het 47^e congres van de Jonge Democraten gehouden in de studentenstad bij uitstek: Groningen! Deze stad zal twee dagen lang het bolwerk zijn van de politieke meningsvorming binnen de JD en heftige politieke debatten. Alexander Pechtold en Louisewies van der Laan zullen het congres toespreken en natuurlijk zal er op zaterdagavond een spetterend feest plaatsvinden. Kijk voor meer informatie op de congressite en geef je snel op, het is een weekend om niet te missen!

DEMO

**ZOMER
2006**

Jonge
Democraten

JD bij de Gay Pride in Warschau
Interview met Ronald Sörensen
Jeugdwerkloosheid in Rotterdam
Jonge Democraten bij de AIVD
De val van kabinet Balkenende-II
Groener dan Paars?
Jonge Democraten in Colombia

Redactioneel

Door **Alexander Inia**

Op het afgelopen congres werd ik tot mijn grote vreugde verkozen tot de nieuwe hoofdredacteur van de DEMO. Een hele eer en ik hoop dat mijn journalistieke ervaring mij helpt de functie naar ieders tevredenheid te vervullen.

In juni is onze redactie versterkt met twee nieuwe mensen. Olaf Prinsen heeft de functie van adjunct-hoofdredacteur op zich genomen en zal de komende periode lakse redactieleden achter de broek zitten. Hij is de opvolger van Fleur de Groot, die helaas haar functie heeft neergelegd. Bovendien zal Hugo Naber, afgestudeerd aan de Rietveldacademie, Michiel Kellner opvolgen als vormgever.

Het is onmogelijk om de DEMO volledig op de schop te gooien in een periode van een jaar. Gelukkig is dat in mijn ogen absoluut

niet nodig. Toch zijn er altijd verbeteringen mogelijk en die hoop ik in het komende jaar door te kunnen voeren. De belangrijkste veranderingen zullen op het gebied van onze internetsite komen te liggen.

Het was al mogelijk om de oude DEMO's als PDF-bestand te bekijken, maar naar mijn mening biedt het internet meer mogelijkheden. We willen jullie meer betrekken bij het tot stand komen van de DEMO en op het internet kunnen de artikelen geplaatst worden die niet in de papieren DEMO passen. Dat is voor jullie als leden een grotere motivatie om stukken te schrijven. Ook willen we jullie betrekken bij de interviews, door jullie de gelegenheid te geven vragen op te sturen die eventueel bij deze interviews gesteld kunnen worden. De interviews worden aangekondigd op onze website.

Plannen genoeg dus, ik zou zeggen: houd onze website in de gaten de komende tijd!

Met vriendelijke groet,
Alexander Inia

Colofon

22^e Jaargang – nummer 3
zomer 2006

DEMO is een uitgave van de **Jonge Democraten**, onafhankelijke politieke jongerenorganisatie sinds 1984.

Oplage: 1.500 exemplaren

DEMO redactie:

Hoofdredacteur: Alexander Inia
Adjunct-hoofdredacteur: Olaf Prinsen
Redactie: Charlotte Meindersma, Fleur de Groot, Hugo Naber, Michiel Kellner, Peter Fijbes

demo@jongedemocraten.nl

Deadline DEMO 4:

15 september 2006

Bijdrages in deze DEMO van:

Anja de Vries, Hugo van Haastert, Jeroen Mimpfen, Jeroen Schelhaas, Michel de la Vieter, Nienke Ruijs, Reinout de Vries, Robert van Gulik

Voor- & achterpagina:

© Michiel Kellner

Landelijk Bestuur JD

Postbus 660, 2501 CR Den Haag
fax: 070 – 364 19 17
info@jongedemocraten.nl
www.jongedemocraten.nl

Drukkerij Uleman

Goudstraat 6, 2718 RC Zoetermeer
tel: 079 – 361 40 26
info@drukkerijuleman.nl
www.drukkerijuleman.nl

Oranje teveel franje?

Door **Olaf Prinsen**

Dit is het eerste nummer dat ik mijzelf adjunct hoofdredacteur van de DEMO mag noemen. Ik moet heel eerlijk zeggen dat mijn verkiezing niet zo democratisch is gegaan als je mag vermoeden bij de Jonge Democraten. Niet alle leden van de JD hebben gestemd over mijn benoeming, maar slechts de redactie, die de keus hadden tussen mij of niks. Ik ben erg gelukkig dat ze voor mij kozen, ben ik toch meer dan een zielig niksje.

Hoe je het ook wendt of keert, ik ben in ieder geval gekozen. Dat kan niet gezegd worden van de Koninklijke familie. De Koninklijke familie is gewoon en blijft bestaan. Niet de TROS, maar de koningin en de haren lijken wel de grootste familie van Nederland. Iedereen leeft mee als er weer een nieuwe telg aan de Oranje boom wordt geboren. Zelfs de kosten maken voor

ons gierige Hollanders ineens niet meer uit, zo vindt iedereen het normaal dat de telgen van Wim-Lex op hun 18e de best verdiende bijstandtrekkers van Nederland worden en daarvoor niet eens zwart huizen hoeven te gaan schoonmaken.

Oké, ik zal er eerlijk voor uitkomen, ik ben niet zo voor het koningshuis. Ik vind het raar dat je geboren kunt worden en door je afkomst een status hebt. Ik vind het gek dat bij die status een salaris hoort. Ik vind het apart dat bij je afkomst bepaalde privileges horen. Maar wat ik nog veel gekker vind is dat we niet precies weten welke privileges. Natuurlijk weten we dat de koningin de formateur mag benoemen en dat ze iedere week Jan Peter op de thee krijgt (wat dat betreft zou ik trouwens niet met haar willen ruilen). Wat we alleen niet weten is wat haar

taken nu precies inhouden.

De leus van de JD is "Stem kwijt? Wordt lid!". Bij deze DEMO is dat heel letterlijk genomen. Bij dit nummer vinden jullie een handtekeningenkaart voor de actie "Oranje zonder Franje". Door een handtekening te zetten kunnen jullie ervoor zorgen dat het eerste burgerinitiatief een feit wordt. Bij 40.000 handtekeningen zal de Tweede Kamer de discussie aangaan over of Bea meer mag blijven dan een lintjesknipper.

Mocht het allemaal lukken, dan zijn er nog altijd geen verkiezingen voor het feitelijk hoogste ambt van Nederland. Wel is de macht van de nazaten van onze Willem van Oranje dan in ieder geval teruggebracht tot dat wat het maximaal mag zijn voor ongekozenen, tot zielig niks. ➤

Polen doorstaat Europese mensenrechtentest

Door **Hugo van Haastert**

Een reeks van incidenten heeft recentelijk de homofobie en intolerantie in Oost Europa onder de aandacht gebracht. Soms zijn voorvallen direct in verband te brengen met falend optreden van conservatieve regeringen. Om de mensenrechten in de Unie kracht bij te zetten besloten de JD en de JOVD daarom dat het tijd was om een signaal af te geven.

Begin juni liep een Gay Pride in Moskou uit op een slagveld toen neonazi's en orthodoxe christenen erin slaagden de mars te verstoren. De Russische politie greep amper in, zo mocht ook Europarlementariër Sophie in 't Veld (D66) constateren die meeliep om de mars te ondersteunen. Het is een voorval dat past in een reeks van incidenten in Oost Europa die wijzen op toenemende intolerantie ten opzichte van minderheden. Zo werd eind 2005 in Litouwen een verbod op het homohuwelijk opgenomen in de grondwet en besloot de Nederlandse ambassadeur in Estland recentelijk zijn post te verlaten omdat zijn partner en hijzelf te veel last ondervonden van homofobie.

Ultraconservatieve Poolse regering

Het idee was toen snel geboren om als JD deel te nemen aan de Warschau Gay Pride van zaterdag 10 juni. Deze mars was tenslotte vorig jaar nog verboden door de toenmalig burgemeester Kaczynski, die tevens de huidige president is van Polen. Toen kwam het tijdens de mars tot gewelddadige confrontaties tussen deelnemers en tegendemonstranten. Er werd er met stenen naar deelnemers gegooid. Het verbod op de mars werd later echter onrechtmatig verklaard door het gerechtshof omdat het onder andere in strijd is met Europese mensenrechtenverdragen. Dit jaar mocht de mars dan ook doorgang vinden, al was het niet van harte. De huidige Poolse coalitieregering bestaat ten slotte uit conservatieven, nationalisten en populistten. Zij steken niet onder stoelen of banken dat ze het niet zo op hebben met homorechten.

Liberalen bundelen krachten

Om de Gay Pride in de Poolse hoofdstad te ondersteunen besloten JD en JOVD de krachten te bundelen. Dus gingen Hoofdbestuur lid van de JOVD Tim Huisjes, Maastrichts JOVD-lid Floris Meijer en Landelijk Bestuur lid van de JD Hugo van Haastert vrijdag 9 juni richting Warschau in de JD-bus. Een-

maal 's avonds aangekomen gingen we vergezeld door NOS-verslaggever Remco te Kloese het homo-nachtleven van Warschau ontdekken. In de nachtclub Galeria spraken we met een aantal homo's die ons inzicht gaven in het politieke klimaat voor hun in Polen. De nachtclub zelf zat onder de grond en volgens een van de werknemers van Galeria is dat symbolisch voor de positie van homoseksuelen in Polen. De meeste mensen die we daar spraken waren dan ook niet van plan om mee te lopen in de Gay Pride van de volgende dag. Hun redenen daarvoor waren angst voor rellen of om herkend te worden op televisie door familie, vrienden en collega's op werk. Toen de journalist van de NOS bij een andere club buiten mensen probeerde te spreken kreeg hij niemand zover om mee te werken aan een interview; zelfs niet als buitenlandse verslaggever.

De grote dag

Zaterdag 10 juni was het dan zover. 's Ochtends vonden in het parlementsgebouw, de Sejm, discussies plaats tussen politici en andere organisaties. Ondertussen verzamelden deelnemers van de mars en tegendemonstranten zich op het plein voor het parlement. Daar werd door conservatieve nationalisten kortstondig met ballonnen gegooid, gevuld met eigeel. Maar het bleef bij een handvol ballonnen en toen de discussies in het parlement waren afgerond begon de Pride zich door de straten van Warschau te begeven. Ruim 10.000 deelnemers vertegenwoordigden een breed palet aan politieke opvattingen, van antifascistisch en extreemlinks tot sociaal-democratisch en liberaal. In harmonie

trok de mars door het centrum van Warschau, langs grote flatgebouwen waar een aantal mensen uit de ramen hingen om te zwaaien naar de deelnemers van de Pride. Opvallend veel buitenlanders liepen mee, met name uit aangrenzend Duitsland.

Vreedzaam verloop

De mars verliep zonder gewelddadige incidenten. Een aantal mensen die de demonstratie wilden verstoren werden door de politie afgevoerd, onder applaus van de deelnemers van de Gay Pride. Een groot deel van de tegendemonstranten was thuis gebleven na een oproep van een conservatief leider om niet te komen opdagen. Deze oproep zou een gevolg zijn van de internationale druk die was opgevoerd op Polen om te laten zien dat mensenrechten in het land gerespecteerd werden. De Gay Pride werd uiteindelijk een groot succes. Dat er niets mis ging was voor een deel te danken aan de grote druk vanuit Europa. Veel deelnemers aan de mars kwamen uit andere Europese landen en ook Europarlementariërs zoals Sophie in 't Veld (D66) liepen mee om de internationale druk op Polen op te voeren. Het is het succesverhaal van de EU als hoeder van de mensenrechten in haar lidstaten.

Kleine stappen vooruit

Daarmee is de slag gewonnen, maar de oorlog nog niet beslecht. De mars verliep incidentloos maar de positie van homo's in het conservatieve, katholieke Polen blijft zwak. De meeste homoseksuelen in Polen zijn genooddaakt hun seksualiteit te verbergen voor de buitenwereld. Met name op het platteland is het vrijwel niet geaccepteerd en wordt homoseksualiteit beschouwd als afwijkend gedrag en een ziekte. Polen is hier niet uniek in; in heel Oost Europa bestaat veel homofobie. Het is daarom aan liberalen in Polen en daarbuiten om te blijven strijden voor meer tolerantie en respect voor mensenrechten. Politici als Sophie in 't Veld zullen in hun werk druk blijven uitoefenen op conservatieve regeringen om het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens te respecteren. Daar hebben we als JD nu een bijdrage aan kunnen leveren. Een bijdrage aan een toleranter, meer liberaal politiek klimaat in de nieuwe lidstaten van de Unie. ➤

“Ik vond Pim eigenlijk toch wat te links”

Een interview met Ronald Sörensen van Leefbaar Rotterdam

Door **Robert van Gulik** en **Michel de la Vieter**

Foto's © Leefbaar Rotterdam

Ronald Sörensen was fractievoorzitter van Leefbaar Rotterdam na de moord op Pim Fortuyn en stond de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen achter Marco Pastors als tweede op de lijst. Na deze verkiezingen wilde Leefbaar Rotterdam met hun 14 zetels niet deelnemen aan de coalitiebesprekingen. Hierdoor werd de PvdA gedwongen om met de kleine partijen een breed college te vormen. Verder heeft Sörensen samen met Marco Pastors en Joost Eerdmans de ambitie om bij de komende Tweede Kamerverkiezingen met een nieuw op te richten landelijke partij mee te doen. Wij spreken met hem over Pim Fortuyn, de gekozen burgemeester, het college in Rotterdam, Hans Janmaat en het gebrek aan ideologie in de politiek.

U bent heel actief geworden in de politiek sinds de opkomst van Pim Fortuyn. Wat deed u daarvoor?

Ik was docent geschiedenis. Ik ben lid geweest van PvdA. Daarna ben ik actief geweest in de vakbond. Ik merkte in de politiek dat het niet om de ideologie of de inhoud gaat, maar om de baantjes. Maar je zit er natuurlijk voor de bevolking. De ideologie die er was, zat wel in de bond, omdat er in de vakbond geen banen te vergeven waren. Je werkt voor je collega's, voor een rechtspositie en voor de verbetering van wat ze doen, dat vond ik veel prettiger. Ik merkte in de politiek dat vrijwel iedereen een verborgen agenda had. Ik ergerde me aan de discrepantie die er bestond tussen de ambities van de mensen en de politieke ideologie. En het schaamteloze opportunisme, het opkijken tegen mensen die hoger in de hiërarchie staan.

Het meest gruwelijke voorbeeld hiervan is Bram Peper. Eigenlijk is Peper voor mij de druppel geweest. Toen hij net burgemeester was, werd hij aangehouden door een politieagent. En in plaats van Peper werd de politie op het

“Wij zijn helemaal niet zo anti-Islam”

matje geroepen. Maar goed, ik wist ook al een jaar voordat hij burgemeester werd dat hij burgemeester zou worden. Het was al bekankeld. Hij zat in de burgemeesterclub. Binnen al die grote partijen heb je lobbyisten, clubs met Tweede Kamerleden. Die zeggen: “Het wordt nou tijd dat een van ons burgemeester wordt.” Van de lokale partijen zijn slechts twee burgemeesters benoemd. D66 draait ook lekker in dit zaakje mee. Wij willen veel liever dat de burgemeester direct door de bevolking gekozen wordt.

Frits Bolkestein zei niet zo lang geleden in buitenhof dat hij dan vreesde voor een Islamitische burgemeester. Deelt u deze angst niet?

Ik zou het niet eens zo erg vinden, als het een gematigde is. Het zou een goed voorbeeld kunnen zijn. Als het er eentje is die hoofddoekjes wil verplichten dan ga ik de straten op. Dan ga ik de revolutie prediken. Maar een gematigde is geen probleem. En als hij tegen de moskeeën zou zeggen: Laten we eens naar Submission gaan kijken. Wat

zit er eigenlijk in? Dat is de manier om die hele groep om te krijgen. Ik moet zeggen dat ik Bolkestein wel begrijp. Want wat je met de laatste verkiezingen gezien hebt, is een gruwelijke ‘eigen volk eerst stemmen’, waar wij als Nederlanders zo ontzettend tegen zijn, dat zie je nu binnen de subculturen van onze cultuur ontstaan.

Wouter Bos versprak zich pas over de ‘onkunde’ van sommige allochtone Rotterdamse PvdA gemeenteraadsleden. Bent u het daarmee eens?

Daar ben ik het wel mee eens ja. Ik kan daar eigenlijk nog geen oordeel over vellen en ik wil daar ook geen oordeel over vellen. Dat heeft de PvdA kiescommissie al gedaan. Zij hebben ze op onverkiesbare plekken gezet. Zij hebben gesprekken met ze gevoerd en hebben ze op lage plekken gezet omdat het niet echt ‘grote lichten’ zijn. Er zijn via voorkeurstemmen negen mensen ingeschoven die niet op een verkiesbare plek stonden. Ik gun het ze van harte. Het enige wat Van Heemst kan doen, is ze dociel houden.

Op welke punten versilde u met Pim Fortuyn van mening?

Ik vond Pim eigenlijk toch wat te links. Pim liet zich te veel leiden door de publieke opinie. Zijn mening over het ‘generaal pardon’ kwam hier bijvoorbeeld uit voort. Wanneer ik het ook niet met hem eens was, was toen hij bij Leefbaar Nederland akkoord ging met het partijprogramma om zich er later van te distantiëren. Ik heb me toen aan hem geconformeerd. En er waren nog wel wat details. Met Marco Pastors ben ik het ook niet altijd eens, maar dat is juist goed. Pim was ook wel eens heel impulsief. Maar, ik heb me van het begin af aan niet altijd klakkeloos geconformeerd aan zijn standpunten. Zijn hartsvrienden, zoals Marco zeiden ook wel eens: “Hij is heel kritisch, maar ten opzichte van jou is hij eigenlijk nooit echt kritisch geweest.” Wij zijn inderdaad ineens heel ‘close’ geworden en heel goed bevriend geraakt. Het was mijn vriend misschien nog niet. Het is mij ontnomen dat we dat zouden worden. Hij belde me ook regelmatig over advies.

Dat komt omdat ik niet vanaf het begin 'Ja meneer, nee meneer' heb gezegd.

Op welk resultaat van het afgelopen college bent u het meest trots?

De hele prestatie van de afgelopen vier jaar. Vriend en vijand ziet dat als je problemen aanpakt dat die ook opgelost kunnen worden. Ik ben trots op 30% van de Rotterdammers die op ons stemmen. Ondanks het feit dat Pim vermoord is. Wij zijn er heel trots op dat we het zaadje dat Fortuyn geplant heeft, dat aan de linkerkant bij de LPF uitgegroeid is tot een gigantische boom die nu dood is, hebben kunnen laten uitgroeien tot een klein boompje, maar wel tot een stevig en gezond boompje dat ook gaat uitgroeien tot zo'n gigantische boom, maar dan wel met wortels die net zo lang zijn als zijn takken. Wij hebben een fundament gelegd en daar ben ik trots op.

"In de Marokkaanse en in Turkse kring zitten heel veel Janmaats"

'Niet Lullen Maar Poetsen' dat is dat naam die door Marco Pastors geponeerd is voor de landelijke partij. Wat gaat uw rol hierin zijn?

Er zijn er drie die zeker meedoen. Joost, Marco en ik. En we zoeken er nog mensen bij.

Is Rita Verdonk een reële optie om erbij te vragen?

Nee, op dit moment niet. Als ik haar was zou ik dat via een andere partij doen.

En Geert Wilders?

Nee, Wilders niet! Wilders is een 'one issue man', anti-Islam. Wij zijn helemaal niet zo anti-Islam. Wij willen, wat Fortuyn ook wilde, de Islam Europeaniseren. Wij willen de verlichting brengen zodat het een godsdienst zoals alle anderen wordt.

Wat vindt u van de beeldvorming van uw partij in de media?

Die is verbeterd. Hij was heel negatief. Daardoor is Fortuyn ook vermoord. Maar in zijn geheel heeft men

gezien wat we de afgelopen vier jaar gedaan hebben. Maar je ontkomt er niet aan dat de journalistiek in Nederland links is. Gezien dat feit vind ik dat het verbeterd is.

Is Hans Janmaat indertijd naar uw idee niet ook verkeerd behandeld?

Die man is volkomen verkeerd behandeld! Maar hij was natuurlijk ook veel te rigide en ook een 'one issue man'. Wij zijn veel breder. Wij willen de problemen oplossen en een van de problemen is de kloof tussen allochtoon en autochtoon. Het is gelul dat wij die kloof gecreëerd zouden hebben. Die was er al lang! Ik ben niet voor niets de politiek in gegaan. Een van de punten die Janmaat op de agenda heeft gezet, hebben wij gedeeltelijk van hem overgenomen. Wij hebben nooit opgeroepen tot 'eigen volk eerst stemmen'. Janmaat wel. Nu zie je dat er heel andere mensen zijn die dat van Janmaat hebben overgenomen. En het merkwaardige is dat zij nooit met Janmaat geassocieerd worden. Maar in de Marokkaanse en in Turkse kring zitten heel veel Janmaats. Alleen die hebben geen Nederlandse achternaam. Je hebt geen flauw vermoeden hoe nationalistisch men bijvoorbeeld in Turkse kringen is. Als je hoort hoe ze daar bijvoorbeeld nu omgaan met de genocide op de Armeniërs. Het wordt volslagen ontkend.

Wat vindt u van het huidige college?

Slim! Het is onbegrijpelijk dat de PvdA de complete verkiezingsoverwinning heeft weggegeven. Ze hebben maar drie wethouders en op niet belangrijke posities. Ze waren bang dat ze te weinig capabele mensen zouden hebben en ze willen per sé niet falen.

Een parallel tussen Leefbaar en D66 is dat ze ooit zijn begonnen uit onvrede over de gang van zaken. Van D66 is in de loop van de tijd het een en ander overgenomen. De PvdA in Rotterdam neemt nu dingen over van Leefbaar. Wat vindt u daar van?

Dat is op zich geen probleem. Het is een compliment dat ze het overnemen. Ik ben alleen benieuwd of ze bereid zijn het uit te voeren en wat er zou gebeuren als wij zouden verdwijnen. Het zal nu ongetwijfeld slapper gaan hier. Maar dan zitten wij er boven op. Het zou mooi zijn als wij overbodig worden, maar ik vrees dat als we weg zouden zijn die oude mentaliteit weer terug komt.

Jeugdwerkloosheidsdebat in Rotterdam

Door Robert van Gulik en Michel de la Vieter

Donderdag 8 juni was het weer tijd voor het halfjaarlijks debat van de JD Rotterdam. Dit keer was het thema jeugdwerkloosheid. Onder de deelnemers was o.a. Alexander Pechtold, (toen nog kandidaat-) lijsttrekker van D66.

De avond begon met inleidende speeches van Pechtold en Henk Krauwel (Taskforce Jeugdwerkloosheid). Na de pauze was er ruimte voor twee één-tegen-één debatten. Pechtold nam het in een debat over flexibilisering van de arbeidsmarkt op tegen Theo Cornelissen (Fractievoorzitter van SP Rotterdam). Dit debat werd gevolgd door een debat tussen Piet Boekhoud (Directeur van het Albada-college) en Alice Fortes (Bestuurslid MKB Rotterdam). Zij gingen met elkaar in discussie over de verantwoordelijkheden van scholen en werkgevers bij het bestrijden van de jeugdwerkloosheid.

Alexander Pechtold greep het debat aan om, met de lijsttrekkerverkiezingen nog voor de boeg, zijn visie sterk naar voren te brengen. Hier een impressie van zijn inleidende toespraak:

“Verandering is een belangrijk kenmerk van deze tijd. De globalisering raakt iedereen en daarmee verandert een nationale identiteit ook. Er zijn dan mensen die zoeken naar de belofte van een nieuwe zekerheid in een sociaal model. Ik zeg dat de wereld zich niet laat vangen in modellen. Ik wil eerder een zogenoemde ontplooiingsstaat in plaats van een al dan niet geherstructureerde verzorgingsstaat.

Nederland vergrijsst. De verhouding tussen werkenden en niet-werkenden dreigt uit balans te geraken. Dit kun-

nen we niet op zijn beloop laten. Er moeten daarom meer mensen aan de slag; jongeren, ouderen en ook gehandicapten. Om een betere balans te bereiken moet er stevig geïnvesteerd worden in flexibiliteit en weerbaarheid, ook in het onderwijs. Zeker in de kwaliteit van het onderwijs, want op de prijs leggen we het af. Ik pleit voor meer leer- en werktrajecten bij vooral vmbo scholen. Er zijn al enkele successen; nu is het tijd voor een meer systematische aanpak. Het onderwijs is de afgelopen jaren eerder verslechterd dan verbeterd. Er is een gebrek aan leraren en een hoge les uitval. Dat heeft uiteindelijk een invloed op de gezondheid, de veiligheid en de kwaliteit van het openbaar vervoer. Daarom is er een forse meerjaren investering nodig op alle lagen, ook kinderopvang en zeker ook onder de schoolverlaters waarbij dan gedacht kan worden aan meer individuele begeleiding.

Er wordt te weinig rekening gehouden met de redenen waarom jongeren een school verlaten. Leerlingen moeten toch opgeleid worden tot een niveau waarop ze zich staande kunnen houden. Tevens vind ik integratie niet een politiek-juridisch vraagstuk, maar meer een sociaal vraagstuk. Integratie kan voortaan dus een integraal onderdeel worden van alle beleidsterreinen. Integratie zou bovenaan de lijst van de minister van onderwijs moeten staan. Voor een betere integratie zijn meer

vakken zoals geschiedenis, maatschappijleer en eventueel ‘grondrecht’ nodig. Daarnaast ook politieke educatie, levensbeschouwing en religieuze tolerantie. Dat alles zal een goede invloed hebben op de arbeidsmarkt. D66 staat voorop met de analyse en wil de heilige huisjes aanpakken.”

In de speech die hierna volgde begon Henk Krauwel met de opmerking dat er te weinig regie op het gebied van jeugdwerkloosheid is. Als voorbeeld hiervan refereerde hij aan het slechte contact met de deelgemeenten. Hij pleit voor meer “MKB-leerbanen” en een betere aansluiting van het VMBO op het MBO. Betere begeleiding is nodig: “Benoem het probleem, zet er iemand op en laat die meegaan tot dat ze geland zijn. Beleidsmedewerkers weten nu vaak niet waar ze het over hebben. Tevens is meer discipline nodig bij mensen.” Ook noemde hij het Ministerie van Sociale Zaken een ‘autistische instelling’.

Hierna volgden reacties van de overige panelleden. Een van hen was Jamal Zarouil (Begeleider van drop-out jongeren). Zelf heeft hij anderhalf jaar zonder werk gezeten. Hij bevestigt dat hij meer begeleiding had moeten hebben van school. Hij vindt dat de discipline er wel is bij leerlingen, maar dat de begeleiding echt te weinig is. Uiteindelijk is hij via het reboundcenter aan werk gekomen. Hij ergert zich aan de politiek: “Mensen uit het kabinet hebben er weinig aan gedaan.” Ook voelde hij zich gediscrimineerd.

Boekhoud: “De instelling is erg belangrijk. De gemiddelde Nederlander voelt zich ‘klant van de samenleving’. We moeten in Nederland iets aan die sfeer doen. Als een jongere snel succes wil zien dan kunnen we hem of haar eerder in een echte situatie plaatsen.”

Cornelissen: “Er is niet alleen een recht maar ook een plicht op werk. Door mensen daar van bewust te maken, schieten we al wat meer op dan dat we eerst een blik Polen of zo open-trekken.”

Pechtold: “De rode draad is de opleiding. Mensen moeten daarnaast toch ook zelf dingen doen. Je kunt niet

verwachten dat de overheid je bij elke stap in je leven aan de hand vast houdt."

Boekhoud: "De kenniseconomie begint bij het VMBO. Wat de regering kan doen, is gaan nadenken over ingewikkelde fluctuaties in het bedrijfsleven. Er zijn nu bijvoorbeeld 1500 vacatures voor lassers! En een goede lasser verdient behoorlijk goed. De branche dient een zekerheid te kunnen geven aan mensen die de 1500 plaatsen op willen vullen en zich nu laten scholen daar voor."

Pechtold: "Als er meer investeringen komen dan moeten ook de mensen die voor de klas staan beloofd worden. Er moeten verdere ontplooiing voor die mensen mogelijk zijn."

Boekhoud: "Ik ben een voorstander van grote projecten in het onderwijs met gemengde samenstelling (doelend op Project Gestuurd Onderwijs) en ook flexibilisering van het onderwijs, dus dat diploma's makkelijker opgewaarddeerd kunnen worden."

Hierna volgde een debat tussen Alexander Pechtold en Theo Cornelissen over flexibilisering van de arbeidsmarkt. Het was een pittig debat met duidelijke tegenstellingen. Hieronder de belangrijkste fragmenten:

Pechtold: "We kunnen niet de ogen sluiten voor internationale ontwikkelingen. Eenvoudig werk zoals asperge steken gebeurde toch al zwart, dus waarom niet de zaken gaan regelen?"

Cornelissen: "We zien niet op tegen Polen die hier komen werken, maar we willen dat alles via de CAO geregeld wordt. We willen niet dat mensen van hier niet werken omdat ze te duur zijn. Je gaat dan concurreren op arbeidsvoorwaarden en dat is op termijn slecht voor de maatschappij. We moeten niet alleen kijken naar het voordeel van bedrijven."

Pechtold: "De bescherming van probleemgevallen kan in een overgangsfase plaatsvinden. Arbeiders komen òf van het buitenland deze kant op òf het werk gaat de andere kant op! En over tien jaar moet je dan toch bepaalde stappen hebben gezet."

Cornelissen: "Hier zal altijd ook gewoon brood gebakken moeten worden."

Pechtold: "Denk aan de lange termijn! Hollandse garnalen worden ook

al gepeld in Marokko."

Cornelissen: "Wij moeten ons niet gaan aanpassen aan de mindere sociale zekerheid zoals in Polen. We moeten mensen zekerheid geven. Die zekerheid hebben ze niet als ze gemakkelijk ontslagen kunnen worden."

Pechtold: "We hebben te maken met solidariteit tussen generaties. We moeten ook denken aan de nieuwe generatie!"

Fortes (MKB Rotterdam): "Soms is er teveel zekerheid! Een werkgever moet ruimte hebben."

Cornelissen: "Je moet geen oud tegen jong chantage gaan doen!"

Pechtold: "Het doorzetten van hervormingen is hard nodig. Daaronder valt ook het kiesrecht voor 16 jarigen. Dat zal meer solidariteit opleveren."

Cornelissen: "Er wordt een tegenstelling geschapen! Dit is de rechten van ouderen afbreken!"

Pechtold: "Er is straks 20 miljard nodig voor de AOW en nog eens 20 miljard voor de zorg. Dat is 40 miljard in anderhalve generatie!"

Cornelissen: "Nou en? Alsof 40 miljard zoveel is. Dat wordt wel ingehaald door de arbeidsproductiviteit. En Zalm heeft sowieso meevallers. Er moet gewoon meer geproduceerd worden."

Pechtold: "Dan moeten we eerst aan flexibilisering van de arbeidsmarkt denken. Anders valt er straks niet veel meer te produceren hier."

Het laatste debat ging tussen Alice Fortes en Piet Boekhoud over de vraag bij wie de verantwoordelijkheid voor het probleem van jeugdwerkloosheid ligt. In hoeverre ligt deze verantwoordelijkheid bij de werkgevers en in hoeverre bij de scholen? Uit dit debat

kwam naar voren dat partijen op dit moment niet goed samenwerken. Volgens Fortes weten docenten vaak niet wat er op de werkvloer leeft. Boekhoud had kritiek op het late moment waarop het MKB aangeeft mensen in een bepaalde sector nodig te hebben. Als ze het eerder aangeven kunnen de scholen op die vraag inspelen. Ook de gebrekkige instelling van sommige studenten en/of potentiële werknemers laat volgens Boekhoud te wensen over: "Ze denken dat ze recht hebben op 'genot, gemak en gewin'. Scholen hebben volgens hem geen schuld aan dit gedrag. De opvoeding thuis is vaak slecht. Jongeren vragen om structuur en duidelijkheid."

Het debat eindigde met enkele vragen uit de zaal en ging nog enige tijd door in het café aan de overkant. Gedurende de gehele avond bleek steeds weer dat de problematiek van jeugdwerkloosheid zeer complex is en vele beleidsterreinen raakt. Onderwijs en integratie bleken van enorm belang, maar ook het wegvallen van grenzen en de komst van werknemers uit Oost-Europa moeten worden beschouwd om de problematiek goed te kunnen doorgronden. Samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen is essentieel voor het oplossen van de problematiek. Alexander Pechtold merkte tijdens het debat al op dat integratie bovenaan de lijst van de minister van onderwijs zou moeten staan. En zo zijn er nog wel wat beleidsterreinen en instellingen te bedenken die wat meer 'over de schutting van de burens zouden mogen kijken'. Het Rotterdams Jeugdwerkloosheidsdebat heeft geprobeerd hieraan een bijdrage leveren en de problematiek onder de aandacht van mensen te brengen.

De spagaat van de AIVD

Door Alexander Inia

Op 23 mei organiseerde de werkgroep terrorisme een excursie naar de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) in Leidschendam. Wie voor het gebouw van deze instantie staat, heeft gelijk door dat dit niet zomaar een afdeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken is, zoals een bord achter een beveiligingshok, een hek en een soort slotgracht ons wil doen laten geloven.

Na een uitgebreide fouilleersessie werden we naar een ruimte geleid waar ons een algemeen filmpje over de veiligheidsdienst werd voorgeschoteld, met een opvallende nadruk op onze islamitische landgenoten.

Gedurende een powerpoint presentatie benadrukten de PR-dames, ongeveer de enige medewerkers van de AIVD die hun echte naam gebruiken, voortdurend het 'open karakter' van de AIVD richting de samenleving. De organisatie heeft meer weg van *Debiteuren Crediteuren* dan van *James Bond*, als we de voorlichters mogen geloven. In dit artikel zal ik proberen in te gaan op de vraag of die informatie eigenlijk wel klopt.

Taken

De AIVD omschrijft haar 'missie' op hun website als volgt: *'De AIVD staat voor de nationale veiligheid door tijdig dreigingen en risico's te onderkennen die niet direct zichtbaar zijn.'*

De bomaanslagen in Madrid en Londen hebben duidelijk gemaakt dat terroristen ook in Europese steden toe kunnen slaan. Een logische kerntaak van de AIVD is daarom het maken van risicoanalyses voor bijvoorbeeld tunnels, stations en overheidsgebouwen.

Naast de terrorismebestrijding, waar vrijwel alle media-aandacht naar uitgaat, is contra-spionage een andere belangrijke taak van de Nederlandse geheime dienst. In de afgelopen jaren is de spionage vanuit andere landen

toegenomen. Dit is een gevaarlijke ontwikkeling, omdat de buitenlandse bemoeienis de Nederlandse rechtsorde en het functioneren van Nederlandse samenleving in gevaar brengt. Het is opvallend dat in het jaarverslag openhartig en hoofdstukken lang gerapporteerd wordt over de status van de terrorismebestrijding en dat de rapportage van spionage-activiteiten tot één pagina beperkt blijft. Ook werden bij de excursie van de JD vragen over spionage-activiteiten in het buitenland resoluut afgekappt.

Bevoegdheden

Tijdens de presentatie werd benadrukt dat de AIVD zelf geen agenten in dienst heeft, maar dat spreekt de zin *'De AIVD signaleert, adviseert en mobiliseert anderen en reduceert zelfstandig risico's'* nogal tegen. Want hoe kan deze organisatie zelfstandig risico's reduceren zonder eigen agenten in dienst te hebben?

Een ander punt dat in de presentatie ter sprake komt, vergroot de vraagtekens die bij het verhaal van de voorlichters geplaatst kunnen worden alleen maar. In de wet is namelijk vastgelegd dat medewerkers de wet mogen overtreden als de staatsveiligheid in het geding is. Een buitengewoon ruim te interpreteren wet, die dichterbij de *'licensed to kill'* van James Bond dan bij de kantoorprocedures van *Debiteuren Crediteuren* zit.

De wet is door zijn gebrek aan definities haast te vergelijken met de gewraakte *Patriot Act* van de Verenigde Staten, die Bush en de zijnen een vrijbrief geeft om iedereen die een 'terrorist' is (wat die term inhoudt, wordt niet toegelicht) keihard aan te pakken.

De AIVD en de pers

In mei kwam de AIVD nog negatief in het nieuws toen bekend werd dat de geheime dienst journalisten van de Telegraaf had afgeluisterd. De Telegraaf werd in de daarop volgende rechtszaak in het gelijk gesteld: de journalisten horen hun werk te kunnen doen zonder dat de overheid over de schouder meekijkt.

Dergelijke overheidsbemoeienis kan het functioneren van de pers danig bemoeilijken, redeneerde de rechter. Ingewijden zullen minder snel geneigd zijn met journalisten te praten omdat de kans aanwezig is dat de informatie dan ook bij de AIVD terechtkomt.

De media hebben de taak om misstanden binnen bedrijven en ook de overheid aan te kaarten. Als deze functie door een gebrek aan betrouwbare bronnen niet uitgevoerd kan worden, heeft dat nadelige gevolgen voor de hele samenleving.

Het is zaak voor de AIVD om zorgvuldiger te handelen in dit soort gevallen en beter na te gaan wat de gevolgen van af luisterpraktijken als deze zijn voor de samenleving en de reputatie van de veiligheidsdienst zelf.

Openheid

Tot slot de belangrijkste vraag die na het bezoek aan de AIVD rees: in hoeverre is er openheid van zaken richting de burgers? De controleerbaarheid van een geheime dienst staat of valt met de openheid van zaken die aan de pers

"Per undas adversas"

Mr. L. Einthoven, het eerste hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (1949-1961), de voorloper van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), had een belangrijk devies. Hij meende dat burgers in een democratie als de onze zich niet lauw en passief moeten laten meedrijven met de geschiedenis, maar daarin actief een rol moeten spelen.

Van een bevriende deskundige op het gebied van middeleeuwse handschriften, kreeg Einthoven een oude spreuk cadeau die luidde: Levende vissen zwemmen tegen de stroom in, alleen de dooie drijven mee.

Deze spreuk is in de loop der tijd het devies van de BVD geworden en in het logo verwerkt. Zij symboliseert de instelling van de dienst: niet lauw, passief meedrijven met de golven, maar actief stroomopwaarts; het oog gericht op bedreigingen van de nationale veiligheid. Ook de AIVD heeft dit motto tot de zijne gemaakt.

gegeven wordt. In de praktijk komt het meestal neer op een chronisch gebrek aan informatie. De informatie die gegeven wordt, klopt ook nog niet eens altijd. Zo luisterde de RVD (de vroegere naam van de AIVD) tijdens de Koude Oorlog een linkse kiosk af, al ontkende de dienst dat in die tijd nadrukkelijk. Op zich logisch, want wat heeft het voor nut voor een geheime dienst om toe te geven dat iemand afgeluisterd wordt?

Het overduidelijke probleem met de door velen gewenste openheid is het feit dat de dienst niet optimaal kan functioneren als te veel van de informatie aan het grote publiek (en dus ook aan de verdachte personen) wordt prijsgegeven. Als er te veel openheid van zaken wordt gegeven, bestaat het risico dat de staatsgevaarlijke personen in Nederland de geheime dienst telkens een stap voor blijven (al gaat het wat ver om kopers van linkse tijdschriften 'staatsgevaarlijk' te noemen).

De dienst probeert door middel van jaarverslagen en een keurige website wel de schijn op te houden van toegankelijkheid en openheid. Maar wie dieper graaft, stuit toch al snel op grenzen aan deze flexibiliteit.

Is dit erg? Waarschijnlijk niet. Het functioneren van een geheime dienst is cruciaal voor een samenleving. Het is daarom onvermijdelijk dat de activiteiten van de dienst door de staatsgevaarlijke mensen, en dus ook de gewone burger onopgemerkt blijven. Bovendien: willen we eigenlijk wel weten hoeveel aanslagen er jaarlijks worden vrijdeld?

De controle dient daarom binnen de organisatie plaats te vinden, door een uitgebreid netwerk van verantwoorde personen. Zodoende kunnen excessen als het af luisteren van journalisten in de toekomst voorkomen worden, zonder dat de staatsveiligheid in het gedrang komt. ➤

Grondrechten in een multiculturele samenleving

Door Charlotte Meindersma

Zestig procent van de inwoners van Rotterdam is allochtoon, volgens een islamitisch boek moeten homo's vanaf het hoogste gebouw naar beneden gegooid worden en volgens onze grondwet hebben we het recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van godsdienst.

Heerlijk langs de Chinees als je geen zin hebt om te koken en 's nachts na liters bier nog even een Turkse pizza. Met al het positieve uit de vele culturen hebben we er echter ook een paar problemen bij gekregen. Soms vloeien er spanningen voort uit de pluriformiteit van onze samenleving. Het is daarom van belang eens te bekijken hoe dit samengaat met onze grondrechten.

Er zijn in het verleden regelmatig godsdienstig geïnspireerde uitlatingen gedaan over homoseksualiteit en de positie van de vrouw. Is dit echter discriminerend naar homo's en vrouwen toe of mag het allemaal gezegd worden vanwege onze vrijheid van meningsuiting? Gegarandeerde vrijheden worden beperkt door het discriminatieverbod, terwijl ditzelfde verbod weer minder absoluut werkt door de vele vrijheden die we kennen.

Het bleef echter nooit bij de vraag en discussie. Er zijn al verschillende rechtzaken geweest omtrent het afkeuren van homoseksualiteit. Zo stelde Tweede Kamerlid voor de RPF Van Dijke eens een homo gelijk aan een dief en fraudeur. Hij werd echter tot twee keer toe vrijgesproken (1996 en 2001). Ook imam El Moumni die in 2001 in Nova homoseksualiteit een besmettelijke ziekte noemde werd vrijgesproken.

Mogen we dan toch alles maar zeggen, doen en laten op grond van godsdienstvrijheid? Het antwoord daarop is nee. In de hele 'hoofddoekjesdiscussie' hebben verschillende scholen enkele leerlingen nog langer de toegang geweigerd als ze hun hoofddoekje zouden blijven dragen. Hierop stapte de meisjes naar de commissie gelijke behandeling, waar ze niet hun gelijk hebben kunnen halen.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook voldoende strafrechtelijke regels om in elk geval bijvoorbeeld het aanzetten tot homohaar tegen te gaan.

Een CDA normen en waarden pleidooi zou nu een logisch vervolg kunnen zijn. Is het immers niet zo dat we gewoon wat rekening met elkaar moeten houden en 'respect' zouden moeten hebben voor elkaars overtuigingen en opvattingen. Een soort: 'alles mag, zolang je er een ander maar niet mee lastig valt.' Net zoals ambtenaren wel gewoon hun hoofddoekje mogen dragen, aangezien het erom gaat dat ze het werk goed doen en de grondwet en alle overige wetten eerbiedigen.

Zo simpel is de oplossing echter kennelijk niet. Anders zouden er niet zoveel rechtzaken gevoerd hoeven worden en zou de commissie gelijke behandeling het niet zo druk hebben.

Toch is Thom de Graaf in 2004 al tot de conclusie gekomen dat de grondwet hier niet voor veranderd hoeft te worden. In onze samenleving kunnen best zoveel culturen naast elkaar leven. Het praktiseren van tolerantie, wederzijdse verdraagzaamheid en een permanente dialoog zijn dan wel essentiële voorwaarden. Een groter incasseringsvermogen is nodig, net als een actieve deelname aan het maatschappelijk debat. Daar komen dan toch de normen en waarden weer om de hoek kijken.

Een beetje uitkijken met wat je zegt en een vervelende opmerking maar gewoon even slikken. Dan komt alles goed. Zullen we werkelijk ooit zo vreedzaam met elkaar samen kunnen leven? ➤

Op stap met Ursie Lambrechts

Door Nienke Ruijs

Ideeën over de vernieuwing van het onderwijs hebben de Jonge Democraten genoeg, het politiek programma staat er vol mee. De meeste van deze ideeën zijn alleen niet bedacht in de praktijk, maar vooral op rokerige borrelavondjes met werkgroepleden. Dit maakt de kans om eens een kijkje te nemen in de keuken van een grote scholengemeenschap des te interessanter. De uitnodiging om met D66 Tweede Kamerlid Ursie Lambrechts mee te gaan op werkbezoek naar een scholengemeenschap in Venlo hebben we dan ook met veel plezier aangenomen.

Tijdens het werkbezoek hebben we te horen gekregen hoe de Scholengemeenschap in Venlo is ontstaan en op welke manier zij bezig zijn met onderwijsvernieuwing. Het meest bijzondere van de scholengemeenschap die wij hebben bezocht is dat zij het monopolie hebben op het middelbaar onderwijs in Venlo. Alle middelbare scholen vallen daar sinds een paar jaar onder één zeer ambitieus bestuur. De drie scholen die daar onder zitten, 'campussen' genoemd, hebben ieder hun eigen schoolleiding, eigen docenten en misschien voor de leerlingen en hun ouders wel het belangrijkste: een eigen gezicht. Voor kinderen in Venlo valt dus wel wat te kiezen, ondanks de monopoliepositie van de scholengemeenschap. Daar tegenover staat dat een grote scholengemeenschap vooral ten opzichte van de gemeente een stem van betekenis vormt, de schaalgrootte biedt de schoolleiding een duidelijk voordeel.

Zorgleerlingen

Naast de schaalgrootte wordt in de scholengemeenschap op veel andere gebieden aan onderwijsvernieuwing gedaan.

Een zeer interessant initiatief is de invoering van Zorg Advies Trajecten (ZAT's). Door de invoering van deze trajecten wordt op structurele basis overlegd tussen alle instanties die op één of andere manier met risicoleerlingen te maken hebben zoals Jeugdzorg, leerplichtambtenaren, schoolartsen en zelfs de politie.

Al deze instanties overleggen regelmatig over de risicoleerlingen en op welke manier zij het beste kunnen worden begeleid. De samenwerking zorgt ervoor dat de organisaties snel en op consequente wijze aan het probleem kunnen werken, zodat een leerling snel bijgestuurd kan worden voordat de situatie uit de hand loopt.

Gezien de problemen in de communicatie bij leerlingenzorg lijkt dit een ideale oplossing. De instanties worden binnen de school gehaald, waardoor de drempel voor docenten om problemen te melden waarschijnlijk kleiner wordt. Ook kan na het overleg direct op meerdere vlakken worden ingegrepen. Wanneer docenten, ouders of andere instanties zelf deze contacten moeten leggen is het veel moeilijker de passende zorg te organiseren voor de leerlingen.

Binnen de scholengemeenschap worden de Zorg Advies Trajecten als zeer positief ervaren, maar ook in de schooluitval lijken de Zorg Advies Trajecten hun vruchten af te werpen. Ook vanuit het ministerie wordt er op dit moment hard gewerkt aan het invoeren van Zorg Advies Trajecten op scholen. De bedoeling is dat in 2007 iedere school een dergelijk Zorg Advies Traject heeft.

De Zorg Advies Trajecten in Venlo zijn echter breder dan het ministerie vereist. Er zitten meer instanties in het overleg en ze komen vaker bij elkaar. Zo is in Venlo ook de politie betrokken bij de Zorg Advies Trajecten. Vooral bij leerlingen die op het verkeerde pad dreigen te komen is deze samenwerking erg belangrijk. De deelname van de politie in Venlo was alles behalve vanzelfsprekend, er was vanuit de politie bijvoorbeeld geen budget beschikbaar voor het aanwezig zijn van een medewerker bij dit soort voornamelijk op preventie gerichte overleggen.

Ook de hogere frequentie van overleg tussen de instanties, elke week in plaats van eens in de zes weken, zorgt ervoor dat de Zorg Advies Trajecten in Venlo slagvaardiger zijn dan in andere gemeenten. Omdat er korter gewacht moet worden op het volgende overleg wordt de handelingssnelheid vergroot

en kunnen leerlingen nog sneller worden bijgestuurd.

Samenwerking

Een compleet ander initiatief van de scholengemeenschap is dat één van de campussen samenwerkt met een MBO school. Deze samenwerking is zelfs zo hecht dat zij binnenkort samen in één gebouw zitten: het Technodôme. Het voordeel van deze samenwerking is dat de leerlingen al op de middelbare school in aanraking komen met de faciliteiten van een MBO school. Dure praktijkruimtes die normaal alleen op de MBO's beschikbaar zijn kunnen nu ook gebruikt worden door de VMBO leerlingen. Daarnaast zien leerlingen al op de middelbare school welke vervolgoopleidingen ze kunnen doen, waardoor de doorstroming naar deze opleidingen vanzelfsprekender wordt. De overstap tussen VMBO en MBO wordt op deze manier verkleind.

Deze vorm van samenwerking is ook te herkennen in het VMBO-plan van de Jonge Democraten. Hierin pleiten we voor meer samenwerking tussen het VMBO en MBO, zoals nu in Venlo gebeurt, maar ook voor meer flexibele leerlijnen in het VMBO en MBO. Dat laatste is niet het geval in Venlo, maar de samenwerking is in ieder geval een erg mooi begin.

Al met al hebben we een zeer leerzame dag gehad in Venlo. Het was interessant een keer te horen hoe een schoolorganisatie in elkaar kan zitten en hoe zij samenwerken met andere partijen, maar we vonden de manier waarop de scholengemeenschap bezig is met onderwijsvernieuwing vooral interessant. De ZAT's worden inmiddels ingevoerd op alle scholen, zij hebben hun effect de afgelopen jaren bewezen. Als JD'ers zijn we zijn natuurlijk zeer benieuwd naar het effect van de samenwerking tussen de VMBO en MBO school. We hopen ook binnenkort nogmaals bij een VMBO-school op bezoek te gaan, om te kijken of deze maatregel inderdaad effect heeft. ➤

Lijkt het je leuk om hiermee mee te gaan? Stuur een mailtje naar onderwijs@jongedemocraten.nl en we houden je op de hoogte!

D66 blaast tweede kabinet Balkenende op

Door Politiek Secretaris **Hugo van Haastert**

Donderdag 29 juni was het zover; de moeizame verstandhouding tussen D66, CDA en VVD werd verbroken. Na een nachtelijk debat dat negen uur duurde zei fractievoorzitter Lousewies van der Laan het vertrouwen op in Minister Verdonk van Vreemdelingenzaken en Integratie. Later die dag trokken de fractie en de bewindslieden van D66 de steun terug en kwam het gehele kabinet Balkenende II ten val.

De val van het kabinet was het gevolg van het debat over de nationaliteit van Ayaan Hirsi Ali. Uit de reportage van Zembla van 11 mei bleek dat Ayaan Hirsi Ali had gelogen bij haar asiel-aanvraag in 1992. Dit was geen geheim, want ook in 2002 had Ayaan Hirsi Ali al toegegeven dat ze had gelogen bij haar asielaanvraag tijdens het programma Barend en van Dorp. Minister Verdonk kwam vervolgens tot de conclusie dat Ayaan Hirsi Ali nooit de Nederlandse nationaliteit had verworven. In een spoeddebat van 16 mei valt de gehele Tweede Kamer over het overhaaste besluit van Verdonk heen. De Minister moet van het parlement ruimte zoeken om Ayaan Hirsi Ali alsnog de Nederlandse nationaliteit te laten behouden.

Toch Nederlandse

Verdonk maakt vervolgens op 27 juni bekend dat Hirsi Ali toch Nederlandse is. Ze mag haar naam volgens het Somalisch familierecht gewoon hanteren en daarmee heeft ze niet gelogen. Ayaan Hirsi Ali erkent in een verklaring dat ze Verdonk op het verkeerde been heeft gezet en Verdonk op haar beurt verwijt Hirsi Ali dat ze de onduidelijkheid rondom haar nationaliteit aan zichzelf te wijten heeft. Een spoeddebat, dat woensdagavond 28 juni begint, mondt uiteindelijk de volgende ochtend uit in een politieke crisis wanneer Lousewies van der Laan het vertrouwen in Minister Verdonk opzegt. Als het kabinet vervolgens besluit dat

Verdonk mag aanblijven trekt de D66-fractie haar steun in aan het kabinet.

Casus belli

Lousewies van der Laan had twee hoofdredenen om het vertrouwen in Minister Verdonk op te zeggen. Allereerst was de minister onzorgvuldig geweest. De hele affaire was te vermijden geweest als Verdonk zorgvuldiger te werk was gegaan. Het had ons land internationaal veel gezichtsverlies bespaard. Verdonk had keer op keer gezegd dat alles grondig was uitgezocht en dat ze niet anders kon beslissen; dat bleek allemaal niet waar. Verdonk was niet bereid haar fouten toe te geven. Sterker nog, ze had Hirsi Ali gevraagd de schuld op zich te nemen om het gezicht van Verdonk te redden. Zo veel is wel gebleken uit de *slip of the tongue* van premier Balkenende. Die zei dat Verdonk moest kunnen leven met de verklaring. Die verklaring was de tweede reden om het vertrouwen op te zeggen. Dat kon de fractie niet voor zijn rekening nemen.

Niet het kabinet, maar de minister

De fractie was niet uit op het vallen van het kabinet. Het waren CDA en VVD die Verdonk boven het voortbestaan van Balkenende II plaatsten. D66 was niet meer bereid verantwoorde-

lijkheid te dragen voor het beleid van Minister Verdonk. Al eerder hadden de Jonge Democraten D66 opgeroepen het vertrouwen in Verdonk op te zeggen. Dit naar aanleiding van grove fouten die waren gemaakt bij het terugsturen van vluchtelingen naar Congo en Syrië. Toen was gevoelige informatie over vluchtelingen – in strijd met internationale verdragen – doorgespeeld aan de regeringen van de landen van herkomst. Maar een JD-motie met die strekking werd op het D66-congres in Zutphen eerder dit jaar niet aangenomen. Wel zei de fractie toe dat Verdonk extra scherp in de gaten zou worden gehouden en Pechtold sprak van het 'three strikes out' principe. Aan die beloften is nu door fractie en bewindspersonen gehoor gegeven.

Wie breekt, betaalt?

Na het ten val brengen van het kabinet wordt over en weer de schuld gelegd. De verkiezingsstrijd is daarmee in alle hevigheid al vier maanden voor de verkiezingen losgebarsten. Alexander Pechtold kan als nieuw verkozen lijsttrekker en zonder ministerspost in alle vrijheid D66 profileren. De kiezer zal moeten worden uitgelegd waarom D66 wel de economische, maar niet het vreemdelingenbeleid van dit kabinet onderschrijft. Dat biedt voor een links-liberale partij kansen. Als die ruimte wordt aangegrepen dan kan de daadkrachtige actie van Van der Laan wellicht een breuk vormen met het recente verleden. De periode dat D66 verkiezingen verloor en als ongeloofwaardig werd gezien kan dan hopelijk worden omgebogen in herstel. ➤

Verdonk erin?

D66 eruit!

Sportweekend 2006, op de vlucht voor muggen

Door **Charlotte Meindersma**

De weersvoorspellingen waren goed, de locatie was prima en de organisatie was geregeld. De locatie was Marina Muiderzand. Een camping in Almere, vlakbij het water. Een uitstekende plek, zo vonden ook de INCO en het Introteam die daar op vrijdagavond vergaderden. Een grote legertent was uitvalsbasis waar de muziekinstallatie en de grote koelkast vol met drank konden staan. Na de vergadering was het tijd om te genieten van het weer, een heerlijk koel drankje en echte zomerse muziek. Het echte vakantiegevoel.

De muggen dachten daar precies hetzelfde over. Met honderden streken ze neer op ons grasveld. Citronellakaarsen werden aangestoken en volle flesjes anti-muggenspul die door enkele personen mee waren genomen waren binnen mum van tijd leeg.

Het mocht de pret niet drukken. Met een biertje in de hand werd besloten een kampvuur aan te steken: de muggen zouden we wel even uitroken,

geen probleem!

De muggen leken echter op de citronellakaarsen af te komen en van de rook raakten ze ook al niet onder de indruk. Reden voor mensen om maar eens een wandeling te maken.

Over de camping naar het strand of over de dijk met uitzicht over het water en de moderne Nederlandse windmolen. Het in beweging blijven leek de beste optie.

Zo ontstonden er ook prachtige potjes nachtvoetbal en spelletjes frisbee. Het niets kunnen zien waardoor het spel wat langzaam ging leek niet te deren.

Op zaterdagmorgen was het tijd voor een heerlijke wandeling. Over de camping, tien meter door het bos en over de dijk. Een ideale warming-up voor het beachvolleybal later die dag. Nog even langs de campingwinkel voor een krant en een pet en terug naar de basis voor een lunch.

Die petten waren wel nodig ook, want het was warm. Iedereen nam daarom ook een flesje water mee naar het strand: tijd voor beachvolleybal.

Een behoorlijke mengeling van mensen leverde de volgende teams op: Landelijk Bestuur (LB), Zuid (combinatie van afdelingen uit Zuid-Holland), E.O.i.o. en Utrecht-Amsterdam (ofwel DomDam). Belangrijke en spannende voorrondes werden gespeeld. Prachtige smashes van Zuid die het net in gingen en blocks van Thijs Brandenburg die het LB meer punten opleverde. In de pauzes was het tijd voor een duik in

© Jeroen Schelhaas

het water. Nou ja, een duik... Vijftig meter buiten het veilige speelwater kon er pas echt gezwommen worden.

Door het warme weer, het water dat riep en misschien ook wel vanwege de teleurstelling van het verlies besloten E.O.i.o en Zuid de wedstrijd om de poedelprijs maar te laten voor wat deze was en door te gaan naar de echte finale. Het zou een spannende finale moeten worden. Mensen langs de kant kregen het vermoeden dat er drie sets gespeeld werden, maar niets was minder waar. Met niet al te veel moeite heeft het LB overwonnen. Een LB dat dit najaar helemaal niet eens meer bestaat. Aan het nieuwe LB dus de opdracht een volgend sportweekend, of op zijn minst een beachvolleybaltoernooi, te organiseren.

Het beachvolleybal toernooi was dan wel afgelopen, we waren pas halverwege het weekend. Er stond ons die avond nog een heerlijke barbecue te wachten met uiteraard vooral veel

© Ton Monasso

vlees, heerlijke salades, brood en sausjes.

De energie was ook nog lang niet op. Tijdens het wachten op de barbecue renden mensen elkaar achterna met waterpistolen en soms zelfs met hele emmers vol water.

Ook het spelletje voetbal mocht weer niet ontbreken. Er was die avond echter niet alleen voetbal op ons eigen grasveldje, maar ook op tv. Enkele mensen gingen dus naar het cafeetje aan het water om naar het WK te kijken en te juichen voor Europa.

Later die avond werd het weer tijd voor het kampvuur, een leuk muziekje en een goed gesprek of fijne discussie. Politiek mag tenslotte niet ontbreken op een JD weekeinde.

Laat naar bed en vroeg weer op. We zouden tenslotte nog gaan zeilen. Spullen pakken, tenten weer uit elkaar halen en op naar Almere-Haven dus. Daar lagen de Leleyvlets, ook wel grote

roeiboten met een zeil erop genoemd. Lekker het water op en proberen een windvlaagje te pakken te krijgen om nog vooruit te komen. Een extra keer smeren met zonnebrandcrème was geen overbodige luxe tijdens het dobberen op het water. Terug naar de Lange Jan (een grote motorboot) voor een boterham en om wat water bij te vullen. De technieken van het 'bommetje' werden er uitgebreid besproken en gedemonstreerd. Velen doken nog even het water in voor wat verkoeling, wat geen overbodige luxe was. Rond een uur of drie begon het al wat meer te waaien en was iedereen wel blij met 'koers nivea'. Heerlijk in de zon met een beetje snelheid. Al heeft dat niet al te lang mogen duren. Om vier uur moesten we terug in de haven zijn om de boten af te tuigen en onze spullen op te halen. Tijd voor het afscheid van een heerlijk weekendje weg. ➤

Kans gemist? Kom naar het introweekend!

© Ton Monasso

© Ton Monasso

Groener dan Paars?

Door Jeroen Schelhaas

Met nog een jaar voor Balkenende-II zou het een mooi moment geweest zijn voor een terugblik op wat D66 bereikt heeft in die drie jaar. Nu dat jaartje Balkenende-II spontaan weggevallen is, is het des te interessanter om de rekening op te maken. Aan media-aandacht was geen gebrek, de publieke omroep zond zelfs een compleet congres live uit. Wat heeft D66 echt bereikt?

Onderwijs

Balkenende-II had het goed voor met het onderwijs. Geen enkel ander kabinet zou zoveel extra geld voor onderwijs uittrekken als deze coalitie van CDA, VVD en D66. Het extra geld werd helaas niet efficiënt besteed. Vooral de plannen omtrent het hoger onderwijs waren gebrekkig. Wel veel geld extra, maar grote veranderingen in het onderwijs bleven uit.

Bestuurlijke vernieuwing

Op het vlak van bestuurlijke vernieuwing is, naast het eerste (en laatste?) nationale referendum, weinig bereikt. Het was wel onderwerp van vele discussies in de Tweede en Eerste Kamer, op internetfora en op straat. Discussies over bijvoorbeeld de gekozen burgemeester en het verlagen van de stemgerechtigde leeftijd naar 16 jaar. Het enige wat wellicht is bereikt op dit gebied is het verlagen van de voorkeursdrempel naar 12,5%.

Maar heeft D66 ook een andere belangrijke doelstelling gerealiseerd? Is Balkenende-II groener dan Paars?

Milieubeleid

Tussen die acht jaar Paars en drie jaar Balkenende-II zit slechts een jaartje, maar deze kabinetten verschillen in bepaalde opzichten veel van elkaar. Economisch opschillend, maar ook lijkt de noodzaak tot verduurzamen groter te zijn. Oud-premiers toeren door het land om de jonge generatie te overtuigen van de noodzaak van duurzaamheid. Maar met ideeën of oplossingen komen ze nauwelijks. Zou het alleen een manier zijn om een schuldgevoel kwijt te raken, of hebben ze echt spontoan het licht gezien?

Tijdens Paars trok de economie aan, de werkgelegenheid groeide, met zelfs krapte op de arbeidsmarkt als gevolg. Voor het eerst in jaren kromp de staatsschuld. Aan financiële middelen voor groen kon het niet liggen.

Tijdens het eerste kabinet van Balke-

nende stakte de economie. De aandacht ging om die reden voornamelijk naar integratie en werkgelegenheid. Milieu was het ondergeschoven kindje. In die 86 dagen werd niet veel bereikt, en al helemaal niet op milieugebied.

De opvolger, het tweede kabinet van Balkenende, was minder rechts dan het eerste. Maar ook dit centrumrechtse kabinet werd had geen milieuvriendelijk imago. Dat was ook niet iets wat

Jan Pronk, minister van milieu onder Paars-II

Balkenende duidelijk wou maken; er werd geen moeite gedaan om de groene zijde van het kabinet te promoten. Maar toch was er beduidend meer aandacht voor het milieu, voornamelijk door pragmatisch te zoeken naar oplossingen. Maar hoe groen was dit kabinet feitelijk?

Het Kyoto-protocol

Het is al decennia lang duidelijk: fossiele brandstoffen zijn eindig. Er is een maximale capaciteit van oliewinning en de uitstoot van broeikasgassen als CO₂ versterken het broeikaseffect. Het is de laatste jaren duidelijker geworden door rapporten, maar ook tijdens het kabinet-Kok was het al bekend. Tussen 1992 en 1997 werd het Kyoto-protocol opgesteld. Met de ratificatie van het verdrag door Rusland trad het verdrag in 2005 eindelijk in werking. Zonder

Australië en zonder de Verenigde Staten. Het protocol werd onderschreven door 163 landen die verantwoordelijk zijn voor 55% van de uitstoot van broeikasgassen. De Paarse kabinetten zaten midden in de totstandkoming van het Kyoto protocol.

De Nederlandse regering hoefde zich niet in te spannen voor de totstandkoming van het protocol. Misschien had juist wat meer invloed gezorgd dat Kyoto echt gewicht kreeg en dat ook de Verenigde Staten het zou ratificeren. Met een democraat (Clinton) aan het roer was dat veel eerder te bereiken dan met de conservatieve Bush.

Het doel van Kyoto: een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen met 6% ten opzichte van het niveau in 1990. Tijdens het opstellen van het verdrag betekende dat voor Nederland een reductie van 8%. Door de groei van uitstoot in de jaren 90, dankzij de economische groei tijdens Paars, is er nu echter een reductie van 32% nodig ten opzichte van het 2005, het jaar dat Kyoto in werking trad.

Het kabinet Balkenende-II had volgens het regeerakkoord als doel het nakomen van de Kyoto-afspraken op de meest kostenefficiënte wijze. Dit bleek vooral een zoeken te zijn naar een pragmatische oplossing van milieuproblemen. Veel van deze besluiten lijken niet direct groen; zoals het afschaffen van offshore windenergiesubsidies, het langer openhouden van de kerncentrale Borssele en de gasboringen in de Waddenzee.

Boren in de Waddenzee

In 1993 begon de discussie over het wel of niet boren in de Waddenzee. Oliemaatschappijen die dachten recht te hebben op winning van het aardgas onder de Waddenzee en milieuorganisaties die zich zorgen maakten over de status van de Wadden als natuurgebied. In de acht jaar Paars is er veel discussie over geweest. Vooral intern, premier Kok als voorstander van de boringen vanwege de werkgelegenheid die hij zag en minister Pronk (milieu) als tegenstander. Het resultaat was uiteindelijk veel discussie, maar geen kabinetsbesluit.

Na diverse rapporten kwam het kabinet Balkenende-II wel met een antwoord. Er zou vrijwel geen schade aan het wad veroorzaakt worden bij borin-

gen vanaf het vasteland. En er waren grotere bedreigingen voor het Wad. Vooral de kokkelvisserij, die bij het "vissen" en passant de gehele zeebodem omploegt, is uitermate destructief. Door met de opbrengsten van het waddengas de kokkelvisserij uit te kopen wordt het Wad de facto er alleen maar beter op.

De sluiting van Borssele

Vergelijkbaar is het vraagstuk 'sluiting Borssele'. Ook Kok kon hier geen besluit over nemen. Bij Balkenende-II ging het echter ook niet erg gemakkelijk. In het regeerakkoord stond het duidelijk: 'De kerncentrale Borssele zal worden gesloten wanneer de technische ontwerplevensduur (uiterlijk 2013) geëindigd is.' Ook volgens de verkiezingsprogramma's was een meerderheid voor sluiting van Borssele.

Door de ramp in Tsjernobyl is er veel weerstand tegen kernenergie gekomen. Begrijpelijk, maar niet terecht. Fossiele centrales zorgen er, alleen al door de vervuiling van bijvoorbeeld fijnstof, voor dat veel mensen jaren eerder overlijden. Om maar te zwijgen over de rol van fossiele centrales in de klimaatverandering.

De centrale uit 1973 heeft in de jaren negentig een modernisering ondergaan, voornamelijk om de veiligheid te verbeteren. Hierdoor is Borssele een van de veiligste kerncentrales, waar tijdens de verwerking geen broeikasgassen vrij komen.

Energie produceren in een kerncentrale is erg goedkoop. De grootste kosten zitten in de bouw en afbraak van de centrale, en de winst zal daardoor ook tijdens de productietijd behaald worden. Dan is het vreemd om een veilige en schone centrale vroegtijdig te sluiten.

Borssele twintig jaar eerder sluiten zou door die grote winstmarge tijdens de productie van kernenergie een grote financiële strop zijn.

Het was dus ook niet zo verwonderlijk dat de eigenaren van de centrale dreigden met een schadeloosstelling bij sluiting. Een centrale sluiten, die een van de schonere energiebronnen in Nederland is en er ook nog een groot bedrag als schadevergoeding voor moeten betalen is niet direct een pragmatische oplossing. Het kabinet koos wel voor het pragmatisch antwoord: Borssele open houden tot 2033, en het geld niet als schadeloosstelling naar de eigenaar van Borssele maar investeren in duurzame innovatie.

Subsidiestop?

Afschaffing van subsidies op offshore windenergie leek het groene beleid van het kabinet- Balkenende niet erg te onderstrepen. Deze subsidies maakten wel goed duidelijk waarom subsidies niet werken.

Er werd een subsidie aangeboden voor offshore windparken (Windmolens enkele kilometers in zee). Hierop kwamen 52 aanvragen binnen. Twee projecten vonden wel doorgang, maar duidelijk was dat de subsidie voor voldoende financiële zekerheid zorgde om een rendabel en winstgevend offshore windpark op te zetten.

Daar ligt het nadeel: of een subsidie is te laag, en er zal tot geen of nauwelijks aanvragen op de subsidie leiden, of de subsidie is juist te hoog en een vloedgolf aan aanvragen zal volgen. Terwijl subsidies juist bedoeld zijn om een product voor de toekomst renda-

Pieter van Geel, staatssecretaris van (o.a.) milieu onder Balkenende-II

bel op de markt te krijgen door verlaging van de productiekosten.

Dit krijg je niet door een subsidie aan te bieden, onafhankelijk van wat de markt je aanbiedt. Maar door een product te vragen met bepaalde eisen en bekijken welk bedrijf dat voor de laagst mogelijke overheidssteun kan realiseren. Hierdoor ontstaat een zekerheid voor bedrijven, die voor een bepaalde periode een product kan leveren waardoor de productie efficiënter en goedkoper kan. Als overheid heb je zekerheid over wat je krijgt, en vooral hoeveel het je kost. Concessies voor duurzame energieprojecten zijn helaas nog niet op de markt gezet.

Mobiliteitsmaatregelen

Ook op het mobiliteitsvlak zijn er vele knopen doorgehakt. De onrendabele

Zuiderzeelijn zal er niet komen, terwijl er meer aandacht is gekomen om files te verminderen. Vooral door de fijnstof-regelgeving van de EU, die Nederland verplicht stelde iets tegen de luchtvervuiling te doen om bouwprojecten doorgang te kunnen geven. Het kabinet komt met plannen om diverse knelpunten aan te pakken, A4, A6-A9 en A1. Maar ook een besluit voor kilometerheffing werd aangenomen, terwijl Paars enkel met diverse onuitgevoerde plannen kwam. Wel heeft Paars besloten om een HSL-lijn dwars door het groene hart aan te leggen.

Tijdens Balkenende-II ging de VVD uiteindelijk toch akkoord met een kilometerheffing met differentiatie naar plaats, tijd en vervuiling. Roetfilters werden verplicht.

Belasting op vliegverkeer

Er zijn echter nog veel dingen waar grote verbetering nodig is en waar zowel Balkenende als Kok kansen hebben laten liggen. Bijvoorbeeld het vliegverkeer. Nog steeds is deze markt vrij van enige vorm van belasting. Geen belasting of accijns op kerosine en geen BTW op vliegtickets. Dat terwijl vliegverkeer schadelijker is dan alle andere vervoersmiddelen. Er is dan niet direct een goed alternatief voor lange afstandvluchten, maar zeker wel voor de vluchten binnen Europa, het merendeel van de vluchten vanaf Schiphol. Er is tijdens Balkenende-II wel ingezet op een belasting. Een belasting van 1 euro zal op elk ticket binnen de EU geheven kunnen worden en voor vluchten tussen Duitsland en Nederland zal belasting geheven worden. Nog lang niet voldoende om de HSL echt te kunnen laten concurreren met het vliegtuig, maar zie het als een stap in de juiste richting.

The long road ahead...

Een vervolg op de Kyoto protocol, dat in 2012 zal aflopen, is ook niet besproken. Ook de transitie naar een duurzame energieproductie heeft nog een lange weg te gaan.

Waar tijdens Paars twee ideologieën botsten in zowat elk debat, koos Balkenende-II bij milieuproblemen voor een pragmatische oplossing. Dat heeft zijn vruchten afgeworpen, maar er is nog genoeg te bereiken voor het volgende kabinet. ➤

Ook geïnteresseerd in milieuproblematiek? Zoek je liever oplossingen dan problemen? Kom dan de CPZ werkgroep Milieu versterken. Mail naar milieu@jongedemocraten.nl

Bogotá en Medellín: 2 steden, 2 culturen

Door Jeroen Mimpfen

Sinds 4 juni hebben de Jonge Democraten een afdeling Colombia. Voor vijf maanden zijn in totaal dertien Jonge Democraten in verschillende teams in Colombia aanwezig om samen met een lokale partnerorganisatie te werken aan versterking van politieke jongerenparticipatie. Niet alleen de organisatie van onze Colombiaanse vrienden willen we versterken, ook minder ontwikkelde jongeren in scholen en jeugdcentra willen we bereiken door middel van lezingen en workshops. De uitwisseling van ervaringen en ideeën zullen hierbij continu centraal staan. Op dit moment is het project in volle gang en zijn de eerste workshops al georganiseerd, zowel in Bogotá als Medellín. In dit artikel vind je een korte schets van de situatie in het land, onze partnerorganisatie, en een vergelijking van de twee grootste steden van het land, Bogotá en Medellín.

De Colombiaanse situatie

Colombia is een land van extremen. In alle aspecten van het land komen deze tot uitdrukking: in de overweldigende natuur van Amazone en Andes, in de grootschalige ongelijkheid in welvaart in het land, in de zeer aanwezige passie bij het volk, en uiteraard ook in de problematische veiligheidssituatie van guerrilla's en paramilitairen.

Dit alles laat zich ook zien in de politiek van Colombia. De polarisatie in de maatschappij heeft jarenlang geleid tot een machtsovereenkomst, het zogenaamde Frente Nacional, tussen de twee grote partijen in Colombia, de conservatieven en de liberalen. In eerste instantie bedoeld om de spanningen in de maatschappij te sussen en politieke macht te verdelen, is deze overeenkomst in de loop van de tijd uitgekleeft tot niet veel meer dan een cultuur van corruptie en cliëntelisme.

Inmiddels is er weer meer ruimte voor diversiteit en proberen andere partijen een gedeelte van de macht te verkrijgen.

Op dit moment is president Álvaro Uribe net verkozen om nog een tweede termijn aan zijn veiligheidsbeleid van onder andere demobilisatie van paramilitairen en guerrilla's te wijden. In zijn populistische en enigszins eenzijdige aanpak van voornamelijk de gevolgen van het conflict, lijken structurele zaken als armoede en onderwijs een minder belangrijke plaats in te nemen.

Ook zijn relatie met de Verenigde Staten (VS) en het Plan Colombia ter bestrijding van drugsproductie en -handel zijn zeer controversieel, en zijn er veel geluiden die juist nadruk leggen op een Plan USA om de problematiek aan de gebruikerskant aan te pakken. Hoewel gelimiteerd bezit en gebruik

van harddrugs in Colombia al gelegaliseerd zijn, wordt ook al jaren gepleit voor een algemene legalisering van de sector. Zolang de relatie met de VS in stand blijft, lijkt dit niet tot een van de mogelijke oplossingen te behoren.

De Colombiaanse politiek is niet alleen een land van conflict, corruptie, cliëntelisme, en populisme, ook de bijzondere relatie met de VS geeft dit land een gecompliceerde politieke context om te werken aan effectieve oplossingen en jongerenparticipatie.

Onze partnerorganisatie

Dit is echter wel het doel van onze partnerorganisatie, de Unión Colombiana de Jóvenes Demócratas (UCJD), een organisatie van ongeveer 200 leden welke actief is in vijf regio's van Colombia: Bogotá, Antioquia, Tolima, Cauca, en Boyacá. Jongeren de kans bieden en stimuleren om meer bezig te zijn met politiek is voor UCJD essentieel in Colombia, waar onverschilligheid en gebrek aan vertrouwen en informatie de dienst uitmaken. Door middel van

politieke discussie proberen ze jongeren meer te betrekken bij de politiek.

De Jonge Democraten proberen hier actief aan bij te dragen door onze ervaringen met bijvoorbeeld cursussen en campagnes te delen om de organisatie hiermee nog sterker te maken. De organisatie is nog niet zo oud als de JD, en zijn daarom nog veel bezig met de interne organisatie. Daarnaast heeft UCJD duidelijk een erg internationaal karakter en willen ze graag met andere organisaties samenwerken.

De ideologie van UCJD lijkt erg op die van de JD: de leden een sociaal-liberaal karakter met veel aandacht voor zaken als democratie, onderwijs, en armoedebestrijding. Uiteraard zijn een aantal zaken hier nog moeilijker bespreekbaar of minder aan de orde, zoals legalisering van abortus of dierenwelzijn. Toch lijkt UCJD ook op deze fronten vooruitstrevender dan de rest van de maatschappij.

Op dit moment woedt er echter een behoorlijke ideologiediscussie binnen UCJD en lijkt er op verschillende dimensies van het liberalisme een ideologische breuk op te treden. Het is het doel van UCJD om hier in de loop van dit jaar meer duidelijkheid in te krijgen, en de JD neemt hier een actieve rol in door bijvoorbeeld ideologiewerkshops aan te bieden en een intern onderzoek te verrichten.

Bogotá versus Medellín

Het verschil in ideologie komt in het bijzonder tot uitdrukking tussen de verschillende regio's. In de eerste drie weken van het project zijn zowel Bogotá als Medellín (de hoofdstad van Antioquia) uitvoerig onder de loep genomen.

Het project heeft als uitvalsbasis Bogotá, de gigantische metropool van acht miljoen inwoners en de vele marginale buitenwijken. Deze stad wordt gekenmerkt door grote reisafstanden, files en een supersnelle busverbinding. Maar ook door armoede, immigratie vanaf het platteland en vele arme straatverkopers. De stad is echter ook een stad met het meest liberale en vooruitstrevende karakter van Colombia. Zo wordt de stad gesierd door een waar homofestival, een linkse regering en een geweldig uitgaanscentrum, de beruchte Zona Rosa.

Medellín aan de andere kant is meer traditioneel en conservatief, althans politiek gezien. In het straatleven is daar namelijk niet altijd veel van te

merken: een nieuwe metrolijn, schaars geklede vrouwen, en een bijna Caribische atmosfeer sieren deze stad. Zelfs de armere marginale buitenwijken reflecteren een bijzonder gepassioneerd en positief ingestelde bevolking.

In deze twee verschillende omgevingen vormen de UCJD-afdelingen Bogotá en Antioquia zich een ideologische positie. In de hoofdstad Bogotá wordt een centrale positie ingenomen in het sociaal-economische spectrum, en wordt internationaal gezien de rechten van de mens centraal gezet. In Medellín, daarentegen, lijkt een iets linksere sociaal-economische positie ingenomen te worden welke zich ook reflecteert op het internationale niveau. In plaats van de bescherming van de rechten van de mens wordt een belangrijke plaats toegekend aan de soevereiniteit van de natiestaat.

Uit een onvrede met het unilateraal optreden van de Verenigde Staten en minder afkeer van meer links georiënteerde regeringen, is een gevoel van het belang van nationale soevereiniteit gegroeid, welke in Bogotá minder aanwezig lijkt te zijn. Deze discussie, welke een weergave is van de discussie binnen de gehele vereniging, komt onder meer tot uitdrukking in de houding ten opzichte van de internationale politiek jegens Venezuela en Cuba en leiden geregeld tot felle discussies. De JD wil een constructieve rol in de discussie vervullen door een actieve maar toch neutrale positie in te nemen.

Onze missie

De aanwezigheid van de Jonge Democraten in Colombia is een feit. Van juni tot november houden dertien JD'ers zich hier bezig met jongerenparticipatie, in de breedste zin van het woord. Van ideologische discussies binnen UCJD tot en met het praten met minder kansrijke jongeren in jeugdcentra. Jongerenparticipatie is belangrijk in een land wat geteisterd wordt door armoede, onverschilligheid en wantrouwen en wat bovendien nog vele malen meer uit geeft aan het bestrijden van guerrilla's en paramilitairen dan aan de verbetering van het onderwijsstelsel. Het internationaal uitwisselen van ervaringen kan niet alleen vaardigheden en kennis bevorderen, maar ook nog eens een impuls geven aan de bestrijding van onverschilligheid. Gedurende deze vijf maanden is dit de missie van de Jonge Democraten in Colombia.

Volg de Colombiaanse avonturen van de Jonge Democraten elke dag via onze weblog op www.colombia.jongedemocraten.nl. Hier vind je ook meer informatie over het gehele project.

Word actief, word een goede burger!

Een artikel over burgerschap, het maatschappelijk middenveld en democratie

Door Anja de Vries

Tik 'burgerschap' in op Google en talrijke websites kunnen gevonden worden over modern burgerschap, goed burgerschap, of over hoe actief burgerschap bevorderd kan worden in het middelbaar onderwijs. Er is zelfs eerder dit jaar een stichting 'Actief Burgerschap' opgezet onder leiding van Evelien Tonkers, voormalig Tweede Kamerlid voor Groenlinks. Zij is vorig jaar augustus aangesteld als bijzonder Hoogleraar Actief Burgerschap aan de Universiteit van Amsterdam.

Het lijkt erop dat iedere burger 'goed' moet worden of 'actief', dat er een discussie is losgebarsten over hoe dit bereikt kan worden. De regering kan niet alleen van Nederland een betere samenleving maken, ook burgers moeten naar vermogen en draagkracht bijdragen. Hierbij komt de beleidsterm 'eigen verantwoordelijkheid' om de hoek kijken. 'Verantwoordelijkheid' kan gekoppeld worden aan het communitaristische gedachtegoed van het CDA en 'eigen' aan het liberale gedachtegoed van de VVD en D66. Samen vormen zij een regering dus samen vormen zij 'eigen verantwoordelijkheid'.

Burgers moeten meer verantwoordelijkheid dragen voor de publieke zaak. Zij moeten meer een beroep doen op elkaar en minder op collectieve voorzieningen. Dit moet leiden tot een toename van de sociale cohesie en minder financiële druk op de verzorgingsstaat veroorzaken.

Dat de overheid inzet op het bevorderen van eigen verantwoordelijkheid, maar daarnaast ook de uitkomsten probeert te beheersen stuit echter op een aantal dilemma's. De staat moet aan de ene kant terugtreden om meer ruimte voor verantwoordelijke burgers te realiseren. Aan de andere kant moet de staat sterker en strenger worden, om zodanig 'onverantwoordelijk' gedrag van diezelfde burger binnen de perken te houden. Ook wil de staat de burger actief stimuleren om verantwoordelijkheden op zich te nemen. De overheid geeft de burger meer eigen verantwoordelijkheid, maar dan wel stuur- en uitkomstgericht. Deze tegenstrijdigheden hebben volgens de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (2006) te maken met de beperkte opvatting van eigen verantwoordelijkheid; dat burgerschap vooral een zaak is van consumentistisch kiezen.

Goed, actief, verantwoord, volwaardig of substantieel burgerschap, het betekent dat de overheid graag meer burgers ziet die participeren in het maatschappelijk middenveld. Burgers moeten zichzelf meer gaan zien als burens, medewerkers en individuen bereid tot het nemen van verantwoordelijkheid. Niet alleen voor persoonlijke zaken, maar ook voor publieke zaken. Paul Dekker (2004) geeft aan in zijn artikel 'De civil society als terrein en taak', dat het idee heerst dat politieke participatie en verenigingsleven versterkt moeten worden om consumen-tisme en individualisme in te dammen. Na de absolutistische vorst, de autoritaire bureaucraat en de homo economicus wordt nu de geprivatiseerde burger gezien als een uitdaging en bedreiging voor het maatschappelijk middenveld. Maar hoe zit het dan met dat de regering met haar hervormings-ideologie een verschuiving van het huidige middenveld beoogt: de vakbonden, de Sociaal Economische Raad en onderwijsorganisaties naar de bedrijven als primaire gemeenschappen van burgers?

Sociaal kapitaal kan beschouwd worden als een belangrijke opbrengst die van activiteiten en verbanden in het maatschappelijk middenveld verwacht kunnen worden (Dekker, 2002). Sociaal kapitaal in relatie tot het maatschappelijk middenveld verwijst naar het vermogen en de geneigdheid tot samenwerking. Wanneer burgers meer beschikken over sociaal kapitaal zal dit waarschijnlijk leiden tot minder aanspraak op collectieve voorzieningen. Om vanuit ideologisch of financieel standpunt meer 'eigen verantwoordelijkheid' te wensen van burgers, veronderstelt ook een wens naar meer sociaal kapitaal op individueel niveau. Dit betekent dat mensen zich meer zullen moeten bevinden in netwerken, willen

zij beschikken over meer sociaal kapitaal. Er zijn ook burgers die niet de mogelijkheid of de vaardigheden hebben om over voldoende sociaal kapitaal te beschikken. De vraag is of de overheid voldoende faciliterend optreedt voor deze burgers.

Naast sociaal kapitaal is publieke opinievorming ook een belangrijke opbrengst van het maatschappelijk middenveld. Het gaat daarbij zowel om maatschappelijke en politieke discussies en machtsvorming richting overheidsbeleid als ook om minder doelgerichte publieke reflectie op collectieve waarden en maatschappelijke problemen. Maatschappelijke organisaties worden meer dienstverlenende instellingen en 'face-to-face' organisaties maken plaats voor 'mailing list' organisaties. In een grootschalige mediademocratie is dat voor de publieke opinievorming geen slechte zaak, maar voor gewone leden is er wel minder gelegenheid om politieke vaardigheden eigen te maken en te oefenen en samenwerkingsrelaties te ontwikkelen (Dekker et al., 2003).

Participatie in het maatschappelijk middenveld kan bijdragen aan meer sociale cohesie en een meer democratisch gehalte van een samenleving. Echter participeren kan ook minder gewenste uitkomsten hebben. De ondersteunende waarden hoeven geenszins te passen in een democratische samenleving. Bijvoorbeeld het Spanje van Franco kende een sterk verenigingsleven dat een waardestructuur ondersteunde die haaks stond op een democratische samenleving. De juiste waarden dienen reeds aanwezig te zijn en dan nog zullen het vooral verenigingen zijn die mensen met een hoog opleidingsniveau en relatief homogene waardestructuren samenbrengen, die een versterkende en ondersteunende invloed uitoefenen op waardepatronen. Het verenigingsleven kan inderdaad een leerschool zijn van de democratie, maar dat is niet ongenueanceerd waar (Van Liedekerke, 2000). ➤

De Voorzittershamer

Door Reinout de Vries

We hebben een lijsttrekker. Alexander Pechtold mag de kar voor D66 gaan trekken bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer. En die Kamerverkiezingen komen toch wat eerder dan verwacht.

Op de laatste Kamerdag voor de zomer, de dag waarop traditioneel niks gebeurt dan een leuke barbecue voor alle Kamerleden, viel namelijk het kabinet. Minister Verdonk weigerde op te stappen, en dat was reden voor D66 om het vertrouwen in het hele kabinet op te zeggen.

Daadkracht.

Toen ik op 13 mei samen met veel andere JD'ers een motie indiende op het D66-Congres om het vertrouwen in Verdonk op te zeggen, zeiden veel mensen tegen mij dat dat het einde van het kabinet zou zijn. Ik zei dat me dat inderdaad niet zou verbazen, maar dat politiek wat mij betreft niet alleen gaat om een kabinet in stand te houden. Je moet er ook voor zorgen dat je jezelf nog recht in de spiegel kunt aankijken. En dat kan D66 nu weer, Verdonk is te ver gegaan.

Samen uit, samen thuis. Vlak na een van de langste Kamerdébatten in de geschiedenis sprak interim-fractie-leider van de VVD deze woorden. Hij bleek gelijk te hebben. Dit kabinet is er niet van gediend om individuele leden weg te laten sturen door de Tweede Kamer. Van de mensen die vertrokken lag alleen Annette Nijls licht onder druk van het kabinet, toen ze een stomme uitspraak deed over haar 'baas', Maria van der Hoeven. De ministers die vertrokken, Jaap de Hoop Scheffer en Thom de Graaf, kregen respectievelijk een andere baan en waren erg teleurgesteld toen de gekozen burgemeester niet doorging.

Als het kabinet nu voor een keer had besloten om alleen Rita Verdonk weg te sturen, was er geen enkel probleem geweest. Er had iemand anders de plek van haar ingenomen en het kabinet had de hervormingsagenda kunnen afmaken die ze zo belangrijk vond. Nu kan dat niet, hetgeen ook te wijten is aan het gebrekkige leiderschap van Balkenende. Zo af en toe moet je ministers offeren om vertrouwen te houden. Vraag dat maar aan Bush en Blair.

Maar goed, we krijgen verkiezingen en daar moet D66 zich met volle kracht op richten. De partij staat op twee zetels in de peilingen en we moeten een duidelijk profiel krijgen, waar we echt die brede sociaal-liberale partij zijn, die we moeten zijn. Een partij die over alles een mening heeft die verder kijkt dan alleen vandaag of morgen, maar die goed is voor de toekomst van Nederland. Een partij die

daarom de hypotheekrenteaftrek wil afbouwen, die niet alleen kijkt naar het vreemdelingenbeleid om de toestroom van asielzoekers te verminderen en die duidelijk kiest voor milieu, zonder de economie veel te schaden en kiest voor economie, zonder het milieu te veel te schaden.

Maar ook internationaal gezien is D66 onmisbaar. Zonder D66 was het eurosceptisme in de regering alleen maar veel groter geweest, en had Nederland pas echt een modderfiguur in Europa en ver daarbuiten geslagen. D66 is de meest internationaal georiënteerde partij in ons parlement en die boodschap moet in deze conservatieve tijden extra krachtig worden uitgedragen.

Een jongerenorganisatie van zo'n internationale partij laat dat internationale aspect maar al te graag zien in haar activiteiten. Zo zitten er op dit moment dertien Jonge Democraten verspreid over een periode van een half jaar lang in Colombia, om daar trainingen te geven en politieke jongerenparticipatie te bevorderen. Daarnaast reist de JD op dit moment scholen en festivals af om Europa bij jongeren onder de aandacht te brengen. Geen politieke jongerenorganisatie is zo internationaal bezig, en zo laten we maar weer zien waar onze roots liggen.

Alexander Pechtold is tot nu toe vooral bezig geweest met lokaal bestuur. Hij zal Europa en de rest van de wereld ongetwijfeld belangrijk vinden, maar hij zal zich er nog wel op moeten profileren. Het is namelijk één van de kernpunten van D66, en dat zal in deze campagne nog verder over het voetlicht gebracht moeten worden. Met name nu is dit van belang, want waar we in Nederland zaken als euthanasie, het homohuwelijk en abortus al gelegaliseerd hebben, is dit in veel buitenland nog lang niet het geval. En met name in Europa mag hiervoor wel een strijd gevoerd worden.

Het profiel van D66 moet dus duidelijk naar voren komen, maar iets dat wat mij betreft wel even achterwege mag blijven is de gekozen burgemeester, het referendum, en al van dat soort zaken. Gelukkig richt Pechtold zich in zijn baan als minister voor Bestuurlijke Vernieuwing ook vooral op de Andere Overheid en op het democratischer organiseren van scholen en universiteiten. Dat zijn tenminste zaken waar mensen echt iets aan hebben, en die echt problemen kunnen oplossen.

Als Pechtold de weg die hij heeft ingeslagen doorzet en D66 in de volle breedte neerzet zullen kiezers dat belonen. Pechtold gaf zelf al aan dat hij met uitgestrekte armen tussen links en rechts door kan lopen; nu moet hij die verschillen met een aantal aansprekende thema's uit gaan leggen aan de kiezer. Want er is volop ruimte in Nederland voor een sterke sociaal-liberale partij. Om die ruimte op te eisen in het parlement moet D66 hard aan de slag de komende maanden. Pechtold heeft kansen genoeg en met onze steun moeten deze verkiezingen het herstel gaan inluiden van D66. Aan de Jonge Democraten zal het niet liggen.

Wat? Ben jij nog nooit naar een JD introweekend geweest? Je weet niet wat je mist!

Professionele trainingen...

Uitdagende workshops...

Spetterende debatten...

Haute Cuisine...

Fileer een kamerlid...

...en kans op je eigen bordesfoto!

Een JD introweekend is dé manier om op een ontspannen manier kennis te maken met de JD. Ben je pas lid, of denk je er over om lid te gaan worden? Kom dan ook!

Je eerstvolgende kans is het weekend van 29 september tot 1 oktober. Schrijf je nu in via de website, of mail naar organisatie@jongedemocraten.nl

**Jonge
Democraten**

www.jongedemocraten.nl

"Alle leden van D66
hechten aan die bestuur-
lijke vernieuwing, dus er is
geen richtingenstrijd."

DEMO

**HERFST
2006**

**Jonge
Democraten**

Interview met Alexander Pechtold
Sophie in 't Veld over 'de Grondwet'
Eerste internationale JD zomerkamp
Bio-industrie, voor of tegen?
Oost-West: Verkiezingen in Berlijn
JD'ers kandidaat voor de Kamer
Jonge Democraten in Colombia

Redactioneel

Door **Alexander Inia**

Op internet hadden we het al aangekondigd: in dit nummer zou een interview met D66-lijsttrekker Alexander Pechtold verschijnen. Pechtold heeft een reputatie opgebouwd als iemand die heel open en eerlijk is in interviews, dus ik was erg benieuwd of hij ook tegenover de DEMO zo openhartig zou zijn.

Wat dat betreft overtrof hij alle verwachtingen. Ik denk niet dat er veel politici zijn die zo eerlijk vertellen hoe de partij er in hun ogen voorstaat. Eerlijkheid is een eigenschap die in principe erg toegejuicht zou moeten worden. Het is een prima manier om zetels te winnen in deze tijden waarin de burgers politici wantrouwen.

Helaas moest ik na het interview wel concluderen dat ik het voor een belangrijk deel oneens ben met zijn verhaal over D66 in de campagneperiode. Ik schrok vooral van Pechtolds berusting in de slechte positie van D66. Zijn argument 'D66 speelt geen rol aan de onderhandelingstafel en dus stemmen de

mensen niet op ons vanwege onze hypotheekrente- of onderwijsstandpunten' is in mijn ogen veel te negatief. Met meer strijdvastheid zouden meer zetels kunnen worden behaald.

Een tweede punt wat ik hier wil aanhalen is het feit dat hij 'de kloof tussen politiek en media zo groot mogelijk wil maken'. In deze tijden waarin het succes van partijen staat of valt met de hoeveelheid media-aandacht een onbegrijpelijke uitspraak.

Het hele, zeer lezenswaardige interview kun je elders in dit nummer lezen.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik dit, hoe paradoxaal het ook mag lijken, schrijf uit liefde voor de partij. De Jonge Democraten hebben binnen D66 nou eenmaal de 'gatekeeper-functie'. We moeten kritisch zijn, hoewel dat soms met pijn in het hart is. Hoe vervelend die kritische geluiden ook zijn voor D66 in de verkiezingstijd, het is cruciaal voor een goed functioneren dat ze luisteren naar deze kritiek. Als een partij zich afsluit voor kritiek van de eigen leden, zijn we immers wel heel ver van huis.

Met vriendelijke groet,
Alexander Inia

Colofon

22^e Jaargang – nummer 4
herfst 2006

DEMO is een uitgave van de **Jonge Democraten**, onafhankelijke politieke jongerenorganisatie sinds 1984.

Oplage: 1.500 exemplaren

DEMO redactie:

Hoofdredacteur: Alexander Inia
Adjunct-hoofdredacteur: Olaf Prinsen
Redactie: Charlotte Meindersma,
Hugo van Haastert, Michiel Kellner,
Peter Fijbes

demo@jongedemocraten.nl

Deadline DEMO 5:

30 november 2006

Bijdrages in deze DEMO van:

Erik Veldman, Esther de Wit, Frouke Hoekstra, Jeroen Mimpfen, Pieter Meuwissen, Reinout de Vries, Salima Belhaj en Sophie in 't Veld

Foto voorpagina:

© Steven Rieder

Achterpagina:

© Michiel Kellner

Landelijk Bestuur JD

Postbus 660, 2501 CR Den Haag
fax: 070 – 364 19 17
info@jongedemocraten.nl
www.jongedemocraten.nl

Drukkerij Uleman

Goudstraat 6, 2718 RC Zoetermeer
tel: 079 – 361 40 26
info@drukkerijuleman.nl
www.drukkerijuleman.nl

Stel de regels, maar begin bij jezelf

Door **Olaf Prinsen**

In mijn huis gelden bepaalde regels. Zo wil ik graag dat het een beetje netjes gehouden wordt. Gebruikte glazen moeten naar de keuken, vieze kleren in de wasmand en schoenen moeten niet door de kamer slingeren. Er is één persoon in mijn huis die soms moeite heeft met deze regels. De weinige momenten van irritatie tussen mijn vriendin en mij gaan dan ook hierover, naast mijn soms wat al te langdradige gelul over politiek wat met de verkiezingen in zicht nog erger is dan gewoonlijk.

Wat ook erger wordt nu de datum van 22 november nadert is de roep om hervorming van onze verzorgingsstaat. Alle voorstellen om de verzorgingsstaat uit te kleden hangen samen met de wens om de verzorgingsstaat te laten voortbestaan; het lijkt een contradictio in terminis maar het is echt zo. De euforie die onze grootouders voelden

na het einde van de Tweede Wereldoorlog zette zich om in een voortplantingsdrift. Langer en meer werken dus, zegt elke politicus, want de grijze golf moet worden opgevangen.

Een ander geluid in de aanloop naar de verkiezingen is die van politici die besluiten te stoppen. Met een verbazingwekkende nonchalance zetten politici een punt achter hun jarenlange carrière, terwijl het er bijna op leek dat ze aan de blauwe stoelen zaten vastgekleefd. Bovendien hebben ze vaak nog geeneens uitzicht op een andere baan. In deze tijd van de door hun voorgestelde versoeringen van ons sociale stelsel moet je daarvoor wel lef hebben... of toch niet?

Wachtgeld, een simpel woord waardoor de beslissing een stuk makkelijker wordt. Waar gewone mensen die (on)gewild werkloos worden op allerlei

manieren steeds meer gedwongen worden om weer te gaan werken, hebben politici voor zichzelf een oud privilege in stand gehouden. Voor hen geen sollicitatieplicht, geen versoeringen in hun uitkering na het (vrijwillig) verlies van hun baan, maar gewoon een zeer riant uitkering, voor degenen van boven de 50 zelfs tot aan hun pensioen.

Niet zo lang geleden vroeg ik aan mijn vriendin waarom ze haar troep niet opruimt. Ze antwoordde door dezelfde vraag aan mij voor te leggen en door eraan toe te voegen: "waarom moet ik het wel doen, als jij het ook niet doet?" Ze heeft gelijk, je kunt onmogelijk aan anderen regels opleggen zonder dat ze ook voor jou gelden. Doe je dit wel, dan leidt dit tot irritaties. Ruimte om mijn boodschap uit te leggen is er niet meer, maar ik denk mijn punt helder is. Of niet, politici? ➤

Niet Bush, maar angst regeert de wereld

Door Peter Fijbes

Een verloren koffertje staat op een perron op Utrecht Centraal. Reizigers lopen er in een boog omheen en kijken nog eens om. Verdacht. Ironisch genoeg galmt er tegelijkertijd een omroepbericht (in vier talen) over de sporen. Of niemand zijn bagage onbeheerd wil achterlaten.

Verloren bagage belandde vijf jaar geleden nog netjes bij de gevonden voorwerpenbalie. Tijden zijn veranderd. Alleenstaande koffertjes op zoek naar hun eigenaar worden nu met de allergrootste voorzichtigheid behandeld. En staan in ieder geval garant voor een onheilspellende sfeer, ongeacht of het gaat om een straathoek in New York of het station van Zaltbommel.

De gebeurtenissen op die zwarte dinsdagmorgen hebben het leven van vele mensen veranderd. Niet alleen de Twin Towers gingen neer, maar ook het optimisme over internationale instanties als de VN, de hoop dat het Westen nooit meer in een oorlog op eigen bodem verwikkeld zou raken en de verwachting dat een lange periode van rust zou aanbreken, nu de VS de enige wereldmacht zijn.

Dat alles veranderde in een split second: het moment dat het tweede vliegtuig zich in de zuidelijke toren van het WTC boorde. Het moment waarop iedereen zich realiseerde dat de VS werd aangevallen. Vanaf die seconde veranderde hoop in angst en die regeert ons sindsdien.

De angst, het terrorisme wint. Het beleid van de VS speelt het terrorisme in de kaart en wakkert het fundamentalisme aan. Bush deed precies wat Bin Laden in 1995 al voorspeld had, zegt Martin Scheuer, oud CIA agent, in Vrij Nederland. 'We zouden een land met een islamitische regering vernietigen, we zouden ten strijde trekken tegen de vijanden van Israël en we zouden zoveel mogelijk islamitische olie proberen te bemachtigen, geen wonder dat we in de ogen van veel moslims in oorlog zijn met de Islam.'

Om aanslagen en burgerslachtoffers te voorkomen, wordt er in de 'War on Terror' gericht op het uitschakelen van terroristen, over het algemeen door ze dood te schieten. 'Het is het bittere

resultaat van een drift die op de loer ligt als angst in de hoofden van mensen sluimert: de drang naar repressie', schrijft psycholoog Werner de Gruyter in magazine Contrast. Deze repressie wakkert de angst voor aanslagen paradoxaal genoeg extra aan. 'Meer politie, strengere bewaking op stations of oproepen tot alertheid zijn voor velen namelijk een bevestiging van een nog steeds bestaande dreiging', aldus De Gruyter. Kortom, de dreiging neemt dan misschien wel af, maar dat betekent nog niet dat we daarmee van onze angst verlost raken.

De manier waarop westerse regeringen maandelijks opscheppen over de aanslagen die ze hebben weten te voorkomen helpt de angst ook niet weg te nemen. Met bombastische slogans drukken ze de bevolking op het hart dat het heel erg gevaarlijk is, dat het niet de vraag is of er een nieuwe aanslag wordt gepleegd, maar wanneer. Deze dodelijke mix van beleid dat terrorisme aanwakkert, angstvergrotende stoerdoenerij van regeringen en de ingrepen in de privé-sfeer van burgers zorgen ervoor dat, vijf jaar na elf september, de angst deel is geworden van het dagelijks leven. 'Wat ons bedreigt is niet de terrorist, maar de angst die hij veroorzaakt. En concreter, de politicus die daarop inspeelt', volgens de Gruyter. En cynisch genoeg zijn er meer doden gevallen in het bevechten van terroristen dan bij terroristische aanslagen.

Voorlopig gaat de 'War on Terror' onverminderd door. Gevangen tussen de roep om aanpak van terreurdaden en de manier waarop dit terroristen versterkt. Dat is onze positie, vijf jaar na elfen. Waar zullen we over vijf jaar staan? Een pijnloze terugweg is er niet. Dat stelt René Gude, filosoof en directeur van de Internationale school voor Wijsbegeerte in de Trouw van 9 september. 'Wat we werkelijk te vrezen hebben zijn de schanddaden van de sterken tegen de zwakkeren, die na een triomf onvermijdelijk zijn. We moeten radicaal van wraakneming op vrede-stichting overgaan. Dan zullen we overwinnen. Doen we dat niet, dan verveelt de vrijheid ons blijkbaar. We zullen verliezen.'

Alexander Pechtold: "Het gesomber moet over zijn"

Door Alexander Inia en Hugo van Haastert

Aan de vooravond van het 40 jarig jubileum congres spraken wij met Alexander Pechtold. De lijsttrekker voor de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november aanstaande staat voor een lastige taak. Tot nu toe geven de peilingen geen aanleiding voor optimisme.

Eerder dit jaar vonden de lijsttrekkerverkiezingen plaats. Daarin werd jij neergezet als de kandidaat van de democratiseringspartij D66 en Lousewies als de kandidaat van het brede, sociaal-liberale D66. Herken je jezelf in dat beeld?

Nee, ik herken me daar niet in. Het lijkt wel alsof een oude tegenstelling alsmat terugkomt en alsof D66 uit twee stromingen bestaat. De stroming die zich vooral op de bestuurlijke vernieuwing richt en de stroming die juist wat anders wil. Alle leden van D66 hechten aan die bestuurlijke vernieuwing, dus er is geen richtingenstrijd.

Maar democratische vernieuwing is ook veel breder. Wij zijn tegen de regentencultuur in het algemeen. Het gaat om hoe je naar de overheid en macht aankijkt. Dat zit bij D66'ers in de genen. Dat betreft niet alleen de democratie, maar ook hoe macht ligt in scholen, bij pensioenfondsen en in ziekenhuizen. Dat is heel wat anders dan je brede sociaal-liberale opvattingen over onderwijs, de fileproblematiek, de vergrijzing en de oorlog in Irak. Het zou onzinnig zijn om te zeggen dat we dat eerste overboord zouden moeten zetten. Want dat is nou net datgene waar we uniek in zijn.

De JD is geen groot voorstander van de nadruk op bestuurlijke vernieuwing. Zo zijn we heel terughoudend over het inzetten van referenda.

Ik vind het wat angstig van de Jonge Democraten. Het is gewoon bang zijn om geafficheerd te worden met zaken die niet populair zijn. Als je kijkt naar de verkiezingsprogramma's dan zie je dat we op de andere punten niet onderscheidend zijn. Dat is een van de redenen waarom we zo laag staan in de peilingen. Wij hebben geen herkenbaar sociaal-economisch profiel want we zitten altijd redelijk in het midden. We trekken een half miljard meer uit voor onderwijs dan andere partijen, maar hebben nog onvoldoende het profiel van een echte onderwijspartij met de daarbij behorende visie. Ons maatschappijbeeld is daarentegen wel

herkenbaar en uniek. Kijk maar naar de verharding in het maatschappelijk debat. Hoe er wordt gesproken over integratie; dat maakt ons wel onderscheidend. Democratie is dus breder. Lousewies heeft er veel aan gedaan om het te verenigen. Ik merk dat de Jonge Democraten wat bangig zijn en het liever niet over de gekozen burgemeester hebben.

De JD is soms redelijk kritisch over D66. Zijn er dingen bij de JD die je anders zou willen zien?

Ik vind de JD bangig in wat ze op het Rotterdams congres hebben uitgesproken. De JD heeft daarmee bijgedragen aan een tweedeling die er niet is en dat vind ik onhandig. Ik beschouw de JD juist als intern. Je moet die tweedeling niet aanwakkeren maar het voordeel

van die twee zaken proberen te combineren. Niemand heeft mij over de gekozen burgemeester gehoord. Het referendum daarentegen is van groot belang. Er dreigt nu eindelijk een meerderheid te komen en dan moet je doorpakken. Maar het is de vraag of je een minderheidsstandpunt lang vast durft te houden in de verwachting dat het je een keer gaat lukken. Of ben je bang na die eerste klap op je neus en trek je je terug. Dat laatste merk ik na Balkenende II; mensen hebben het er liever niet meer over. Maar dan kunnen we net zo goed stoppen want dan zijn we niet meer onderscheidend.

Maar onderwijs is toch een herkenbaar D66-speerpunt? Daar is fors in geïnvesteerd.

We zijn als partij te gemakzuchtig geweest met onderwijs. We hebben ons profiel op dat terrein niet inhoudelijk ingevuld. Dat was ook lastig omdat we de bijbehorende kabinetsposten hebben overgelaten aan CDA en VVD. Als wij echt de onderwijspartij willen zijn dan zullen we dat ook veel meer inhoudelijk moeten uitwerken en claimen en dat is wat mij betreft de volgende jaren aan de orde. Het is veel te gemakkelijk om te zeggen dat onderwijs nu van ons is omdat een paar jaar geleden niemand daar aandacht voor had. Hetzelfde dreigt te gebeuren met het milieu. Wij vonden dat we daarvan waren, maar ondertussen hebben anderen het van ons weggekaapt en overgenomen. Het enige waar we nog uniek in zijn is hoe je met de maatschappij omgaat. Hoe je die transparant weet te houden. En dat is nou net datgene waarvan de Jonge Democraten zeggen dat we het los moeten laten. Daarmee zou je het laatste unieke speerpunt kwijtraken.

Er is inderdaad weinig visie ontwikkeld op het gebied van onderwijs en milieu. Maar mensen blijven D66 daarin wel degelijk onderscheidend vinden. En er is meer onderscheidend vermogen, bijvoorbeeld als je lef toont om de huizenmarkt te hervormen.

Dat is prima, maar er zijn nu drie grote partijen die ongeveer het spectrum wel afdekken en het overgrote deel van de zetels wegpakken. Dus die ruimte zit er niet. Denk je nou echt dat wij een spannender idee hebben over de hui-

© Steven Riedler

zenmarkt dan alle andere partijen die inmiddels stuk voor stuk groter zijn dan wij? Kijk naar de plannen van de andere partijen en je ziet dat we daarop niet heel erg onderscheidend zijn. Waar we uniek in kunnen zijn is datgene waar we ooit voor opgericht zijn. En daarnaast zijn er heel veel zaken die we natuurlijk goed moeten neerzetten. Het brede sociaal-liberale profiel had gekund toen we met 24 en 14 zetels in de Tweede Kamer zaten. Dat is niet gebeurd en nu staan we op twee zetels in de peilingen. En niemand is geïnteresseerd in een heel spannend hypotheekrenteaftrekidee van D66 want we zijn daarin geen factor. We zijn simpelweg te klein om ons op zaken als de hypotheekrenteaftrek te profileren.

Maar dat geldt dan toch voor alles?

Dat geldt voor heel veel zaken. Alleen in datgene waar een deel van ons kiezerspubliek vindt dat naast de hypotheekrenteaftrek, de fileproblematiek en de vergrijzing ook aandacht besteed moet worden aan de constante vernieuwing van de democratie en juist daar ook zorgen dat mensen zelf meer invloed krijgen op die problemen. Daar zijn wij wel uniek; dat is nog steeds die niche van waaruit we ons bestaansrecht neer moet zetten.

Waar gaan volgens jou de verkiezingen over. Wat zijn de drie belangrijkste dingen waar de kiezer zijn afweging op gaat maken?

Dè kiezer bestaat natuurlijk niet. Maar een groot deel van de kiezers stemt op portemonnee en op veiligheid. Ik denk dat de thema's AOW en hypotheekrenteaftrek al een beetje over de top zijn. Maar er kan een wending komen, net zoals het bij de raadsverkiezingen opeens over de voedselbanken ging. Daarom moet D66 zichzelf blijven in haar verhaal. Onderwijs is natuurlijk een belangrijk punt, maar we hebben de hete adem van anderen in onze nek als we dat niet onderscheidend blijven brengen. Verharding is ook zo'n kwestie. Je kunt het doortrekken naar hoe de politiek functioneert, naar het integratiedebat, de maatschappij en de internationale betrekkingen.

Het CDA positioneert zich in de campagne nu als betrouwbare partij die alles bij het oude wil houden. Moet D66 niet tegenwicht bieden door zich als hervormingspartij te profileren?

Zeker, en dat laten we ook niet na. Maar al zouden we met de huidige zes

zetels dat proberen, het is lastig om je ermee te profileren. En mensen kiezen een partij als de onze niet vanwege dat soort onderscheidende dingen, want ze weten dat we niet beslissend zijn als we aan de onderhandelingstafel zitten. We zijn niet alleen in de peilingen heel klein, maar ook de huidige fractie is heel klein. Al die mensen die roepen dat meeregeren een fout was vraag ik om de film eens terug te draaien en te bedenken wat er was gebeurd als we het niet hadden gedaan. In de oppositie met Bos, Marijnissen, Halsema en Rouvoet waren we de zevende politieke stroming van Nederland geweest en ik ben benieuwd of het ons dan anders was vergaan. Onze omvang maakt dat we niet bepalend zijn op dat thema.

***“ze weten dat we niet
beslissend zijn als
we aan de onderhan-
delingstafel zitten”***

Maar uit die bescheiden opstelling spreekt niet veel ambitie.

Het is een realistische opstelling, waaruit je kunt opmaken waar we ons wél op willen richten. Wij hebben te weinig aandacht besteed aan de mensen die ik nu tegenkom en die zeggen 'eigenlijk stem ik vaak met mijn portemonnee of met mijn gevoelens over veiligheid. Maar: één keer in de zoveel tijd, maar ook vroeger, had ik een ideaal'. Dat zat niet alleen in het materiële, maar ook in de vorm waarin de kiezer aankeek tegen Den Haag. En daarvoor stemden ze op D66. Echt niet omdat de partij onderscheidend zou zijn op het gebied van de hypotheekrenteaftrek of de belastingen. We hebben goede standpunten en op de onderhandelingstafel kunnen we die inbrengen, maar de kans dat we op die gebieden iets voor elkaar krijgen is zeer beperkt. De kans dat we twee miljard voor onderwijs hebben weten te realiseren, is min of

meer toeval geweest. Dat was omdat we heel hard nodig waren.

Denk je dat de media veel aandacht zal besteden aan D66?

Ik denk dat de media weinig aandacht aan D66 zullen besteden. Heel weinig... We kunnen aandacht genereren door creatief te zijn. We hadden niet op een slechter moment uit het kabinet kunnen vallen, al sta ik daar nog steeds achter. We hebben onszelf echt helemaal, nadat we eerst alle bliksem hadden aangetrokken, in een hoek geplaatst waar je niet meer kunt laten zien dat je de zaken inmiddels op orde hebt.

Vind je dat de media teveel anti-D66 berichten?

Dat interesseert me niet, dat is aan de media. Ik heb ooit gezegd dat ik hard werk aan het dichten van de kloof tussen burgers en politiek en dat ik de kloof tussen de media en de politiek zo groot mogelijk wil maken. De media kijken amper naar D66 om want wij zijn geen factor. Dus moet je scoren op slimme, herkenbare dingen. Dus herkenbaar zijn op de zaken waar men ons van oudsher van kent.

Nog een laatste boodschap aan de Jonge Democraten?

Het terugkijken en de vraag waar het misgegaan is moeten achter ons liggen. Nog belangrijker is dat het gesomber nu over moet zijn. En dat het realisme een beetje terug moet komen. Het is natuurlijk hartstikke leuk om op te willen vallen en onderscheidend te willen zijn op belangrijke punten, maar het realisme moet er komen dat het beter is om de mensen die vroeger op je stemden met de bekende thema's weer terug te winnen.

'Scheidsrechttertje, wat doe je nu...!?!?!'

Verslag van de eerste 'International Week' van de JD

Door Alexander Inia

In sommige weken leer je meer dan in een heel levensjaar. Hoe vaak kom je er in een week achter dat Finnen een zelfmoord-gen hebben en Roemeense jongens er op staan dat ze drie keer in de week kleren mogen shoppen? Je komt er achter op een International Week van de Jonge Democraten.

Minority Report

Van 4 tot en met 11 augustus organiseerden de Jonge Democraten voor het eerst een International Week, met het thema 'Minority Report'. De locatie was Zeist, op een steenworp afstand van de sportvelden van de KNVB. Voor de week werden jongeren uit Slowakije, Roemenië, Estland en Finland uitgenodigd. Met deze verschillende nationaliteiten werd gedurende de week gediscussieerd over de minderhedenproblematiek binnen de Europese Unie.

Nog nauwelijks bekomen van de reis werden onze gasten door overenthousiaste JD'ers richting Oud-Hollandsche spelletjes gedirigeerd. Ondanks de vermoeidheid van de meeste mensen werden klassiekers als stoelendans, koekhapen en spijkerpoepen goed gewaardeerd.

Gay Pride

De tweede dag was ingepland voor een bezoek aan de Gay Pride in Amsterdam. De JD en D66 hadden samen voor het eerst een eigen boot, waardoor de helft van de deelnemers een unieke kans kreeg om dit vermaarde evenement 'echt' mee te maken.

Niet alle deelnemers grepen deze kans. De Roemenen vroegen onderge-

tekende naar een rondleiding langs de culturele parels van onze hoofdstad: het Sexmuseum en de Wallen. De Wallen waren toch wat anders dan de keurig gereguleerde straten die de Roemenen verwachtten, met louche types die in gebrekkig Engels vertelden dat het gevaarlijk was om foto's te nemen. Na een shopping spree van de Roemenen volgde de hereniging met de enthousiaste maar vermoeide bemanning van de JD-boot.

Serieuze zaken, zoals Palinka

Zondagochtend was het voor het eerst tijd voor de serieuzere onderdelen van het programma. Al vrij vroeg volgden algemene groepsdiscussies over het onderwerp 'minderheden in Europa'. 's Middags kwamen er mensen van het Colombia-project om dit project toe te lichten voor een groep geïnteresseerde toehoorders.

Na het avondeten was het weer tijd voor ontspanning. Het was ditmaal aan de Roemenen om hun cultuur te promoten, waar ze op een alcoholische manier bijzonder goed in slaagden. Met name de lokale sterke drank 'Palinka' (60-80% alcohol) zorgde voor veel feestvreugde bij het multiculturele gezelschap.

'It might sound like a cliché...'

Veel tijd om te herstellen van dit bacchanaal was er niet, want de ochtend erna kwam een indrukwekkende delegatie van de Amerikaanse ambassade om het Amerikaanse minderhedenbeleid toe te lichten. Wat begon als een interessant betoog, verzandde al snel in een typisch Amerikaans reclamepraatje. Nadat de delegatie voor de vijfde maal een zin begon met 'It might sound like a cliché, but...' begonnen vele ogen langzaam dicht te vallen, met af en toe iemand die door een onderbewuste beleefdheid opschrok uit zijn remslaap.

's Middags was ingepland om Utrecht te verkennen en uiteraard een mooie gelegenheid voor de Roemenen om weer even de Nederlandse merkledingvoorraden te decimeren. Na een gezamenlijk diner en een debatavond kon de helft van de deelnemers ook nog even het Utrechtse nachtleven in, de rest ging naar huis voor een goede nacht slaap.

Nederland-Roemenië: 1-1

Het was alweer dinsdagochtend en dus de hoogste tijd om het politieke gedeelte van de week weer bij de hoorns te vatten. De voor het grootste gedeelte uitgeslapen deelnemers gingen in werkgroepjes aan de gang om de oplossingen voor de minderhedenproblematiek te bespreken.

Halverwege de middag werd de JD-sumomat uitgerold en was het tijd voor een toernooi sumoworstelen. Een Nederlands voetbalteam had, versterkt

met een geweldig spelende Finse voetbalster, eerder die week de Roemenen op voetbalgebied vernederd en de Oost-Europeanen zinden op wraak. Die kwam er: een voor een werden de Nederlandse deelnemers uit het toernooi geknikkerd. De finale werd uiteindelijk niet gewonnen door de Roemenen. Volgens de woedende Roemenen door toedoen van dubieuze beslissingen van Jeroen 'Ivanov' Adema, die een Est liet triomferen.

Limbodansende melting pot

De woensdagochtend was gereserveerd voor een spel waaruit de macht van de media op het gebied van beeldvorming betreffende de minderheden moest blijken. 's Middags volgden brainstormsessies over de rechten van minderheden wat betreft het volgen van opleidingen. Na het eenvoudige doch voedzame diner maakte de groep zich op voor een tweede nacht in Utrecht.

Omdat het woensdagavond was, konden de gasten een stuk meer van het Utrechtse uitgaansleven zien dan eerder die week. Het multiculturele gezelschap veranderde naarmate de alcohol meer vloeide steeds meer in een limbodansende melting pot. Hulde voor Tjeerd en Thomas, die tot diep in de nacht opbleven om de feestvierders veilig terug in Zeist te brengen.

Laatste dag

En toen brak de laatste volledige dag alweer aan... Na het bekend maken van het politieke statement van de week werden de deelnemers in de winkelstraat van Zeist gedropt om inkopen te doen voor het eindfeest van de week. Met name de plaatselijke Albert Heijn, maar ook de feestwinkel en – surprise, surprise – de McGregorwinkel deden zeer goede zaken.

Het eindfeest was een gezellige ben-de omdat alles, onder meer Palinka en heel veel bier, op moest. Een uitgelaten gezelschap feestte tot laat in de kampeerboerderij, slapen kon immers wel in het vliegtuig.

Wraak?

De dag erna verlieten de groepen één voor één het kampement. De Roemenen bleken daarbij ook het enige exemplaar van het politieke statement met zich mee te hebben genomen. Een lage wraakactie? Misschien, maar wij Nederlanders weten maar al te goed hoe het voelt om benadeeld te worden door een abominabele scheids. ➤

Wie is Salima Belhaj?

Ik denk dat anderen mij zien als een kleine, pittige opdonder die af en toe flink bijdehand kan zijn! Mijn persoonlijke quote is *"Goede politiek bedrijven is in het hart onbevreesd idealist blijven en tegelijkertijd durven politiek realist te zijn!"* Ik ben geboren op 18 oktober 1978 in Harderwijk, waarna ik na dertien jaar verhuisd ben naar Noord Holland en uiteindelijk ben ik in Rotterdam neergestreken. In de Maasstad ben ik afgestudeerd in de HBO opleiding Personeel en Arbeid (International Human Resource Management).

Ik werk nu al ongeveer zes jaar en mijn huidige werkgever is het Museum Boijmans Van Beuningen. Daar ben ik werkzaam als coördinator Personeel en Organisatie.

JD en D66

Op 1 januari 2000 ben ik lid geworden van D66, omdat de beginselen van D66 mij heel erg aanspreken. Zij stelt de mens en zijn ontwikkeling centraal: vrij, betrokken, gelijkwaardig en mondig. Ik word al gauw actief in de afdeling Rotterdam, als commissielid Poli-

Salima Belhaj

Op 22 november zijn er weer verkiezingen, en dit keer staan er ook JD'ers op de D66-kieslijst. Hier het verhaal van nummer 10: voormalig Landelijk Secretaris Politiek Salima Belhaj.

tiel verkiezingsprogramma, campagne-teamlid en als secretaris van het D66 bestuur Rotterdam.

In 2003 werd ik actief voor de JD en heb ik de afdeling Rotterdam helpen oprichten. Vervolgens werd ik in 2004 verkozen tot Landelijke Bestuurslid als Secretaris Politiek. Tijdens deze periode heb ik me met name hard gemaakt voor het aanpakken van de aankomende vergrijzing en was ik verantwoordelijk voor het oprichten van het JD Filosofieplatform. Op dit moment ben ik steunfractielid van de D66 gemeenteraadsfractie in Rotterdam. Ik stond bij de raadsverkiezingen van eerder dit jaar op de lijst voor de Rotterdamse gemeenteraad op plaats 3 voor D66.

Waarom wil je voor D66 de Tweede Kamer in?

Mijn optimisme en geloof in D66 zijn de afgelopen jaren niet minder geworden ondanks de moeilijke tijden. Immers, ik kies niet voor berusting maar voor strijd, om D66 de plek te geven die het verdient in het politieke spectrum van Nederland. Ik heb een aantal persoonlijke speerpunten. Allereerst wil ik de solidariteit waarborgen, ook voor de toekomstige generaties. De creatieve en de cultuursector zijn een waardig en belangrijk aspect voor onze maatschappij. En in de economie en de integratie wil ik energie steken, omdat ik vind dat we in Nederland nog maar net zijn begonnen met het ontwikkelen van een volwassen emancipatievisie hierop. Minder armoede in de wereld, een toegankelijke overheid, goed onderwijs en uiteraard behoud van groen zijn tot slot onderwerpen die me ook aan het hart gaan.

Waar mogen we je op afrekenen?

Met name op het feit dat ik wil waarborgen dat de vergrijzde samenleving onze generatie niet de kop gaat kosten. En verder al het overige wat ik doe en pretendeer te zijn.

Bezoek ook de website: www.salimabelhaj.nl

De Berlijnse muur viel, Oost – West is blijven bestaan

Door **Olaf Prinsen**

Uit eten gaan in Berlijn is een feest. Overal in de stad zijn talloze eethuizen met alle denkbare soorten keukens. Voor een liefhebber van Indiaas eten is het feest nog groter. Niet alleen is vooral die keuken enorm goed vertegenwoordigd in de hoofdstad van herenigd Duitsland, ook kan je een goede curry al voor een euro of vijf krijgen. Tenminste, in Oost-Berlijn. Ondanks dat de muur alleen nog maar daar staat waar hij commercieel geëxploiteerd wordt, is de tweedeling namelijk nog altijd een feit. De gemiddelde toerist merkt dit dus vooral 's avonds wanneer hij zijn portemonnee moet pakken. Op 17 september waren er gemeenteraadsverkiezingen in Berlijn; hoe goed was de tweedeling te zien in de uitslag?

Voordat deze vraag beantwoord wordt, eerst iets over de Duitse politiek. De verkiezingen gingen deze keer om de Bundesverordnetenversammlungen, de deelraden, en het Abgeordnetenhaus, het parlement van het Bundesland Berlijn. Bij de verkiezingen om dit laatste orgaan is het opvallendste verschil met Nederland, naast de kiesdrempel van 5%, dat iedere kiezer twee stemmen

moet uitbrengen. Eén stem op een regionale kandidaat en één op een lijst. Het gevolg hiervan is dat het niet geheel zeker is hoeveel zetels het Abgeordnetenhaus heeft; het zijn er minstens 130. Deze gekke onzekerheid

komt door de zogenaamde Überhangmandate. Stel nu een partij krijgt in een deel van de deelstaat meer mensen met de regionale stemmen (de eerste stem) in het parlement, dan ze eigenlijk zouden moeten krijgen volgens de lijststemmen (de tweede stem), dan komen er zetels bij in het huis. Het aantal zetels is deze periode dus opeens 149.

Het grootste verschil bij de deelraadverkiezingen is er één waar Nederlandse politici van kunnen leren. Alexander Pechtold werd er nog hard om uitgelachen, maar in Berlijn is het voorstel om jongeren vanaf 16 jaar te laten stemmen wel aangenomen in 2005. Bij de verkiezingen voor de deelraden mochten alle jongeren van 16 jaar en ouder die langer dan drie maanden in Berlijn stonden ingeschreven en het EU burgerschap hadden stemmen. Het saaie Duitse volk is dus wel degelijk vooruitstrevend.

Iets anders dat dit aantoonde is de burgemeester van Berlijn, Klaus Wowereit. Zijn bekendste woorden zijn: "Ik ben homo en dat is ook goed zo". Hij baarde opzien met deze uitspraak op een partijbijeenkomst van zijn SPD en was de eerste hooggeplaatste politicus in Duitsland die zijn coming out had. Zijn openlijke homoseksualiteit maakte hem populair. De dag na de verkiezingen op 17 maart werd de voorpagina van de Berliner Zeitung gesierd met een foto waarop hij zijn vriend stevig vastpakte. Hoezo Duitsland conservatief?

De reden van de innige omhelzing was de uitslag van de verkiezingen. De SPD van "Wowi" (die in plaats van Bürgermeister ook wel Partymeister wordt genoemd vanwege de vele feesten die hij afaat) won in Berlijn en ging van 44 zetels naar 53. De Duitse SPD is het beste te vergelijken met de PvdA in Nederland. De partij van Bundeskanzlerin Angela Merkel, de CDU, de zusterpartij van onze JPB's CDA, deed het in Berlijn slecht. De partij won alleen een paar zetels door de Überhangmandate, maar was geen bedreiging voor de SPD, ondanks hooggespannen verwachtingen. Zeker is dat de komende jaren weer oppositie

Bürgermeister Klaus "Wowi" Wowereit

Aanhangers van de Linkspartei.PDS

gevoerd moet worden en dat was nu net niet de wens.

Voor wie wellicht wel een plaats in de coalitie is gereserveerd is de Linkspartei.PDS, al zullen die zich nog wel even achter de oren krabben. De afgelopen jaren regeerde deze partij namelijk al met de SPD, maar het ging ze een stuk minder goed bij de verkiezingen dan bij de grote broer. Waar de voormalig communisten eerder 33 zetels hadden in het parlement, verloren ze er 10. De reden voor dit verlies wordt gezocht in de deelname aan de regering. De partij, die vooral in het oosten populair is, heeft geleerd dat regeren volstrekt anders is dan oppositie voeren. Waar de Linkspartei.PDS landelijk tegen privatiseringen is zorgden ze er in Berlijn voor dat staatswoningen verkocht werden. Waar ze landelijk schande spraken van de afbouw van het sociale stelsel deden ze er in Berlijn gewoon zelf aan mee. Voor de kiezer was dit niet te verklaren.

Een gevolg hiervan is dat de SPD een keuze heeft wie zij als haar coalitiepartner wil hebben. Die Grünen wonen namelijk 9 zetels en hebben nu evenveel als de Linkspartei.PDS. De enige liberale partij van Duitsland speelt nog altijd maar een bescheiden rol. De FDP verloor zelfs twee zetels en staat nu nog slechts op 13. Daarmee is ze de kleinste partij die vertegenwoordigd is in het Berlijnse parlement.

Maar dit waren de gemiddelden van

de hele stad; hoe zit het nu met het verschil tussen Oost en West? Leek het verschil tussen de prijzen van maaltijden misschien al groot, de verschillen in percentages tussen sommige partijen in Oost en West zijn nog veel groter. De SPD is eigenlijk de enige constante factor met in beide delen van de eens verscheurde stad zo'n dertig procent van de stemmen. Groter wordt het verschil al bij de Grünen, die in West zo'n 15% halen, maar in het oosten zo'n 10%. De FDP krijgt procentueel gezien zelfs twee keer zoveel stemmen in het westen, zo'n 10% tegen 5% in het oosten. Toch zijn deze verschillen nog niet heel opzienbarend. Het is natuurlijk ook zo dat het CDA op het platteland beter scoort dan in de stad en dat D66 het daarentegen juist in de Randstad relatief goed doet.

Interessant wordt het dan ook pas echt als er gekeken wordt naar de CDU en Linkspartei.PDS. In West-Berlijn haalt de CDU, de conservatieve christelijke partij van Duitsland, zo'n 28%. In Oost-Berlijn haalt deze partij, die toch vooral bekend staat als bezuinigingspartij, maar 11% van de stemmen. Nog groter is het verschil in stempercentages bij de Linkspartei.PDS. De partij die duidelijk haar wortels heeft in het oude communistische Oost-Duitsland speelt in het westelijk gedeelte van de stad geen enkele rol. Ze halen daar slechts 4% van de stemmen. In Oost-Berlijn zijn de ossi's de enige partij die zich kunnen meten met de SPD, ook zij halen namelijk zo'n 30%.

Toch heeft de Linkspartei.PDS juist zware verliezen geleden in het Oosten, want de vorige verkiezingen haalden zij daar maar liefst bijna 50% van de stemmen. Het is niet zo dat 17 jaar na de Wende (de val van de muur) het idee van de socialistische heilstaat minder aanhangers krijgt en dat daarom de post-communisten minder stemmen krijgen. De partij heeft het verlies geheel aan zichzelf en de deelname aan het kabinet te wijten. De mensen in het Oosten, hun kiezers, konden zich minder herkennen in de in hun ogen verwesterde club socialisten. Waar bij veel kiezers een groot deel van het DDR-beleid het droombeeld is, zelfs bij jongeren die het communisme nauwelijks meemaakten, bewees de Linkspartei.PDS dat dit niet langer de waarheid is. Deelname aan de regering betekende dat ze niet langer hard oppositie konden voeren, maar dat ze keuzes moesten maken.

Ondanks dat de muur alweer 17 jaar geleden viel, is de tegenstelling Oost-West nog altijd aanwezig; ook in de politiek. Dit is ook niet verwonderlijk, want onderzoek toont aan dat mensen in het Oosten nog altijd minder verdienen dan hun westerse collega's. Welke coalitie Berlijn de komende jaren zal regeren is op het moment van schrijven nog onbekend. Een coalitie die in ieder geval zal blijven voortbestaan is die tussen Oost en West. Het zal echter nog wel heel lang duren voordat de twee delen er klaar voor zijn om te fuseren.

“De Grondwet is dood, leve de Grondwet?”

Door D66 Europarlementariër Sophie in 't Veld

Na vijftien maanden volstreekte radio-stilte, eufemistisch aangeduid als “denkpauze”, lijkt de discussie over de toekomst van de Europese Grondwet langzaam op gang te komen...

De meest opvallende bijdrage is van Nicolas Sarkozy, presidentskandidaat in Frankrijk, die voorstelt een “mini-Verdrag” aan te nemen, de uitbreiding op ijs te zetten en de toetreding van Turkije af te blazen. Romani Prodi wil een vereenvoudigde Grondwet en vooral een mooie ceremonie in Rome, terwijl sommige van zijn landgenoten ervoor pleiten dat Italië uit de euro stapt. Angela Merkel werd door een audiëntie bij de Paus geïnspireerd om opnieuw te pleiten voor een verwijzing naar de Joods-Christelijke wortels van Europa.

In Nederland doet Wouter Bos ook een duit in het zakje: Straatsburg moet afgeschaft worden, de interne markt liefst ook. Minister Bot reageert gepikeerd dat Sarkozy en Prodi aan cherry-picking willen doen, maar verder heerst er doodse stilte in coalitiekringen.

Commissievoorzitter Barroso roept dat het vooral gaat om “Het Europa van de resultaten”, dezelfde slogan als

die van Ségolène Royal, de andere presidentskandidaat in Frankrijk, maar ik vermoed dat ze geheel tegengestelde “resultaten” in gedachten hebben. De gebroeders Kaczynski zien Europa vooral als Sodom en Gomorra, maar als het stemgewicht van Polen verzwakt kan worden valt er wel met ze te praten. Meanwhile back at the ranch, zit George Bush vergenoegd naar deze Europese kakofonie te luisteren. Het komt hem prima uit dat de Europese mensenrechtenwatjes stuurloos en verdeeld zijn.

Met zoveel verschillende ideeën, wensen en belangen is het de vraag of en hoe we het proces weer vlot kunnen trekken. Het opstellen van de oorspronkelijke versie heeft twee-en-een-half jaar gekost, en alle issues daarbij uitgebreid aan bod gekomen. Het is dus niet waarschijnlijk dat zich nu ineens een magische oplossing aandient waar nog niemand aan had

gedacht. Er zijn niet veel opties, en de urgentie groeit. Hoewel na het “Nee” het licht niet meteen is uitgegaan, begint de EU echt in haar voegen te kraken.

Voor al op het terrein van politie- en justitiesamenwerking is de situatie nijpend. In de strijd tegen internationaal moordlustig boeventuig moet Europa slagvaardig kunnen optreden. Zolang elk van de 25 landen een veto heeft komt daar niet veel van terecht. Bovendien komt er aan de besluitvorming geen parlement meer te pas. Anti-terrorisme maatregelen die diep ingrijpen in de privacy en vrijheid komen tot stand in achterkamertjes deals, het Europees Parlement en de nationale parlementen hebben het nakijken. Voor dit beleid kan eigenlijk niemand ter verantwoording worden geroepen.

In dit vacuüm bepalen de VS de voorwaarden van het veiligheidsbeleid. En hoe dat eruit ziet hebben we gezien in Guantanamo, Abu Graib, CIA gevangenen, ontvoeringen en gebruik van martelmethoden, illegale af luisterprogramma's, spionage op bankrekeningen van Europese burgers, en nog meer. Dat moet dus radicaal anders.

Er ligt een voorstel om op dit terrein over te gaan naar meerderheidsbesluitvorming, waarbij het Europees Parlement medewetgever wordt, en het Hof van Justitie bevoegd wordt om uitspraken te doen. Er zal hard gelobbyd

moeten worden, want Duitsland voelt weinig voor dit voorstel. Hier ligt een schone taak voor Nederland.

Voor het asiel- en immigratiebeleid geldt hetzelfde. Zeven jaar geleden verklaarden de Regeringsleiders met veel tamtam dat er een gemeenschappelijk EU asiel- en immigratiebeleid moest komen. Maar nu, zeven jaar later, verdrinken er honderden mensen in de Middellandse zee, geeft Spanje in één keer een pardon aan een half miljoen illegalen en worden in Nederland asielzoekerskinderen in gevangenissen opgeborgen.

De consensus groeit dat er dringend een EU beleid voor legale immigratie moet komen, een soort Europese Green Card, maar concreet beleid komt er niet, het blijft bij mooie woorden. De lidstaten houden liever vast aan de illusie van nationale soevereiniteit, dan dat ze de migratie effectief aanpakken in Europees verband. Ook op het terrein van asiel en immigratiebeleid kunnen we nu al overgaan tot meerderheids- besluitvorming, daar hebben we de grondwet niet voor nodig. Dus waar wachten we op?

Tenslotte begint ook op het terrein van buitenlandse zaken de afwezigheid van een éénduidig beleid dramatische vormen aan te nemen, zoals onlangs weer duidelijk werd toen een oproep tot een staakt het vuren in Libanon werd getorpedeerd door twee of drie lidstaten (waaronder Nederland).

In de kwestie van de illegale CIA gevangenissen is het beschamend om te zien hoe de nationale ministers van Buitenlandse Zaken er niet eens in slagen om de praktijk in een gezamenlijke verklaring af te keuren, laat staan dat ze er iets tegen kunnen doen. Solana moet machteloos toekijken.

Europa moet dringend met één stem gaan spreken. Het veelgehoorde argument dat er verschillende meningen zijn tussen de Lidstaten is een non-argument: ook binnen lidstaten zijn er verschillende politieke opvattingen, maar dat weerhoudt ze er toch niet van om een buitenlands beleid te voeren.

Maar er zijn meer redenen waarom juist nu veranderingen nodig zijn. De grondslagen van de Europese eenwording zijn democratie, mensenrechten, vrijheid. Europa is in de eerste plaats een gemeenschap van waarden. Waarden die beschermd moesten worden en uitgedragen.

Maar om deze waarden van Europa realiteit te maken voor inwoners van Europa, moeten deze juridisch afdwingbaar zijn. Het aannemen van het EU Handvest van de Grondrechten zou dan ook de allerhoogste prioriteit moeten hebben. En ook hiervoor is geen Grondwet nodig.

Ook andere zaken kunnen zonder de Grondwet verbeterd worden. Zo kan de Raad ook zonder grondwet in het openbaar vergaderen. En de nationale parlementen kunnen zich veel intensiever bezig houden met Europese zaken. Daar hebben ze helemaal geen "rode kaart" clause voor nodig. Hiervoor is geen grondwet nodig, maar een cultuurverandering bij politici, Europa is binnenland geworden, nationale politici zullen dat moeten accepteren en er naar moeten gaan handelen.

Voor D66 is het vooral van belang hoe een nieuwe of afgeslankte Grondwet er gaat komen. Formeel moeten de regeringen van de Lidstaten besluiten tot een verdragswijziging, maar na het dubbele "Nee", zal dat niet voldoen en moet de discussie in de openbaarheid worden gevoerd, en met zoveel moge-

lijk inspraakmogelijkheid. Een belangrijke eerste stap zou daarom moeten zijn om de Conventie opnieuw bijeen te laten komen.

Daarnaast biedt de huidige verkiezingstrijd in Frankrijk én in Nederland het ideale platform om in alle openbaarheid over de toekomst van Europa verder te discussiëren. Op die manier hebben de Nederlandse politieke partijen bovendien de unieke mogelijkheid om, met het oog op een eventuele toekomstige ratificatie van een 'nieuwe' grondwet, met een concreet mandaat verkozen te kunnen worden.

Wouter Bos wil een nieuw besluit in een referendum aan de bevolking voorleggen. Dat klinkt heel dapper en democratisch, maar een referendum zonder informatie en zonder debat is nog geen democratie.

Na het referendum van vorig jaar is het in Nederland nog steeds griezelig stil rondom Europese kwesties. Van een open discussie met de burgers is niets terecht gekomen en op D66 na mijden alle politieke partijen Europa als de pest. In debatten over immigratie, terrorismebestrijding, milieu, economie of buitenlands beleid komt het woord "Europa" nauwelijks voor.

Als het ons ernst is met de democratie, plaatsen we Europa vanaf vandaag bovenaan de agenda, zorgen dat mensen goed geïnformeerd zijn en de kans hebben zich een mening te vormen.

Europa staat bijna vijftig jaar na het ondertekenen van het verdrag van Rome, op een belangrijk kruispunt. Nederland heeft de kans om opnieuw een bepalende factor in de toekomst van Europa te zijn, maar moet die kans dan wel grijpen.

Na het nee, krijgt Europa nu een herkansing. Om deze herkansing te laten slagen moet de nieuwe of afgeslankte Grondwet een echt Europabreed project worden. Een eventuele nieuwe ratificatie zou dus ook in alle landen op dezelfde dag moeten plaatsvinden. ➤

Velen van jullie hebben afgelopen jaar Sophie in 't Veld ontmoet en vaak zelfs persoonlijk gesproken. Daarvoor zijn dan ook vele kansen geweest waarop zij ondanks haar overvolle schema nog tijd vrij maakt voor de Jonge Democraten. Daarnaast heeft zij voortreffelijk werk gedaan in het Europees Parlement en dat is uiteindelijk ook door de media opgepikt. Ze is daarom ook voorgedragen voor MEP en European of the year door European voice. Vind je zelf ook dat Sophie aanspraak maakt op deze titel? Stem dan op Sophie!

<http://www.ev50.com/poll/default.asp>

Interne partijdemocratie in Noord en Zuid

Door Jeroen Mimpfen

De Nederlandse verkiezingsstrijd is in volle gang en de interne verkiezingen zijn inmiddels al weer redelijk afgerond. De interne partijdemocratie heeft weer een grote verscheidenheid aan verschillende democratische instrumenten laten zien. D66 laat haar kandidatenlijst volledig samenstellen door haar leden, de VVD kiest haar lijsttrekker nu zelfs via Internet en post, en het nieuwe EénNL van Marco Pastors doet niet eens aan leden, laat staan verkiezingen. Maar hoe staat het eigenlijk met de interne partijdemocratie in onze zuiderburen in Afrika en Latijns-Amerika? En wat kan de Nederlandse rol hierin zijn?

Interne Partijdemocratie

Interne partijdemocratie, misschien goed om eerst eens af te vragen wat dat eigenlijk is. De kern van democratie kan gezien worden als representatie in besluitvorming op basis van het kiezen van vertegenwoordigers en participatie. Interne partijdemocratie bestaat

Een partijbijeenkomst in Nederland

hiermee uit inputfactoren (het kiezen van vertegenwoordigers en kandidaten), throughputfactoren (participatie van de leden, bijvoorbeeld bij de totstandkoming van een verkiezingsprogramma), en outputfactoren (zorg voor vertegenwoordiging van de leden in uiteindelijke uitkomsten). Deze drie dimensies kunnen gezien worden als de kern van de interne partijdemocratie. Belangrijk hierbij is dat de officiële regeltjes niet alles zeggen, maar dat de politieke partijcultuur bepalend is voor de uiteindelijke vormgeving van de interne democratie.

In Nederland zie je dit overal in verschillende mate terug, afhankelijk van de specifieke context van de partij. De progressieve leden van D66 zijn soms al beledigd doordat ze een advies wordt opgedrongen, terwijl de aanhangers van Marco Pastors, wijlen Pim

Fortuijn, en ook de conservatieve SGP veel makkelijker een hiërarchische sturing in de samenstelling van de kandidatenlijst accepteren. Andere partijen, zoals GroenLinks en CDA kiezen weer voor een tussenvorm waarin de leden achteraf nog wel enige invloed uit kunnen oefenen op de van bovenaf voorgestelde kandidatenlijst. De interne partijcultuur en daarmee samenhangende preferenties van leden en kader dragen zorg voor een andere verdeling in democratische input, throughput en output, om toch een acceptabele en noodzakelijke vorm van representativiteit te behalen.

Onze zuiderburen

In ontwikkelingslanden gaat het eigenlijk net zo. Een structuur als die van EénNL komt maar al te vaak voor. Marco Pastors, de charismatische leider, weet een aantal mensen achter zich te scharen, onder meer op basis van zijn persoonlijkheid en uitspraken. Interne democratie wordt hier vooral vormgegeven in de vorm van output: de leider zegt wat de aanhang wil horen, en leden en verkiezingen zijn daarbij niet van belang. Die zorgen alleen maar voor storing in de eenheid en efficiëntie. Doneren kan wel, maar dan alleen op de persoonlijke rekening van de grote leider. Hoewel in Nederland een dergelijke partij zich alleen (nog) maar tijdelijk of in de marge weet te manifesteren is dit aan de orde van de dag in vele Afrikaanse landen.

De grotere partijen in Nederland laten min of meer directere invloed van de leden zien. In eerste instantie is dat prima, en weinig mensen hebben daar grote bezwaren tegen. Toch zijn er een aantal gevaren bij het meer inzetten van inputdemocratie, ofwel directe interne verkiezingen. Dat heeft men kunnen zien bij de VVD als ook bij D66.

Men zag in meer of mindere mate twee kampen ontstaan: Rutte versus Verdonk, en Van der Laan versus Pechtold. Deze tweestrijd is in beide gevallen relatief goed verlopen waarbij de partij na de tweestrijd redelijk bij elkaar bleef. Zo kwam Verdonk netjes op plaats 2 terecht en werd een aantal mensen uit het kamp van Van der Laan nauw betrokken bij de D66-campagne. Natuurlijk werden vriendjes ook beloond, maar in ieder geval werd nog wel een poging gedaan de top enigszins representatief te houden.

In ontwikkelingslanden gaat dit vaak anders. Waar partijen hier vaak redelijk stabiel zijn en een lange historie hebben, zie je een aantal andere landen continu nieuwe partijen groeien en

Een partijbijeenkomst in Taiwan

hergroeperen. Politieke partijen zijn vaak minder belangrijk dan hun leiders en als een bepaalde belangrijke persoon een interne verkiezing verliest, is de kans groot dat deze leider met (regelmatig op etniciteit of regio gebaseerde) achterban en al de partij verlaat. In Zambia is dit bijvoorbeeld voor vrijwel alle partijen een constante dreiging geweest bij de laatste interne verkiezingsmomenten. In een dergelijke context zul je een instrument als interne verkiezingen dus wellicht anders in moeten zetten als in Nederland, omdat een bepaalde mate van stabiliteit in politieke groeperingen gewenst is om als kiezer overzicht en vertrouwen te houden ten aanzien van de politiek.

Maatwerk

Voor een geschikte vorm van interne partijdemocratie is dan ook geen uniform framework te bedenken wat in

elke context zal gaan werken. In een land als Zambia is het misschien wel beter om meer in te zetten op interne consensusvorming, eventueel gecombineerd met verkiezingen, waarbij vooraf al een aantal posten zijn toebedeeld aan de verliezers. Waar in Nederland een dergelijke handelswijze al snel als achterkamertjespolitiek bestempeld wordt, zou het in een andere context wel eens een essentieel middel kunnen zijn om de eenheid van politieke partijen te bewaren en tegelijkertijd een instrument als interne verkiezingen toch in te kunnen zetten.

Een ander gevaar bij politieke organisaties in sommige landen is wellicht de dreiging van kaping van je politieke partij door bewegingen die helemaal niet zo veel ophebben met de heersende politieke ideeën in de partij. In landen waar ideologie en politieke inhoud soms een minder grote rol hebben dan personen en relaties, lijkt het een reëel gevaar dat leiders en groeperingen van buiten snel macht binnen een partij kunnen krijgen waarmee de politieke inhoud van een partij snel kan veranderen. Onze partnerorganisatie in Colombia bijvoorbeeld, de Unión Colombiana de Jóvenes Demócratas, is zeer terughoudend in het toelaten van nieuwe leden omdat ze wel zeker willen weten dat zij de ideeën van de organisatie onderschrijven. Een onderdeel van een goed werkende democratie is daarmee ook het bewaren van de eenheid en stabiliteit in een zeer veranderlijke omgeving.

Internationale samenwerking

In internationale samenwerking zullen deze contextuele verschillen continu aandacht moeten blijven krijgen. Zij dienen als uitgangspunt om vervolgens te zoeken naar vormen van interne partijdemocratie die werkbaar zijn maar misschien wel een heel andere verdeling van input-, throughput- en outputfactoren van democratie in kunnen houden. Wat in eerste instantie weinig democratisch lijkt, is misschien wel niet veel meer dan een aanpassing van onze democratische normen aan een complexere politieke context. In politieke samenwerkingsverbanden als ons eigen Cool Colombia-project, maar ook het Instituut voor Meerpartijdemocratie (IMD), zal deze focus dan ook continue aandacht behoeven en zal men moeten werken aan een meer strategische benadering van interne democratiebevordering. ➤

...En toen moest er een kandidatenlijst worden samengesteld en vond ik dat de tijd was gekomen om een poging te wagen. Ik had hiervoor meerdere motieven: ten eerste het beeld van D66. Het is bedroevend, onterecht maar wellicht ook begrijpelijk dat veel mensen D66 zien als een partij die aan het doodbloeden is. Dat het zinloos is om nog op D66 te stemmen. Men houdt D66 mede verantwoordelijk voor de bezuinigingsmaatregelen en de verrechtsing van het vreemdelingenbeleid maar weigert de partij credits te geven voor een herstellende economie en het strijden voor een Minister van Integratie in plaats van Uitzetting. D66 is volgens velen kapot, uitgeput en klaar.

Maar niets is minder waar, want juist D66 heeft een enorme nieuwe aanwas! Jonge, ambitieuze en capabele mensen die bereid zijn om op enthousiaste en D66-felle wijze voor de partij te staan. Het is tijd om aan de mensen te laten zien dat D66 toekomst heeft. Dat D66 sterke jonge mensen in haar gelederen heeft die de partij 100% steunen en willen dragen. Helemaal D66, maar in een 21e eeuw-jasje. En met de uitgangspunten van D66 is het o zo makkelijk om mensen aan te trekken! Ik ben lid van D66 omdat het de enige pragmatische partij van Nederland is en het dus

Erik Veldman

Op 22 november zijn er weer verkiezingen, en dit keer staan er ook JD'ers op de D66-kieslijst. Hier het verhaal van nummer 19: Erik Veldman.

niet beperkt wordt door enig dogma en hiermee in staat moet zijn om de complexe politieke vraagstukken van de toekomst vorm te geven.

D66 is de enige partij die in staat is om zich sterk te maken voor het milieu. Die weet dat het Europa-blauw past bij jou. Die in de gaten heeft dat een innovatieve kenniseconomie de enige sleutel is tot toekomstige relevantie op globaal niveau en tegelijkertijd snapt dat er te allen tijden een sociaal vangnet moet bestaan. Die inziet dat bezuinigen op onderwijs bezuinigen op de toekomst betekent. D66 heeft verreweg de beste uitgangspunten voor de politiek van de 21e eeuw. Nu nog een zichtbare nieuwe generatie!

Als 23-jarige student zijn er voor de partij meerdere voordelen om zichtbaar op de lijst van D66 te staan. Ten eerste dienen mensen aldus in te zien dat de partij wel degelijk toekomst heeft en ten tweede moet D66 ernaar streven om een belangrijke doelgroep die het is kwijtgeraakt terug te halen: de studenten. Van oudsher stemt een aanzienlijk percentage van de studenten D66. En dat is gezien het werk en de behaalde resultaten van de partij op het gebied van onderwijs terecht. Het is dan ook van groot belang om hier een duidelijke insteek te hebben en hoe beter dan met een student als kandidaat voor de Tweede Kamer? ➤

Bezoek ook: www.erikveldman.web-log.nl

Het introweekend: men komt ervoor uit Ierland terug!

Door **Charlotte Meindersma**

Een weekend zon, veel bier en mooie debatten. Dit was de setting van het introweekend 2006 van de Jonge Democraten, het geluk kon niet op.

Meteen na een hapje en een praatje werden de nieuwe leden in het diepe gegooit: het voor JD'ers zo beroemde formatiespel werd gespeeld. De Nederlandse versie uiteraard, want de verkiezingen komen eraan. Het spel is zo beroemd dat het tijdschrift SUM er een fotografe op af stuurde. De strijd om de meeste zetels was begonnen. Er werd druk gedebatteerd en de jury had de lastige taak om de zetels te verdelen, waarna de coalitie gevormd kon worden. Hare Majesteit de Koningin was speciaal naar Hoenderloo gekomen om een informateur aan te wijzen. Een bordesfoto, met onder andere de SGP, werd gemaakt waardoor geconcludeerd kan worden dat we blij kunnen zijn dat dit een spel is en niet de werkelijkheid.

Na een gezellige avond komt de zaterdagochtend altijd weer te vroeg. Gelukkig werd dit goedgemaakt met een heerlijk ontbijt, waarbij zelfs de scrambled eggs niet ontbraken. Deze goede bodem gaf genoeg energie om deel te kunnen nemen aan de beroemde boswandeling met Jeroen Adema, die dit jaar speciaal daarvoor over was komen vliegen vanuit Ierland. Sommige tradities moeten in ere worden gehouden.

Om behalve gezelligheid en ontspanning ook nog te zorgen voor inhoud,

werden er buiten in de zon twee rondes workshops gegeven. Dit waren onder andere een minicursus debatteren en de workshops Colombia, economie, terrorisme en sportbeleid. Gelukkig bleef er tussendoor nog tijd voor een beetje ontspanning: een kopje koffie, een balletje trappen, krantje lezen of nog een gezellig praatje met andere aanwezigen. We willen elkaar tenslotte ook nog een beetje leren kennen.

Ondertussen werd er in de keuken hard gewerkt aan gevulde kip en heerlijke chocoladetaart.

Het moge duidelijk zijn dat er drukke tijden zijn aangebroken. D66 moet hard werken om de verkiezingen nog goed door te komen. D66 kamerlid en oud JD-voorzitter Boris van der Ham maakte op zaterdagavond nog een uurtje voor de JD vrij. Vanuit Wageningen kwam hij naar Hoenderloo om vragen over D66 en de komende verkiezingen te beantwoorden. Want hoe denkt D66 de verkiezingen goed door te komen? Wat zijn de belangrijkste speerpunten?

's Avonds was het tijd om alle tips en trucs van de debattrainingen in praktijk te brengen. Stellingen als "harddrugs moeten gelegaliseerd worden" en "Filemon Wesselink had D66 kunnen redden" moesten verdedigd worden

door vier teams. Om te winnen werden typetjes uit de kast gehaald en werden er wanhopige pogingen gedaan om de jury om te kopen.

Nog voor de laatste uitslag bekend werd gemaakt was het twaalf uur. Tijd om te zingen! Er waren twee jarigen. Het feest kon dus niet meer op. Polonaises op de muziek van Jantje Smit en andere meezingers, maar ook de echte dansmuziek maakten het feest compleet. Het was weer gezellig en het werd weer laat. Toch was iedereen, waarschijnlijk met dank aan de koffie-wekker uit Groningen, weer op tijd aanwezig voor een heerlijk ontbijtje.

De zondag stond, zoals altijd, in het teken van het proefcongres. Eerst een congrestraining waarbij de vraag werd beantwoord hoe zo'n congres nou in zijn werk gaat en vervolgens werden moties geschreven. Omdat de wc's ook schoongemaakt moesten worden, en de aanwezigen het liefst de JD-voorzitter deze klus wilden geven, werd hierover een motie geschreven. In een andere motie werden de sokken van Jeroen Mimpfen zeer afgekeurd. Een secretaris scholing en vorming mag natuurlijk niet het verkeerde voorbeeld geven.

Het was weer fijn, maar ook aan alle mooie dingen komt een eind. Na een lunch van kaassoufflés en frikandellen kon de grote schoonmaak beginnen. Net op tijd klaar om voor het onweer met de bus richting station en huis te gaan. Dat waren de laatste mooie zonnestrallen.

Wedstrijd 'Opiniërend schrijven'

Door Jeroen Mimpfen

De Jonge Democraten barsten van de debatkwaliteiten. En dat is ook niet zo gek: elke week wordt er wel ergens gedebatteerd. Mondelinge vaardigheden zijn natuurlijk essentieel in de politiek, maar ook schriftelijke vaardigheden zijn daarbij van belang. De ouderwetse pennenstrijd, zoals hij nog dagelijks in de krant gevoerd wordt, is ook een essentiële kwaliteit die elke politicus moet beheersen. Daarom organiseert de JD een wedstrijd 'Opiniërend schrijven'.

Wat zijn de eisen? Het artikel moet gaan over een actueel politiek onderwerp wat op dit moment een relevant onderwerp in de politiek en/of media is of op korte termijn kan worden. De omvang is niet meer dan 1.000 woorden

doch niet minder dan 800. Criteria omvatten zaken als argumentatie, opbouw en diepgang, maar ook overtuigingskracht, leesbaarheid en originaliteit. Kortom: klaar voor plaatsing in een relevante krant of tijdschrift!

Tot en met 1 november heb je de tijd om je artikel in te sturen. Uit alle ingezonden artikelen worden de beste met eervolle vermelding geplaatst in de Demo en op de website.

De jury zal bestaan uit polemiekspecialisten Ton Monasso en Peter Fijbes als ook de hoofdredacteur van de Demo, Alexander Inia.

Het artikel kan je opsturen naar scholing@jongedemocraten.nl. Ook voor al je vragen kan je daar terecht.

Allen veel succes!

Beginnelsen onder de loep

Door Politiek Secretaris Hugo van Haastert

De Jonge Democraten zijn misschien wel de meest diverse politieke jongerenorganisatie die ons land rijk is. Zo divers zelfs, dat de éne JD'er zichzelf sociaal-liberaal noemt, terwijl de ander meer ziet in vrijzinnigheid. Ook wordt er verschillende waarde gehecht aan de aandacht en de mate waarin de democratie moet worden versterkt.

Onze Beginsels geven de kernwaarden aan van de JD, de uitgangspunten die ons inspireren in ons politiek denken en handelen. Maar diezelfde Beginsels dateren uit 1984. De vraag rijst of ze nog steeds overeenkomen met de realiteit van vandaag. Daarom is een Beginselsentour georganiseerd om te peilen hoe dat ligt. Daar kwamen interessante conclusies uit.

Met deze uitkomsten in het achterhoofd heeft het Landelijk Bestuur een aantal wijzigingsvoorstellen ingediend op de Beginselverklaring. Daarmee kan het congres in Breda zich uitspreken over de vraag of onze uitgangspunten nog steeds aansluiten bij de huidige generatie Jonge Democraten. Zo maken we een keuze in onze identiteit en wordt het belangrijkste document van de vereniging nieuw leven ingeblazen.

Ben je het eens of juist hartgrondig oneens met deze voorstellen? Kom dan naar het congres en laat je stem horen!

Beginselverklaring Jonge Democraten

De vereniging Jonge Democraten stelt zich als vrijzinnig-democratische jongerenorganisatie ten doel bij te dragen tot de individuele ontplooiing van alle mensen. Zij richt zich hierbij vooral op jongeren.

Deze ontplooiing moet geschieden in vrijheid en verantwoordelijkheid, naar eigen inzicht en overtuiging, in solidariteit met de medemens en zonder politieke, sociale en economische discriminatie van anderen. De verscheidenheid van mensen en opvattingen is een positief te waarderen goed.

De ontvankelijkheid voor deze verscheidenheid vormt de bron van het maatschappelijk denken van de Jonge Democraten. De JD kiest voor een open en pragmatische aanpak van problemen.

De JD streeft naar een radicale democratisering van de maatschappij opdat de principiële gelijkwaardigheid van alle mensen, individuele vrijheid, onderlinge solidariteit en rechtszekerheid zo goed mogelijk gegarandeerd worden.

Aangenomen op de 2^e Algemene Ledenvergadering van de Jonge Democraten. 10-11 november 1984 te Bunnik.

Sociaal-liberaal beginsel

"vrijzinnig-democratische" wijzigen in: "sociaal-liberale"

Duurzaamheid als beginsel

"voor een open en pragmatische" wijzigen in: "voor een open, pragmatische en duurzame"

Vooruitstrevend beginsel

Toevoegen na "aanpak van problemen": "en durft daarbij voorop te lopen."

Sociaal-liberale inspiratie

Toevoegen na "aanpak van problemen": "waarbij de JD zich laat inspireren door het sociaal-liberalisme"

Internationaal beginsel

Toevoegen na "aanpak van problemen.": "De JD streeft naar internationale samenwerking en naar het slechten van grenzen en barrières tussen landen en culturen."

Democratie uiteengezet

"radicale democratisering van de maatschappij opdat de principiële gelijkwaardigheid van alle mensen, individuele vrijheid, onderlinge solidariteit en rechtszekerheid zo goed mogelijk gegarandeerd worden." wijzigen in: "democratie waarin iedereen gelijke invloed kan hebben en problemen effectief kunnen worden opgelost."

Niet radicaal-democratisch

"radicale democratisering van de maatschappij opdat" wijzigen in: "democratie waarin"

Voor alle details van deze voorstellen en een vooruitblik op al het andere, kijk op congres.jongedemocraten.nl

Het JD Cool Colombia Project opent je ogen

Door Frouke Hoekstra

Het eerste dat me opvalt als ik weer vaste voet op Nederlandse bodem zet en door de G-pier van Schiphol loop is hoe normaal ik me weer voel. De mensen zijn even lang, blond en blauwogig als ik. Niemand die me raar aankijkt, niemand die mijn handtekening wil en niemand die uit interesse een gesprek met me begint. Bovendien is nergens een soldaat te bekennen. Dit is wel weer wat anders dan Colombia...

Als een van de deelnemers aan het JD 'Cool Colombia' project, kreeg ik de kans om af te reizen naar Bogotá om daar en in andere streken allerlei activiteiten te ondernemen. Het was voor mij de eerste keer dat ik het Latijns-Amerikaanse continent bezocht en alleen daarom al een zeer bijzondere ervaring. Meteen in de eerste dagen maakten mijn teamgenoot Judith en ik kennis met de Colombiaanse cultuur: salsa en merengue, altijd te laat komen, vreselijk verkeer, ja zeggen en nee bedoelen, bananen (heel veel bananen), te zoete koffie en heerlijk veel tropische fruitsappen! Het duurde echter wat langer voordat we een beter idee hadden over de Colombiaanse politiek: de politieke cultuur, het politieke systeem en het historische perspectief. Gelukkig hadden we zes weken de tijd om het land van de politieke kant te leren kennen. Bij dezen een zeer beknopt verslag van mijn persoonlijke indrukken.

De Unión Colombiana de Jóvenes Demócratas (UCJD), onze partner binnen het project, is een – op z'n zachts gezegd – slecht georganiseerde organi-

satie. Al vrij snel werd ons duidelijk dat er geen overeenstemming bestaat binnen de UCJD over het ideologische gedachtegoed. Nu bestaan er binnen de JD natuurlijk ook verschillen van mening – soms zelfs hele sterke – maar zoiets als bij de UCJD had ik niet verwacht: de rechtse tak voelt zich liberaal dan de liberale partij (die overigens eigenlijk sociaal-democratisch is) en de linkse tak noemt het regime van Fidel Castro een democratie. Nogal lastig dus als je als doel hebt de organisatie te versterken en via die organisatie de participatie van jongeren in de politiek te verbeteren. Maar we kwamen er gaandeweg achter dat de politiek in Colombia niet zo zwart-wit is, sterker nog, er zijn ontelbaar veel grijstinten te ontdekken. Binnen de gevestigde partijen (de Conservatieven en de Liberalen) zijn er zeer uiteenlopende geluiden te horen, de linkse Polo Democrático Alternativo heeft ook veel minder linkse leden en president Álvaro Uribe is al helemaal moeilijk in een hokje te plaatsen met zijn Partido de la U.

Lastig dus, om kennis van en ervaringen uit de Nederlandse politiek toe te

passen op het Colombiaanse systeem. Het verschil tussen een politieke jongerenorganisatie en een politieke partij is in Colombia veel minder duidelijk dan in Nederland. Ook dat zorgde vaak voor verwarring. Binnen de UCJD zijn er namelijk leden die vinden dat de organisatie op den duur een politieke partij moet worden. Het zijn voornamelijk de oudere leden (30+) die dat willen.

Met een organisatie van nog geen 200 leden (op een bevolking van zo'n 40 miljoen) lijkt me dit ten eerste nogal irreal. Tegelijkertijd betwijfel ik of het de bedoeling moet zijn van PJO om op die manier deel te nemen aan de politiek. Mijns inziens moeten PJO's vooral de educatieve basis leggen voor politiek geëngageerde jongeren die eventueel geïnteresseerd zijn om 'later' de echte politiek in te gaan via de politieke partijen.

In Colombia lijkt het lidmaatschap van een PJO een eerste stap te zijn in de richting van 'de macht'. Dat is namelijk waar het, naar mijn mening, voor velen binnen de UCJD om draait: macht. Want – in Colombia meer dan in Nederland – macht betekent geld. Dat streven belemmert wel eens het werk van de organisatie, te meer omdat het de 'oudjes' zijn die de organisatie financieel ondersteunen en de overgrote meerderheid van de leden überhaupt geen lidmaatschap betaalt. Je kunt je dus ook wel voorstellen hoe de organisatie op financieel gebied draait. Zeg maar gerust: niet.

Zijn er naast deze negatieve geluiden dan geen positieve observaties te melden? Jazeker, die zijn er wel degelijk. Binnen de UCJD zijn er veel getalenteerde jonge mensen te vinden die sterke idealen en ideeën hebben over de toekomst van hun land. Over het algemeen zijn er in Colombia veel meer burgerinitiatieven; de non-gouvernementele sector is veel sterker ontwikkeld dan in Nederland. Uiteraard is dit mede te danken aan de tekortkomingen van de regeringen, maar toch vond ik het indrukwekkend hoeveel (jonge) mensen zich inzetten voor hun gemeenschap. Dit vind je ook terug bij de UCJD. Daarom is het een goede zaak dat de JD probeert deze organisatie te versterken door de instrumenten te leveren die een PJO nodig heeft.

Inge en Kirsten in gesprek met UCJD-leden

Santo Domingo

We moeten ons echter realiseren dat Colombia een totaal andere context is dan Nederland. Colombia is een land in conflict: gewapend geweld is voor veel Colombianen nog steeds een dagelijkse werkelijkheid. Colombia is een ontwikkelingsland, hoewel Minister Van Ardenne dat niet wil erkennen, en er zijn dus veel minder middelen beschikbaar voor jongeren. In Colombia hebben weinigen veel en hebben velen zeer weinig. Niet iedereen heeft toegang tot onderwijs, laat staan tot de universiteit. De productie en handel van cocaïne richt grote schade aan in de Colombiaanse maatschappij, vooral ook onder jongeren die de criminele sector worden ingelokt met geld. Van de overheid hoeven Colombiaanse jongeren niets te verwachten: die heeft het veel te druk met de 'democratische veiligheid', zoals dat zo mooi heet.

Neem het de Colombianen eens kwalijk dat ze streven naar verrijking via de politiek: zij geloven daadwerkelijk dat ze daarmee tegelijkertijd ook het land kunnen helpen. Neem het de UCJD'ers eens kwalijk dat zij geen lidmaatschap betalen: die bedraagt 6.000 pesos (2 euro) per maand en in sommige regio's even duur is als drie dagen eten. Neem het de Colombianen eens kwalijk dat

ze allemaal klagen over de politiek maar er niet aan willen deelnemen: wie boven het maaiveld uitsteekt en zich bijvoorbeeld inzet voor bestrijding van corruptie (zie het geval van Ingrid Betancourt), is zijn leven niet zeker.

Wel jammer dat ze 1001 goede ideeën hebben, maar nauwelijks tot concrete actie kunnen komen. Wel jammer dat Colombianen moeilijk vooruit kunnen plannen om je een duidelijk programma te verschaffen van je activiteiten. Wel jammer dat Colombianen altijd te laat komen. Jammer ook dat ze het soms roerend met je eens kunnen zijn terwijl later blijkt dat ze een compleet tegenovergesteld idee hebben. En het is echt heel jammer dat studenten in een simulatie het Colombiaanse conflict binnen twee uur bijna kunnen oplossen, terwijl het in de praktijk een onmogelijke opgave blijkt te zijn. Het is toch nog altijd dit conflict dat het hele – politieke en niet-politieke – leven van de Colombianen blijft beheersen.

Hopelijk zullen jongeren, met de instrumenten die wij trachten te verschaffen, blijven proberen om op een vreedzame manier verbetering te brengen. Hopelijk laten zij zich niet corrumperen door de macht en vertalen zij abstracte discussies naar de praktijk.

Geen woorden maar daden: dat is wat Colombia nodig heeft.

In het kleine dorpje Guayatá in de provincie Boyacá (waar we overigens een leger-escorte van zes soldaten kregen) vroeg een van de jongeren uit ons publiek of er in Nederland ook gewapende groepen waren. Toen ik vertelde dat we in Nederland sinds de Tweede Wereld Oorlog, 60 jaar geleden, geen gewapende strijd meer hadden meegemaakt ging er een zucht van verbazing door de zaal. Vervolgens vroeg een van de grotere jongens me of in Nederland iedereen zo lang en blond is. Op die vraag moest ik tot zijn teleurstelling ontkennend antwoorden. Aan het einde van de ochtend was hij wel de eerste (maar zeker niet de laatste) van de groep die om een handtekening durfde te vragen...

Volg de Colombiaanse avonturen van de Jonge Democraten elke dag via onze weblog op www.colombia.jongedemocraten.nl. Hier vind je ook meer informatie over het gehele project.

VOOR |

Bio-industrie moet verboden worden!

| TEGEN

Voorstander: **Esther de Wit**
Bestuurslid Groen van DWARS

Op de barricade tegen de bio-industrie.

'DWARS wijst elke vorm van exploitatie van dieren en mensen af'. Een citaat uit een voorlopige versie van het beginselprogramma van DWARS. Daaruit volgt dat er bij DWARS geen vlees op tafel komt en veel leden vegetarisch zijn. De redenen hiervoor vallen onder te verdelen in drie categorieën; dierenwelzijn, milieu en gezondheid.

DWARS vindt dat dieren recht hebben op een waardige behandeling, dat betekent dat je respect hebt voor het lijf en gedrag van een dier. Binnen de bio-industrie hebben dieren niet de kans zich natuurlijk te gedragen. Doordat dieren zich vervelen en geen bewegingsruimte hebben, wordt er vaak agressief gedrag vertoont naar soortgenoten. Om ernstige verwondingen te voorkomen worden deze dieren daarom verminkt. Snavels worden afgeknipt, staarten worden geamputeerd, horens dichtgebrand. Andere dieren (proefdieren uitgezonderd) of mensen stellen we niet bloot aan dit soort dingen. Hoewel boeren wel degelijk om hun dieren geven, zijn dieren in de eerste plaats productiemiddel. Het respect voor de intrinsieke waarde en het daaraan gekoppelde recht van waardige behandeling van het dier gaan uit kostenoverwegingen verloren.

Een ander argument om het eten van vlees te willen beperken is dat je voor 1 kilo vleeseiwitten zo'n 4 tot 5 kilo plantaardige eiwitten nodig hebt. Een inefficiëntere manier om met kostbare landbouwgrond om te gaan is nauwelijks te bedenken. In de bio-industrie komt daarbij dat het voedsel voornamelijk bestaat uit soja- en palmproducten, afkomstig uit voornamelijk Zuid-Amerika en Azië, waarvoor veel regenwoud is en wordt gekapt en waar veel, in het westen verboden, bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. In de biologische sector wordt biologisch (geen bestrijdingsmiddelen) voer gebruikt van eigen (Europese) bodem. Dat scheelt ook nog eens heel veel vervoerskilometers en CO₂-uitstoot.

Een derde reden om tegen bio-industrie zijn heeft te maken met gezondheid van mensen en dieren. Hoewel inmiddels verboden, worden in de bio-industrie nog vaak voor mensen gevaarlijke groeihormonen gegeven aan dieren (aangetroffen in 10% van de kipfilets bijvoorbeeld, *consumentenbond*). Ook wordt er steeds meer antibiotica gegeven omdat dit ook groei stimuleert. Daardoor worden steeds meer, ook voor mensen schadelijke bacteriën, ongevoelig of resistent voor antibiotica. 80% van de huidige menselijke ziekten hebben we overgenomen van dieren en dat worden er nog steeds meer. Denk maar aan AIDS, Creutzfeld Jacob en de dreiging van vogelgriep. In de bio-industrie hebben dieren door stress, doorfokken en het afgesloten zijn van de buitenwereld een lage weerstand. Biologische dieren hebben een veel hogere natuurlijke weerstand, doordat ze buiten komen en niet preventief medicijnen krijgen. Ze zijn gezonder en lopen minder kans slachtoffer te worden van de laatste jaren steeds terugkerende epidemieën. ➤

Tegenstander: **Pieter Meuwissen**
Voorzitter werkgroep Landbouw, CDJA

De realiteit als vertrekpunt

Het CDJA erkent dat het voortbrengingsproces binnen de bedrijfskolom voor vlees en vleeswaren voor verbetering vatbaar is op onder andere de thema's duurzaamheid en dierenwelzijn. Het intensieve karakter van de productie is vooral ingegeven door het efficiency-denken. Door een toename in de aandacht voor dierwelzijn en diverse uitbraken van dierziekten is de angst en weerzin bij het publiek gegroeid. Dit alles kost geld en beschaamt het vertrouwen van belangrijke stakeholders, terwijl vertrouwen een belangrijke voorwaarde is voor bestaansrecht voor de sector op de lange termijn.

Toch is het te gemakkelijk om te stellen dat de bedrijfskolom zich niet inzet voor de ontwikkeling van verbeteringen in de gehele keten. De industrie ziet hiervan het belang zeker ook in, maar heeft tegelijkertijd te maken met toenemende mondiale concurrentie als gevolg van marktliberalisatie. Verdere verhoging van de efficiency door schaalvergroting en innovatie, evenals een betere marktwerking en -ontwikkeling zijn voor de hand liggende maatregelen om concurrerend te blijven. De consument wil en krijgt op deze manier een betaalbaar product.

Binnen de geschetste realiteit is het lastig om de meerwaarde van dierenwelzijn en duurzaamheid te zien. Het lijkt voornamelijk een financiële kwestie en zolang de consument niet bereid is zijn prijsperceptie voor een generiek product als vlees aan te passen (m.a.w. meer te betalen voor een duurzamer en diervriendelijker product) en de industrie dat ook niet weet te doorbreken door verfijnde marketing klopt deze veronderstelling. De meerkosten worden op dit moment niet of nauwelijks gecompenseerd. Het teleurstellende marktaandeel van de biologische landbouw onderstreept deze realiteit en het consument (prijsbewust) versus burger (morele keuze) -denken is hier een goed voorbeeld van.

Aangezien de vraag naar vlees op korte en middellange termijn zal blijven bestaan is het een realistischer scenario om binnen de gegeven infrastructuur naar oplossingsrichtingen ter verduurzaming van de keten te zoeken. Het CDJA ondersteunt deze initiatieven, bijvoorbeeld als het gaat om het zoeken naar oplossingen om de ontbossing als gevolg van de sojateelt een halt toe te roepen, van harte. Het gaat erom dat de landbouw zich op een verantwoorde wijze, met oog voor een evenwichtige belangenafweging tussen dier, mens en milieu, blijft ontwikkelen, om zo ook in de toekomst in staat te zijn om op een winstgevend wijze een positieve en nuttige bijdrage te leveren aan de instandhouding van de dynamiek en leefbaarheid van het platteland. Als het hier niet gebeurt, verplaatst de productie naar elders in de wereld (de Braziliaanse kip en Argentijns rundvlees) en de vraag is of we daarbij gebaat zijn. Het CDJA ondersteunt derhalve de zoektocht naar innovaties die recht doen aan de drie P's: people, planet en profit! ➤

De Voorzittershamer

Door Reinout de Vries

Voor leden van de Jonge Democraten zijn het rare tijden. Het gaat namelijk erg slecht met onze moederpartij. Maurice de Hond schat ons nog in op twee zetels, maar er zijn zelfs peilingen dat er maar één zetel over zou zijn als er nu verkiezingen gehouden worden.

Dit nodigt uit tot een bepaald cynisme in debatten. Zo was ik laatst op een debat bij de verkiezingen van de Mister Gay Europe in Amsterdam, toen debatleider Frits Huffnagel aan mij vroeg: "Het gaat slecht met jullie, hè?"

Ongelijk kon ik hem niet geven, althans niet als hij D66 bedoelde. Want met de JD gaat het juist heel erg goed. We zijn nog steeds een van de grootste politieke jongerenorganisaties van Nederland en de JD mag ook tevreden zijn bij het kijken naar het verkiezingsprogramma van D66. Het Persoonsgebonden Budget in het hoger onderwijs als alternatief voor de leerrechten van Mark Rutte, dat de werkgroep Onderwijs in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld, is opgenomen in het verkiezingsprogramma van D66. De legitimatieplicht moet wat D66 betreft weer worden afgeschaft en de AOW mag wat onze moederpartij betreft naar 67. Allemaal punten waar de JD al eerder mee kwam, en die nu ook werkelijk meegenomen worden in het programma. Ik ben er dan ook van overtuigd dat het congres van 7 oktober een amendement aanneemt van de JD zodat er ook een stevig stuk over de hypotheekrenteaftrek in het programma staat. Nu zelfs het CPB vindt dat er aan de aftrek gemorrelt mag worden, kan D66 er toch niet omheen dat er wat aan moet gebeuren.

Overigens mag de JD ook best tevreden zijn over de kandidatenlijst die door de Stemadviescommissie is samengesteld. De oud-Secretaris Politiek Salima Belhaj staat op plaats acht en Erik Veldman staat op plek negentien. Allebei zeer leuke plaatsen waarbij de JD in de campagne weer kan laten zien dat we goede punten hebben en dat er vele goede mensen doorstromen naar D66. Maar nu moeten deze punten ook nog uitgevoerd worden en dat kan het beste als die mensen in de Tweede Kamer komen te zitten. En daarvoor moet D66 groter worden dan de 1 à 2

zetels die ons nu in de peilingen worden toebedeeld. Anders is de invloed op D66 wel groot, maar de uiteindelijke invloed nog steeds minimaal.

Maar de concept-kandidatenlijst is er, het concept-programma ook. Nu moeten de goede ideeën die D66 heeft over het algemeen nog verkocht worden. En D66 kan dat niet alleen. Een partij in ademnood heeft een jongerenorganisatie nodig die de aandacht naar de positieve punten verlegt. De Jonge Democraten gaan daarom een fantastische campagne voeren in de twee maanden die ons nog resten tot de verkiezingen. Leuke inhoudelijke en opvallende acties, dat is het doel en als ieder lid van onze prachtige vereniging eraan mee doet, dan kan het niet anders dat wij, en daarmee ook D66, een boost krijgen in de campagne!

Dit was mijn laatste voorzittershamer. Op het congres in de Parel van het Zuiden zal ik aftreden als voorzitter en zal er een compleet nieuw bestuur gekozen worden. En als je mee wilt praten over aan wie ik de hamer door zal geven, kom dan vooral naar Breda op 28 en 29 oktober! Het wordt een prachtig congres, dat natuurlijk naast de bestuursverkiezingen ook in het teken van de verkiezingen van de Tweede Kamer zal staan! En tot die tijd en ook in de weken daarna moeten we keihard werken om campagne te voeren, zodat mijn opvolger niet al te veel de vraag krijgt: "Het gaat slecht met jullie hè?", maar de vraag "Waar komt die plotselinge stijging van het aantal zetels vandaan?" mag beantwoorden. ➤

Binnenkort in dit theater!

Speeches van o.a. Ciska Dresselhuys en Thomas von der Dunk

Resolutie Economie & Financien

Resolutie Integratie & Immigratie

Resolutie Terrorismebetrijding

**Eén lid, één stem
Omstreden keuzes
Is jouw stem doorslaggevend?
Onderga de kick van democratie!**

Najaarscongres 2006

ALV48 ~ 28 & 29 oktober ~ Breda

Een Jonge Democraten Productie in samenwerking met afdeling En Omstreken in oprichting

Het congressteam van de Jonge Democraten presenteert met trots hun nieuwste productie, de 48^e ALV. Een eenmalig spektakel in de parel van het zuiden, de bourgondische stad Breda.

Met o.a. wijzigingsvoorstellen op de **BEGINSELVERKLARING** van de JD en de verkiezing van het Landelijk Bestuur, het CPZ-bestuur, de DEMO-redactie en het INCO-bestuur

Gastoptredens van o.a. Ciska Dresselhuys, Thomas von der Dunk en Alexander Pechtold